

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 6 Δεκεμβρίου 2019 με την εξής σύνθεση: Ευαγγελία Μιχολίτση, Πρόεδρος, Μιχαήλ Οικονόμου και Άννα Χριστοδουλάκου, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 01.11.2019 προδικαστική προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Α.Ε.Π.Π. 1335/04.11.2019 της προσφεύγουσας με την επωνυμία «...» και το διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει ..., οδός ... αρ. ..., Τ.Κ. 151...25, όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της «...» («...») (εφεξής «αναθέτων φορέας»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται και

Της παρεμβαίνουσας με την επωνυμία «...» και το διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει ..., οδός ... αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει να γίνει δεκτή η προδικαστική προσφυγή της και να ακυρωθεί η με αριθ. 3426/8-10-2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ... κατά το μέρος που με αυτήν έγινε δεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας και αναδείχθηκε αυτή προσωρινή ανάδοχος του Τμήματος 1 και του Τμήματος 2 της σύμβασης.

Με την παρέμβαση, η παρεμβαίνουσα επιδιώκει την απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια, Άννα Χριστοδουλάκου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΤΔ-020/29.07.2019 Διακήρυξη της «...» («...») προκηρύχθηκε Ανοικτός Διαγωνισμός «Για την παροχή

υπηρεσιών φύλαξης αμαξοστασίων (χώρων εναπόθεσης συρμών) του Συστήματος της Γραμμής 1, της Γραμμής Τραμ, του Χώρου Καταμέτρησης στο σταθμό «Εθνική Άμυνα» και του Κτιρίου Γραφείων της Α.Ε.», για ένα έτος, με δυνατότητα παράτασης για ένα επιπλέον έτος, συνολικού προϋπολογισμού 2.050.000,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει τιμής. Προκήρυξη της σύμβαση εστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 25.07.2019 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Διακήρυξη καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ), καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) (Συστημικός Αριθμός). Σύμφωνα με το άρθρο 1.3 της Διακήρυξης, η σύμβαση υποδιαιρείται στα κάτωθι τμήματα : ΤΜΗΜΑ 1: «Φύλαξη των αμαξοστασίων (χώρων εναπόθεσης συρμών) του συστήματος της γραμμής 1 της ... ΑΕ», εκτιμώμενης αξίας ενός εκατομμυρίου οχτακοσίων εβδομήντα δύο χιλιάδων τετρακοσίων Ευρώ (1.872.400,00€) συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 1.510.00,00€), για την αρχική διάρκεια της σύμβασης. ΤΜΗΜΑ 2 : «Φύλαξη του κτιρίου γραφείων της ... Α.Ε. και του αμαξοστασίου Ελληνικού και του τερματικού σταθμού ΣΕΦ του συστήματος Τραμ της ... Α.Ε», εκτιμώμενης αξίας τριακοσίων τριάντα τεσσάρων χιλιάδων οχτακοσίων Ευρώ (334.800,00€) συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 270.000,00€), για την αρχική διάρκεια της σύμβασης. ΤΜΗΜΑ 3 : «Φύλαξη του χώρου καταμέτρησης στο σταθμό «Εθνική Άμυνα» της ... ΑΕ», εκτιμώμενης αξίας τριακοσίων τριάντα τεσσάρων χιλιάδων οχτακοσίων Ευρώ (334.800,00€) συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 270.000,00 €), για την αρχική διάρκεια της σύμβασης. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο της Διακήρυξης, ο οικονομικός φορέας δύναται να καταθέσει προσφορά για ένα, περισσότερα ή για όλα τα ως άνω τμήματα.

2. Επειδή, ο επίμαχος διαγωνισμός προκηρύχθηκε από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «...» (και διακριτικό τίτλο «...»). Η εταιρεία αυτή ιδρύθηκε κατόπιν απορροφήσεως των εταιρειών «... Α.Ε.» και «... Α.Ε.»

από την «... Α.Ε.», και μετονομασία της τελευταίας, κατά τις διατάξεις του ν. 3920/2011, δυνάμει της 28737/2637/10.6.2011 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β' 1454/17.6.2011). Η «... Α.Ε.» υπάγεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 1 του ν. 3920/2011, στον ν. 3429/2005 περί Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών και έχει ως κύρια αρμοδιότητα την εκτέλεση δημοσίου συγκοινωνιακού έργου μέσα στα όρια της Περιφέρειας Αττικής με μέσα σταθερής τροχιάς. Η ...Α.Ε. από την 1.1.2018 αποτελεί θυγατρική της ... Α.Ε., η οποία λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, και εξυπηρετεί ειδικό δημόσιο σκοπό, οι μετοχές της οποίας ανήκουν στο σύνολό τους στο Ελληνικό Δημόσιο (βλ. άρθρα 184 παρ.1, 185 παρ. 1, 187 παρ. 1, 197 παρ. 1 και Παράρτημα Δ του ν. 4389/2016 Α'94). Επομένως, η ... Α.Ε. αποτελεί «αναθέτοντα φορέα» στον τομέα των μεταφορών, κατά την έννοια του άρθρου 224 παρ.1 και 2 του ν. 4412/2016 (άρθρα 4 παρ. 1 και 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ (ΕΕ L 94) (βλ. ΕΑ ΣτΕ 43/2019), όπως, άλλωστε, είχε ήδη κριθεί υπό την ισχύ της οδηγίας 2004/17/ΕΕ (βλ. Ε.Α. 220-226/2013, 108/2014, 386/2015, 10/2017 κ.ά.).

3. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει κατατεθεί, πληρωθεί και δεσμευθεί το νόμιμο παράβολο κατά τις διατάξεις του άρθρου 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 5 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 39/2017 (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., εξοφληθέν δυνάμει του από 01.11.2019 αποδεικτικού εξόφλησης της Τράπεζας ..., δεσμευμένο, όπως προκύπτει από την εκτύπωση της σχετικής σελίδας της Γ.Γ.Π.Σ.), ύψους 8.900,00€, δεδομένου ότι ο προϋπολογισμός χωρίς Φ.Π.Α. των τμημάτων 1 και 2 του διαγωνισμού, στα οποία αφορά η υπό εξέταση προσφυγή ανέρχεται στο ποσό των 1.780.000,00€ (τμήμα 1: 1.510.00,00€ και τμήμα 2: 270.000,00€).

4. Επειδή, η υπό εξέταση προσφυγή, ενόψει του αντικειμένου του διαγωνισμού, της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2018, καθώς και του χρόνου δημοσίευσης της Διακήρυξης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 περ. β), 61 παρ. 1, 376 και 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, εμπίπτει στο πεδίο

εφαρμογής των διατάξεων του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016 και στην καθ' ύλην και κατά χρόνο αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π.

5. Επειδή, η υπό κρίση προσφυγή έχει κατατεθεί νομίμως και εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 361 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, το άρθρο 4 παρ. 1 περ. α) και το άρθρο 8 παρ. 3 του Π.Δ. 39/2017, καθώς η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στους διαγωνιζόμενους μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 22.10.2019, οπότε και έλαβε γνώση αυτής η προσφεύγουσα, όπως άλλωστε και η ίδια δηλώνει και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού την 01.11.2019, κοινοποιήθηκε, δε, στην Α.Ε.Π.Π. από την προσφεύγουσα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αυθημερόν.

6. Επειδή, μετ' εννόμου συμφέροντος ασκήθηκε η προδικαστική προσφυγή, καθώς στα επίμαχα τμήματα 1 και 2 του διαγωνισμού η προσφεύγουσα κατετάγη δεύτερη, μετά την παρεμβαίνουσα, η οποία αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος.

7. Επειδή, η υπό κρίση παρέμβαση έχει ασκηθεί νομίμως και εμπροθέσμως, δια καταθέσεως στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 14.11.2019, δεδομένου ότι ο αναθέτων φορέας προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς τους λοιπούς διαγωνιζόμενους, μεταξύ των οποίων και η παρεμβαίνουσα μέσω του συστήματος επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2017, στις 04.11.2019. Η ως άνω παρέμβαση κοινοποιήθηκε στην Α.Ε.Π.Π. μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τόσο από την παρεμβαίνουσα στις 14.11.2019, όσο και από τον αναθέτοντα φορέα στις 15.11.2019. Η ως άνω παρέμβαση κοινοποιήθηκε επίσης από τον αναθέτοντα φορέα στους λοιπούς διαγωνιζόμενους μέσω του συστήματος επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 15.11.2019. Περαιτέρω, ασκείται μετ' εννόμου συμφέροντος, επιδιώκοντας τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία η παρεμβαίνουσα αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος στα επίμαχα τμήματα του διαγωνισμού.

8. Επειδή, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 18359/11.11.2019 έγγραφό του, ο αναθέτων φορέας υπέβαλε τις απόψεις του επί της υπό εξέταση προσφυγής. Τις ως άνω απόψεις της ο αναθέτων φορέας κοινοποίησε, μέσω του συστήματος επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού αφενός στην προσφεύγουσα στις 11.11.2019 και αφετέρου στην παρεμβαίνουσα, κατόπιν σχετικού αιτήματός της, στις 13.11.2019.

9. Επειδή, η προσφεύγουσα υπέβαλε νομίμως και εμπροθέσμως στις 29.11.2019 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού το από 27.11.2019 Υπόμνημα. Το ως άνω Υπόμνημα κοινοποιήθηκε στην Α.Ε.Π.Π. μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τόσο από την προσφεύγουσα στις 29.11.2019, όσο και από τον αναθέτοντα φορέα στις 02.12.2019. Επίσης, ο αναθέτων φορέας κοινοποίησε το ως άνω Υπόμνημα μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 02.12.2019.

10. Επειδή, όπως προαναφέρθηκε, με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΤΔ-020/29.07.2019 Διακήρυξη της «...» («...») προκηρύχθηκε Ανοικτός Διαγωνισμός «Για την παροχή υπηρεσιών φύλαξης αμαξοστασίων (χώρων εναπόθεσης συρμών) του Συστήματος της Γραμμής 1, της Γραμμής Τραμ, του Χώρου Καταμέτρησης στο σταθμό "Εθνική Άμυνα" και του Κτιρίου Γραφείων της .. Α.Ε., για ένα έτος, με δυνατότητα παράτασης για ένα επιπλέον έτος, συνολικού προϋπολογισμού 2.050.000,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει τιμής. Στο διαγωνισμό συμμετείχαν υποβάλλοντας προσφορές η προσφεύγουσα (προσφορά με α/α συστήματος ...), η παρεμβαίνουσα (προσφορά με α/α συστήματος ...) και η εταιρεία «...» (προσφορά με α/α συστήματος ...). Με την με αριθ. 3426/8-10-2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της .. Α.Ε. εγκρίθηκε το από 26.09.2019 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού και, στα τμήματα 1 και 2 του διαγωνισμού αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος η παρεμβαίνουσα και κατετάγη δεύτερη η προσφεύγουσα, στο, δε, τμήμα 3 του διαγωνισμού, αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος η προσφεύγουσα. Ειδικότερα, σύμφωνα με την προσβαλλόμενη: «...

Κατ' αρχήν η Επιτροπή προχώρησε στην αποσφράγιση των προσφορών. Τα ηλεκτρονικά υποβληθέντα στοιχεία βρέθηκαν πλήρη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην οικεία παράγραφο του Τεύχους Διακήρυξης (2.4.3). Στους πίνακες που ακολουθούν, η Επιτροπή παρουσιάζει σε αύξουσα ταξινόμηση τις προσφορές Συνολικού Συμβατικού Τιμήματος (ΣΣΤΜ) του κάθε διαγωνιζομένου ανά Τμήμα της σύμβασης: Ακολούθως η Επιτροπή συνέταξε και απέστειλε προς το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) αίτημα παροχής στοιχείων για πράξεις επιβολής προστίμων εις βάρος της εταιρείας κατά τα προβλεπόμενα στο εδάφιο α) της παραγράφου 2.2.3.2. του Τεύχους Διακήρυξης. Στην επόμενη συνεδρίαση της Επιτροπής, την Πέμπτη 26 Σεπτεμβρίου 2019, και ώρα 11:00, λαμβάνοντας υπ' όψιν την από 23^{ης} Σεπτεμβρίου 2019 απάντηση του ΣΕΠΕ και από την εξέταση των υποβληθέντων στοιχείων και την αξιολόγηση της προσφοράς, διαπιστώθηκε ότι οι προσφορές των διαγωνιζομένων εταιρειών είναι εντός του προβεπόμενου προϋπολογισμού και συμπεριλαμβάνονται σε αυτές όλες οι νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων που προτίθενται να απασχολήσουν στο πλαίσιο της σύμβασης, καθώς και οι νόμιμες ασφαλιστικές εισφορές. ...». Κατόπιν των ανωτέρω, όπως προαναφέρθηκε, στα τμήματα 1 και 2 του διαγωνισμού αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος η παρεμβαίνουσα και κατετάγη δεύτερη η προσφεύγουσα, στο, δε, τμήμα 3 του διαγωνισμού, αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος η προσφεύγουσα και κατετάγη δεύτερη η παρεμβαίνουσα. Κατά της ως άνω με αριθ. 3426/8-10-2019 απόφασης του αναθέτοντος φορέα, κατά το μέρος που με αυτήν έγινε δεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας και αναδείχθηκε αυτή προσωρινή ανάδοχος στα τμήματα 1 και 2 του διαγωνισμού, ασκήθηκε η υπό εξέταση προσφυγή.

11. Επειδή, ο ν. 4412/2016 (Α' 147) ορίζει στο άρθρο 253 ότι:
«1. ... 2. Κατά την εκτέλεση των συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Β' του παρόντος

βιβλίου. 3. Η τήρηση των υποχρεώσεων της παραγράφου 2 ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των συμβάσεων κατά την έννοια του άρθρου 339, καθώς και τις δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων ευθύνης και αρμοδιότητάς τους. 4. Οι ανάδοχοι συμβάσεων εντάσσονται κατά προτεραιότητα στα προγράμματα επιθεωρήσεων και ελέγχων του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), σύμφωνα με το π.δ. 113/2014 (Α` 180) και του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων, σύμφωνα με το π.δ. 100/2014 (Α` 167), εφόσον πληρούν τα ειδικότερα κριτήρια που ορίζονται στις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία των υπηρεσιών αυτών. 5. Η υποχρέωση της παρ. 2 επισημαίνεται στα έγγραφα της σύμβασης και αποτελεί ειδικό όρο της σύμβασης κατά το άρθρο 335» και στο άρθρο 73 ότι: «1....2. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή: α) ... γ) γνωρίζει ή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι έχουν επιβληθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής: αα) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως "υψηλής" ή "πολύ υψηλής" σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή ββ) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Οι υπό αα' και ββ' κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ...» (όπως η περ. γ' προστέθηκε με το άρθρο 39 παρ.1 ν. 4488/2017 Α' 137 και ισχύει, σύμφωνα με τη παρ.5 του αυτού άρθρου από 14.11.2017) ... 4. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης οποιονδήποτε οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες

καταστάσεις: α) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με κατάλληλα μέσα αθέτηση των ισχυουσών υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18, β) ... ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79, ... θ) Εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα, ότι ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβάλω την ακεραιότητά του. 5. ... 6. ... Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, σε μία από τις περιπτώσεις της παρ. 4. 7. Οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2γ και 4 μπορεί να προσκομίζει στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. ...». Επίσης, στο άρθρο 79 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι: «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕ-ΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α' 75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77, γ)

κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84. ... 2. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων «πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328», οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, β) ... 3. Για τις συμβάσεις άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή. 4. Για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, η Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 53, μπορεί να εκδίδει αντίστοιχο τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης, όπου απαιτείται, κατά τις διατάξεις του παρόντος. Μέχρι την έκδοση του τυποποιημένου εντύπου του προηγούμενου εδαφίου, γίνεται δεκτή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986. 5. ...» και στο άρθρο 310 ότι: «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, ο αναθέτων φορέας μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή τα δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης.. ... 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο στις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, όπως ιδίως παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το

περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελή σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α` 74) και μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα που θεσπίζονται με το νόμο, τις κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση κατά το πρώτο εδάφιο δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση των όρων της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. 3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση της παραγράφου 1 δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης 4. ... 5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για τον αναθέτοντα φορέα, εάν επίκειται αποκλεισμός του προσφέροντα ή υποψηφίου από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς».

12. Επειδή, περαιτέρω, στην παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α` 115) ορίζεται ότι: «2.α) Οι πράξεις επιβολής προστίμου που επιβάλλονται σε βάρος εταιρειών παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης καταχωρούνται στο αντίστοιχο «Μητρώο Παραβατών Εταιρειών Παροχής Υπηρεσιών Καθαρισμού ή/και Φύλαξης» που τηρείται στη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας. β) Η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται, αμέσως μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών, να υποβάλει γραπτό αίτημα προς τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για τη χορήγηση πιστοποιητικού, από το οποίο να προκύπτουν όλες οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος εκάστου των υποψηφίων εργολάβων. Το πιστοποιητικό αποστέλλεται στην αναθέτουσα αρχή μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή του αιτήματος. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να

προχωρήσει στη σύναψη της σύμβασης. γ) Η αναθέτουσα αρχή αποκλείει από τη σύναψη της σύμβασης τις υποψήφιες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης εάν έχουν επιβληθεί σε βάρος τους, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς, τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β` 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά, από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους ή δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποκλείσει από τη σύναψη της σύμβασης τις υποψήφιες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης: αα) οι οποίες έχουν κηρυχθεί έκπτωτες κατ` εφαρμογή της παραγράφου 7 του παρόντος ... ή ββ) στις οποίες έχει επιβληθεί η κύρωση της προσωρινής διακοπής της λειτουργίας συγκεκριμένης παραγωγικής διαδικασίας ή τμήματος ή τμημάτων ή του συνόλου της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης κατ` εφαρμογή της παρ. 1B του άρθρου 24 του ν. 3996/2011 (Α` 170) ... δ) ...» (όπως, η περ. γ' αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 39 παρ. Β του ν. 4488/2017, Α' 137).

13. Επειδή, στη διακήρυξη που διέπει εν προκειμένω το διαγωνισμό προβλέπεται ότι: «1.4. Θεσμικό πλαίσιο. Η ανάθεση και εκτέλεση της σύμβασης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν και ιδίως: του ν. 4412/2016 (Α'147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ ΕΕ)", ... – Άρθρο 68 Ν. 3863/2010, όπως ισχύει ...». Περαιτέρω, στο άρθρο 2.2.3 της διακήρυξης, με τίτλο «Λόγοι αποκλεισμού», ορίζεται ότι: «Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης (διαγωνισμό) προσφέρων οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο

φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους: 2.2.3.1..... 2.2.3.2. Στις ακόλουθες περιπτώσεις : α) όταν ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ... ή/και β) όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. ... γ) ο Αναθέτων Φορέας γνωρίζει ή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι έχουν επιβληθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς: αα) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή ββ) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Οι υπό αα' και ββ' κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ. 2.2.3.4. Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, προσφέρων οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: (α) εάν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016. Σημειώνεται ότι ειδικά, κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών φύλαξης, ως σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα νοούνται ιδίως τα προβλεπόμενα στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α' 113), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, (β) ... (ζ) εάν έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν

είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 2.2.9.2 της παρούσας, (η) ... (θ) εάν έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του, για το οποίο του επιβλήθηκε ποινή που του στερεί το δικαίωμα συμμετοχής σε διαδικασία σύναψης σύμβασης δημοσίων έργων και καταλαμβάνει τη συγκεκριμένη διαδικασία. Σημειώνεται ότι ειδικά, κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών φύλαξης, στην περίπτωση αυτή εμπίπτουν τα προβλεπόμενα στη περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α' 113), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Επισημαίνεται ότι η ... υποχρεούται αμέσως μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών να υποβάλλει γραπτό αίτημα προς τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για τη χορήγηση πιστοποιητικού, από το οποίο να προκύπτουν όλες οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος εκάστου των υποψήφιων. Το πιστοποιητικό αποστέλλεται στη ... μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή του αιτήματος. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας, η ... δικαιούται να προχωρήσει στη σύναψη της σύμβασης. Εάν στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (η) η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, αυτή ανέρχεται σε τρία (3) έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα, ο οποίος βρίσκεται σε μια εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παρ. 4, υπό την προϋπόθεση ότι αποδεδειγμένα ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας. 2.2.3.5. ... 2.2.3.6. Ο προσφέρων αποκλείεται σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης της παρούσας σύμβασης, όταν αποδεικνύεται ότι βρίσκεται, λόγω πράξεων ή παραλείψεων του, είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις ως άνω περιπτώσεις. 2.2.3.7. Προσφέρων οικονομικός φορέας που εμπίπτει σε μία από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1, 2.2.3.2 γ) και 2.2.3.4 μπορεί να προσκομίζει στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα

που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού (αυτοκάθαρση). Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με τελεσίδικη απόφαση, σε εθνικό επίπεδο, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή ανάθεσης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της ανωτέρω δυνατότητας κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση. 2.2.3.8. Η απόφαση για την διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την προηγούμενη παράγραφο εκδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 8 και 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/ 2016». Περαιτέρω, στην παρ. 2.2.9 της διακήρυξης, υπό τον τίτλο «Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής», ορίζεται ότι: «2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών. Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής ... προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έντυπο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα VI, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. Το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος 1.. ...». Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 3.1.1 « ... Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί, ή να διευκρινίσουν το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς τους, σύμφωνα με το άρθρο 310 του ν. 4412/2016». Εξάλλου, το

ηλεκτρονικό έντυπο συμπλήρωσης ΕΕΕΣ του διαγωνισμού περιλαμβάνει τα κάτωθι Μέρη: “Μέρος I: Πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία σύναψης σύμβασης και την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα [...] Μέρος II: Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα. [...] Μέρος III: Λόγοι αποκλεισμού. [...] Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής. [...] και Μέρος VI: Τελικές Δηλώσεις [...]”. Στο Μέρος III “Λόγοι αποκλεισμού”, Ενότητα Γ “Λόγοι που σχετίζονται με αφερεγγυότητα, σύγκρουση συμφερόντων ή επαγγελματικό παράπτωμα”, το έντυπο ΕΕΕΣ περιέχει, μεταξύ άλλων, την ερώτηση «Ο οικονομικός φορέας έχει, εν γνώσει του, παραβιάσει τις υποχρεώσεις του στον τομέα του εργατικού δικαίου;», με επιλογές απάντησης ΝΑΙ ή ΟΧΙ, ενώ, αναφέρει, περαιτέρω “Περιγράψτε τα μέτρα που λήφθηκαν”.. Επίσης, στην ίδια Ενότητα Γ του Μέρους III τίθεται το ερώτημα «Έχει διαπράξει ο οικονομικός φορέας σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα;», με επιλογές απάντησης ΝΑΙ ή ΟΧΙ, ενώ, αναφέρεται, περαιτέρω “Παρακαλώ αναφέρετε λεπτομερείς πληροφορίες” και ακολούθως τίθεται το ερώτημα «Ή σε περίπτωση καταδίκης, ο οικονομικός φορέας έχει λάβει μέτρα που να αποδεικνύουν την αξιοπιστία του παρά την ύπαρξη σχετικού λόγου αποκλεισμού («αυτοκάθαρση»);», το οποίο επιδέχεται απάντηση «ΝΑΙ» ή «ΟΧΙ», για δε την περίπτωση καταφατικής απάντησης και στο τελευταίο αυτό ερώτημα, αναφέρεται «Περιγράψτε τα μέτρα που λήφθηκαν».

14. Επειδή, με τον πρώτο λόγο, η προσφεύγουσα, επικαλούμενη τα άρθρα 2.2..3.2. γ, 2.2.3.4 α, ζ, θ, 2.2.3.6, 2.2.3.7, 2.2.3.8 και 2.2.9.1 της διακήρυξης προβάλλει ότι «Όπως προκύπτει από τις ανωτέρω παρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 18 παρ. 2, 3, 4 και 5 του Ν. 4412/2016, κατά την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν, εκτός άλλων, από τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις εργατικού δικαίου. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες, ενώ οι ανάδοχοι δημοσίων συμβάσεων εντάσσονται κατά

προτεραιότητα στα προγράμματα επιθεωρήσεων και ελέγχων του Σ.ΕΠ.Ε., ανάλογα με τα κατά περίπτωση ισχύοντα κριτήρια. Εξάλλου, ανεξαρτήτως του λόγου αποκλεισμού που προβλέπεται στο άρθρο 73 παρ. 4 περ. α' του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18 παρ. 5 του ίδιου νόμου, η αθέτηση της παρ. 2 του άρθρου αυτού μπορεί να στοιχειοθετήσει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα κατά την έννοια της περίπτωσης θ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73, ενώ, ειδικά κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, ως σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα νοούνται ιδίως τα προβλεπόμενα στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/ 2010, όπως ισχύει. Επομένως, στην περίπτωση αυτή, η παράβαση της διάταξης του άρθρου 68 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 3863/2010, στην οποία γίνεται ρητή παραπομπή εφόσον συντρέχουν αθροιστικά οι προβλεπόμενες σ' αυτήν προϋποθέσεις, μπορεί να στοιχειοθετήσει λόγο αποκλεισμού, εξαιτίας της συνδρομής παραπτώματος κατά την έννοια των περιπτώσεων α' ή/ και θ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 του Ν. 4412/2016, χωρίς να απαιτείται και τελεσιδικία των πράξεων επιβολής προστίμου (πρβλ. απόφαση του ΔΕΕ της 13ης Δεκεμβρίου 2012, C-465/ 11, Forposta SA, σκ. 28, καθώς και απόφαση ΔΕΕ της 11ης Δεκεμβρίου 2014, C-440/13, Croce Arnica One Italia Srl, σκ. 28, ομοίως ΔΕφΘεσ 8/2018). Εξάλλου, όπως συνάγεται από τη διατύπωση της παρ. 5 του άρθρου 18 του ανωτέρω νόμου, σύμφωνα με την οποία, ως σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα νοούνται «ιδίως» τα προβλεπόμενα στο δεύτερο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του Ν.3863/2010, λόγο αποκλεισμού μπορούν να αποτελέσουν και άλλες παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας, που δεν προβλέπονται στην τελευταία αυτή διάταξη, εφόσον σύμφωνα με την κατά περίπτωση ουσιαστική (και πάντως αιτιολογημένη) κρίση της αναθέτουσας Αρχής, οι παραβάσεις αυτές μπορούν να κλονίσουν την αξιοπιστία και την ακεραιότητα του οικονομικού φορέα. Όπως παρατηρείται, η παράβαση των υποχρεώσεων του υποψηφίου αναδόχου στον τομέα της εργατικής νομοθεσίας, ακόμη και εάν δεν έχει αποκτήσει τελεσιδίκιο και δεσμευτικό χαρακτήρα, μπορεί να θεμελιώσει λόγο αποκλεισμού που αφορά, ακριβώς, την μη τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις,

εκτός άλλων, της ειδικής αυτής νομοθεσίας, ο οποίος προβλέπεται ως αυτοτελής λόγος αποκλεισμού στο άρθρο 18 παρ. 2 και 5, το άρθρο 73 παρ. 4 περ. α' του Ν. 4412/2016 [άρθρο 57 παρ. 4 (α) της Οδηγίας 20145/24/ΕΕ), αλλά και το άρθρο 68 παρ.2 εδ. γ' του Ν. 3863/2010. Ομοίως, η παράβαση αυτή μπορεί να θεμελιώσει και λόγο αποκλεισμού για σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα υπό τους όρους της περ. θ' της παρ. 4 του άρθρου 72 του Ν. 4412/2016 (Δ. Ράικος κ.ά., Δημόσιες Συμβάσεις Ν. 4412/2016 - Ερμηνεία κατ' άρθρο, 2018, τ. 1, σελ. 672-673, 674-677, πρβλ. αποφάσεις ΔΕφΘεσ 8/2018, ΑΕΠΠ 183/2027 κ.ά.). Επίσης, όπως επισημαίνεται συναφώς, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εξετάζει τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των δυνητικών λόγων αποκλεισμού που έχει συμπεριλάβει στα έγγραφα της σύμβασης, ενώ, κατά τον έλεγχο αυτό, πρέπει να αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στην τήρηση της αρχής της αναλογικότητας. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορούν και οι ελάσσονες παρατυπίες να οδηγήσουν στον αποκλεισμό οικονομικού φορέα. Ειδικότερα, ως προς ό,τι αφορά τις περιπτώσεις ήσσονος σημασίας παρατυπιών, η αναθέτουσα Αρχή έχει υποχρέωση να ελέγχει αν συρρέουν τέτοιες επαναλαμβανόμενες περιπτώσεις, διότι σε περίπτωση επανάληψης ακόμη και ελάσσονος σημασίας παραβάσεων, μπορεί να γεννηθούν αμφιβολίες ως προς την αξιοπιστία του οικονομικού φορέα, δυνάμενες ενδεχομένως να δικαιολογήσουν τον αποκλεισμό του [βλ. σχετικώς αιτιολ. σκέψη 101 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, επίσης Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., κατευθυντήρια οδηγία 20 (αριθ. πρωτ. 3800/2017) σελ. 8-9]. Πάντως, το βέβαιο είναι ότι, σε κάθε περίπτωση, η αναθέτουσα Αρχή οφείλει να ελέγχει τη συνδρομή τόσο των υποχρεωτικών όσο και των δυνητικών λόγων αποκλεισμού, ενώ, αντιστοίχως, ο διαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας, ενόψει και του θεσπιζόμενου με το άρθρο 79 του Ν. 4412/2016 συστήματος προκαταρκτικής απόδειξης, οφείλει να παρέχει στην αναθέτουσα Αρχή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες προκειμένου να έχει τη δυνατότητα να ασκήσει την κατά τις ανωτέρω διατάξεις αρμοδιότητά της. Ενόψει, ακριβώς, των προαναφερθέντων, σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 4 περ. ζ' του Ν. 4412/2016 και τον αντίστοιχο όρο της παρ. 2.2.3.3. περ. ζ' της διακήρυξης του διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποκλείει οικονομικό φορέα, εάν

έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται από την αναθέτουσα αρχή για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79 του ν. 4412/2016. Με το συγκεκριμένο λόγο αποκλεισμού σκοπείται η αποτροπή παροχής παραπλανητικών ή/ και ανακριβών ή /και αναληθών πληροφοριών σε σχέση με τις προϋποθέσεις και τις απαιτήσεις συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, ιδίως μάλιστα μετά την εισαγωγή, με το Ν. 4412/2016, νέων κανόνων προκαταρκτικής απόδειξης με την υποχρεωτική χρήση τυποποιημένων εντύπων για τις αναθέτουσες αρχές (Ε.Ε.Ε.Σ. ή Τ.Ε.Υ.Δ. για συμβάσεις άνω ή κάτω των ορίων αντίστοιχα), βάσει των οποίων κρίνεται ιδιαίτερως σημαντική η διασφάλιση της ακρίβειας των πληροφοριών που οι οικονομικοί φορείς περιλαμβάνουν σε αυτά. Περίπτωση αποκλεισμού για τον πιο πάνω λόγο συντρέχει, ιδίως, όταν η υποβολή ψευδών δηλώσεων υποδηλώνει συμπεριφορά από πρόθεση, καθώς και όταν η συμπεριφορά αυτή είναι επαναλαμβανόμενη [βλ. σχετικώς Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., κατευθυντήρια οδηγία 20 (2017) σελ. 19]. Εφόσον, λοιπόν, κατά τη διαδικασία ανάθεσης προκύψει ότι οι δηλώσεις που έχουν περιληφθεί στο Ε.Ε.Ε.Σ. ή το Τ.Ε.Υ.Δ. ήταν ψευδείς ή παραλείφθηκαν/ απεκρύβησαν με τα έγγραφα αυτά κρίσιμες πληροφορίες. συντρέχει λόγος αποκλεισμού του οικονομικού φορέα από τη διαδικασία. Ο λόγος αυτός που προβλεπόταν και υπό το προηγούμενο καθεστώς, έχει στόχο να αποθαρρύνει τους οικονομικούς φορείς από το να παρέχουν παραπλανητικές ή ανακριβείς ή αναληθείς πληροφορίες σε σχέση με τις προϋποθέσεις και απαιτήσεις συμμετοχής τους στη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης. Αποκτά δε μείζονα σημασία, μετά την εισαγωγή με την οδηγία 2014/24 νέων κανόνων για την προκαταρκτική απόδειξη της ποιοτικής επιλογής και την υποχρεωτική χρήση τυποποιημένων εντύπων για τις αναθέτουσες αρχές. Αποτελεί αυτοτελή βάση αποκλεισμού του οικονομικού φορέα, η οποία μπορεί να συρρέει και με τον λόγο αποκλεισμού, ο οποίος απεκρύβη (Β. Γκέρτσος, Λόγοι αποκλεισμού από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας

σύμβασης, εις Ε.-Ε. Κουλουμπίνη, Η. Μάζο και Ι. Κίτσο, Δημόσιες Συμβάσεις Ν. 4412/2016, 2019, σελ. 271-272, με αριθμ. 30/2019 απόφαση του ΔΕΦΑΘ - Τμήμα ΙΒ' Ακυρωτικό). Εξάλλου, σύμφωνα με τη νομολογία του Δ.Ε.Ε., η αναθέτουσα αρχή, προκειμένου να αποκλείσει οικονομικό φορέα, που υπέβαλε ψευδείς δηλώσεις, από τη συμμετοχή σε δημόσια σύμβαση, δεν οφείλει να αποδείξει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας ενήργησε με δόλο. Επ' αυτού τονίζεται ότι το γράμμα του άρθρου 57 παρ. 4 στοιχ. η' της οδηγίας 2014/24/ΕΕ δεν περιέχει καμία αναφορά σε δόλο του οικονομικού φορέα. Ως εκ τούτου, η διαπίστωση της υπάρξεως δόλου δεν μπορεί να θεωρηθεί αναγκαίο στοιχείο για τον αποκλεισμό του οικείου οικονομικού φορέα από τη συμμετοχή σε δημόσια σύμβαση. Αντιθέτως, για να γίνει δεκτό ότι συντρέχει λόγος αποκλεισμού του υποψηφίου, αρκεί αυτός να έχει επιδείξει αρκετά βαριά αμέλεια, ήτοι αμέλεια ικανή να έχει καθοριστική επιρροή στις αποφάσεις αποκλεισμού, επιλογής ή αναθέσεως δημόσιας σύμβασης (ΔΕΕ, απόφαση της 4-52017, C-387/2014, Esaprojekt sp. z o.o., σκ. 70-72, βλ. και πράξη 23/2017 Ζ' Κλιμ. ΕΣ). Στο σημείο δε αυτό χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι *ad hoc* έχει κριθεί δυνάμει της με αριθμ. Ν131/2018 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης (Τμήμα Γ' Ακυρωτικό), η οποία επικύρωσε την με αριθμ. 673/28-08-2018 απόφαση του 4ου Κλιμακίου της ΑΕΠΠ ότι: «10. Επειδή, υπό τα ανωτέρω δεδομένα, η ΑΕΠΠ απέρριψε τον ως άνω λόγο της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας, με τον οποίο αυτή έβαλε κατά του αποκλεισμού της, στηριχθείσα στην ερμηνευτική εκδοχή ότι ο επίμαχος όρος - απαίτηση αναγραφής στο ΤΕΥΔ έχει την έννοια της υποχρεωτικής αναγραφής εκείνων των περιπτώσεων αθετήσεως των υποχρεώσεων περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου η διάπραξη των οποίων είχε περιέλθει σε γνώση του υποβάλλοντος την προσφορά οικονομικού φορέα. Η ερμηνευτική αυτή εκδοχή μπορεί να συναχθεί με ασφάλεια και είναι ευλόγως υποστηρίξιμη, παρά τη συγκεκριμένη διατύπωση του επίμαχου όρου, ενόψει του ότι η επιβαλλόμενη υποχρέωση απάντησης αποσκοπεί στην ανάδειξη των παραβάσεων εκείνων, κατά τη σχετική υποσημείωση στο επίμαχο σημείο του ΤΕΥΔ, οι οποίες, κατά το άρθρο 10.2. στ. γ της Διακήρυξης και το άρθρο 73 παρ. 2 στ. γ του ν. 4412/2016, ως μόνες

νομικά κρίσιμες, επιφέρουν αποκλεισμό του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό φορέα, ενώ αδιάφορο τυγχάνει το ενδιάθετο ή υποκειμενικό στοιχείο της γνώσεως ή μη της παρανομίας, ώστε, κατά συνέπεια, ευλόγως να μην αναζητείται τούτο, κατά την έννοια του συγκεκριμένου ερωτήματος του ΤΕΥΔ, αλλά δι' αυτού να επιδιώκεται μόνον η καταγραφή των γνωστών στον συμμετέχοντα οικονομικό φορέα παραβάσεών του.» (..) «Έτσι, η υπό κρίση εταιρεία φύλαξης για την παράλειψη αναφοράς στο ΤΕΥΔ μίας και μόνο ΠΕΠ αποκλείσθηκε από την περαιτέρω διαγωνιστική διαδικασία στοιχειοθετώντας τον αυτοτελή λόγο αποκλεισμού της ψευδούς παροχής στοιχείων. Κατά τη γραμματική δε ερμηνεία της επίμαχης διάταξης του ΤΕΥΔ η αναθέτουσα αρχή ζήτησε να ενημερωθεί από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς -καθόσον δεν μπορεί να γνωρίζει εκ των προτέρων ποιες συγκεκριμένες παραβάσεις έχει διαπράξει κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας- στο πλαίσιο της επιχειρηματικής αξιοπιστίας που πρέπει να διακρίνει τους συναλλασσόμενους με το Δημόσιο (εν ευρεία έννοια) στον σπουδαιότατο οικονομικό τομέα των δημοσίων συμβάσεων, ειδικώς για ενδεχόμενες παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας και διάπραξης τυχόν σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος· κυρίως, απέβλεψε σε περίπτωση καταφατικής απάντησης εάν είχαν προχωρήσει αυτοί στη λήψη μέτρων αυτοκάθαρσης. Από τη σκοπιά αυτή, η επίμαχη ερώτηση ήταν σαφής και ξεκάθαρη μην αφήνοντας περιθώρια αμφισβητήσεων, ενώ, πολύ περισσότερο, δε προϋπέθετε μόνο την αναφορά τελεσίδικων ή/και αμετάκλητων αποφάσεων βεβαίωσης των παραβάσεων αυτών.» Και αναφέρεται χαρακτηριστικά κατά την ως άνω νομολογιακή κρίση: «Σε αντίθετο δε συμπέρασμα δεν οδηγεί ούτε ο ισχυρισμός της αιτούσας, υποστηριχθείς με την προδικαστική προσφυγή της και επαναφερόμενος με την κρινόμενη αίτηση, ότι η μοναδική ως άνω παράβαση δεν θα μπορούσε να θεμελιώσει αυτοτελώς λόγο αποκλεισμού της, ούτε, περαιτέρω, και σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 73 του Ν. 4412/2016, 68 του Ν. 3863/2010 και των όρων του άρθρου 10.2 της Διακήρυξης, καθότι αλυσιτελώς προβαλλόμενος, δεδομένου ότι ο καταγνωσθείς σε βάρος της αιτούσας λόγος αποκλεισμού αναφέρεται στην απόκρυψη

πληροφοριών.» Εν προκειμένω, σύμφωνα με το από 26-09-2019 Πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης του εν θέματι διαγωνισμού (σελ. 3 αυτού) αναφέρεται ότι: «Ακολούθως η Επιτροπή συνέταξε και απέστειλε προς το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) αίτημα παροχής στοιχείων για πράξεις επιβολής προστίμων εις βάρος της εταιρείας κατά τα προβλεπόμενα στο εδάφιο α) της παραγράφου 2.2.3.2. του Τεύχους Διακήρυξης. Στην επόμενη συνεδρίαση της Επιτροπής, την Πέμπτη 26 Σεπτεμβρίου 2019 και ώρα 11:00, λαμβάνοντας υπ' όψιν την από 23η Σεπτεμβρίου 2019 απάντηση του ΣΕΠΕ και από την εξέταση των υποβληθέντων στοιχείων και την αξιολόγηση της προσφοράς, διαπιστώθηκε ότι οι προσφορές των διαγωνιζόμενων εταιρειών είναι εντός του προβλεπόμενου προϋπολογισμού και συμπεριλαμβάνονται σε αυτές όλες οι νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων που προτίθενται να απασχολήσουν στο πλαίσιο της σύμβασης, καθώς και οι νόμιμες ασφαλιστικές εισφορές. Κατόπιν των ανωτέρω και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3.1.1. του Τεύχους Διακήρυξης («Αποσφράγιση και Αξιολόγηση Προσφορών»), η Επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα να αναδείξει προσωρινούς αναδόχους ως εξής: Για το Τμήμα 1 την εταιρεία ... (...) Για το Τμήμα 2 την εταιρεία ...(...)». Κατά δε το άρθρο 3.1.1. της προκείμενης διακήρυξης υπό τίτλο «Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών» ορίζεται ότι: «Με την αποσφράγιση των ως άνω φακέλων, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 3.1.2 της παρούσας, κάθε προσφέρων αποκτά πρόσβαση στις λοιπές προσφορές και τα υποβληθέντα δικαιολογητικά τους, με την επιφύλαξη των πτυχών εκείνων της κάθε προσφοράς που έχουν χαρακτηριστεί ως εμπιστευτικές. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί, ή να διευκρινίσουν το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς τους, σύμφωνα με το άρθρο 310 του ν. 4412/2016.» Η εταιρεία ... στο από 5-09-2019 προσκομιζόμενο ΕΕΕΣ της στον υπό κρίση διαγωνισμό και συγκεκριμένα στο Μέρος ΙΙΙ αυτού υπό τίτλο Λόγοι Αποκλεισμού και δη σε όλα τα πεδία αυτού, απάντησε «ΟΧΙ». Συγκεκριμένα, «ΟΧΙ» - αρνητική απάντηση έδωσε α) στο Μέρος Γ' Λόγοι που σχετίζονται με αφερεγγυότητα, σύγκρουση συμφερόντων ή

επαγγελματικό παράπτωμα στην ερώτηση: Αθέτηση των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου: Ο οικονομικός φορέας έχει, εν γνώσει του, αθετήσει τις υποχρεώσεις του στους τομείς του εργατικού δικαίου; Απάντηση: « Όχι.» Β) Ένοχος σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος: έχει διαπράξει ο οικονομικός φορέας σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα; Απάντηση: « Όχι.» Ωστόσο, σύμφωνα με το από 31-05-2019 Πρακτικό της Επιτροπής ανοικτού ηλεκτρονικού Διαγωνισμού που διενεργήθηκε την 21-05-2019 από την Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «... Α.Ε.» («... Α.Ε.», αναθέτουσα Αρχή με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας τιμής για την ανάδειξη αναδόχου παροχής υπηρεσιών φύλαξης των χώρων και εγκαταστάσεων της «... Α.Ε.» (λαχαναγοράς - κρεαταγοράς - χώρου στάθμευσης μεταξύ πυλών 2 και 3 της «... Α.Ε.» - γραφείων κτιρίου διοίκησης της «... Α.Ε.» - εκκλησίας), για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών, συνολικού προϋπολογισμού 900.000,00 ευρώ άνευ Φ.Π.Α. η, άλλως, 1.116.000,00 ευρώ, μετά του αναλογούντος Φ.Π.Α. (24%), αποφασίστηκε ο αποκλεισμός της εταιρείας ... και αφετέρου η αποδοχή της προσφοράς της εταιρείας μας. Ειδικότερα, στο υπό κρίση πρακτικό της Επιτροπής ως προς ό,τι αφορά την αιτιολογία αποκλεισμού της εταιρείας ... αναφέρονται μεταξύ άλλων τα κάτωθι: «... Κατόπιν ελέγχου που πραγματοποίησε η επιτροπή διαπίστωσε ότι: Στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) που κατέθεσε η ως άνω εταιρεία στο Μέρος ΠΙ: Λόγοι αποκλεισμού τμήμα Γ: Λόγοι που σχετίζονται με αφερεγγυότητα, σύγκρουση συμφερόντων ή επαγγελματικό παράπτωμα παράγραφος Αθέτηση υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου, ως άνω συμμετέχων στο ερώτημα εάν έχει εν γνώσει του αθετήσει τις υποχρεώσεις του στους τομείς του εργατικού δικαίου έδωσε αρνητική απάντηση (Όχι). Η ως άνω απάντηση δεν συμφωνούσε με την υπ' αριθμ. 221010/22-5-2019 απάντηση που έλαβε η επιτροπή διαγωνισμού από το ΣΕΠΕ Δ/νση Προγραμματισμού & Συντονισμού Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων στην οποία αναφέρεται ότι έχουν επιβληθεί πράξεις προστίμου. Ειδικότερα, στο ως άνω έγγραφο αναφέρεται: «Στην εταιρεία ... έχουν επιβληθεί οι παρακάτω

πράξεις επιβολής προστίμου [ΠΑΡΑΤΙΘΕΤΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ] Για το λόγο αυτό και σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.3.3. της διακήρυξης του διαγωνισμού η οποία αναφέρει ότι « Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, προσφέρων οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: (ζ) ...έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 2.2.9.2 της παρούσας, η επιτροπή εισηγείται τον αποκλεισμό του παραπάνω συμμετέχοντα από τη διαδικασία λόγω της απόκρυψης πληροφοριών για εξακρίβωση λόγων αποκλεισμού ...». Εν προκειμένω δηλαδή, όπως προκύπτει από το ως άνω Πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης Διαγωνισμού της ... Α.Ε. προκύπτει ότι στην εν λόγω εταιρεία έχουν επιβληθεί οι ως άνω Πράξεις Επιβολής Προστίμου από το ΣΕΠΕ. Ωστόσο, κατά τον προκείμενο διαγωνισμό, η Επιτροπή παρά το γεγονός ότι προφανώς όπως προκύπτει πληροφορήθηκε δυνάμει του από 23-09-2019 εγγράφου του ΣΕΠΕ περί των ως άνω Πράξεων Επιβολής Προστίμου που έχουν επιβληθεί στην εν λόγω εταιρεία, ουδόλως προέβη στην ορθή αξιολόγηση της προσφοράς της με αποτέλεσμα εσφαλμένως και πλημμελώς να την αποδεχτεί και να την ανακηρύξει προσωρινή ανάδοχο στα Τμήματα 1 και 2 του εν θέματι διαγωνισμού. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τις ανωτέρω παρατεθείσες διατάξεις της παρ. 2.2.3.3. περ. α' , ζ' και θ' της διακήρυξης του διαγωνισμού, σε συνδυασμό και με αυτές των άρθρων 18 παρ, 2 - 5 και 73 παρ. 4 περ. α', ζ' και θ' του Ν. 4412/2016. η αναθέτουσα αργή κατά την αξιολόγηση των προσφορών με βάση τις γενικές αρχές του άρθρου 71 του Ν. 4412/2016 και τις ειδικότερες διατάξεις των άρθρων 73 επ, του ιδίου νόμου, έχει ιδιαίτερη υποχρέωση να ελέγξει τη συνδρομή των προβλεπόμενων λόγων αποκλεισμού (μεταξύ των οποίων και αυτών που αναφέρονται αμέσως πιο πάνω), ενώ αντιστοίχως, σύμφωνα με το ισχύον σύστημα προκαταρκτικής απόδειξης κατά το άρθρο 79 του Ν. 4412/2016, οι υποψήφιοι οφείλουν να αναφέρουν στο Ε.Ε.Ε.Σ. που υποβάλλουν σύμφωνα με την παο. 2.2.9.1 της διακήρυξης (βλ. στο εν λόγω έντυπο: Μέρος ΠΙ: «Λόγοι αποκλεισμού»/ τμήμα Γ: «Λόγοι που σχετίζονται με αφερεγγυότητα, σύγκρουση συμφερόντων ή επαγγελματικό παράπτωμα»/

παράγραφος «Αθέτηση υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου»), αν έχουν εν γνώσει τους αθετήσει τις υποχρεώσεις τους στους τομείς του εργατικού δικαίου. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι με το σχετικό ερώτημα του Ε.Ε.Ε.Σ. δεν θεσπίζεται κάποιο ελάχιστο όριο ως προς τον αριθμό ή τη βαρύτητα των παραβάσεων στις οποίες πρέπει να έχει υποπέσει ο διαγωνιζόμενος, προκειμένου να ενεργοποιηθεί η υποχρέωσή του να απαντήσει καταφατικά. Ως εκ τούτου, ο διανωνιζόμενος δεν έχει διακριτική ευγένεια να κάνει επιλεκτική αναφορά στις πράξεις επιβολής προστίμου που του έχουν επιβληθεί, ιδίως μάλιστα αν μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται και παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, ή/ και παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, των οποίων γίνεται μνεία στο άρθρο 68 παρ. 2 του Ν. 3863/2010, γωρίς να ενδιαφέρει, από την άποψη αυτή, αν συντρέγουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις που στοιχειοθετούν τον ειδικό (υποχρεωτικό) λόγο αποκλεισμού της διάταξης αυτής. Τονίζουμε δε ότι ο επίμαχος διαγωνισμός αφορά την ανάθεση υπηρεσιών φύλαξης, και επομένως η διάπραξη παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας που στοιχειοθετούν λόγο αποκλεισμού, εξετάζεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 68 παρ. 2 του Ν. 3863/2010 (μάλιστα δε, σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις των παρ. 2 και 5 του άρθρου 18 του Ν. 4412/2016, που έχουν αυτολεξεί αποτυπωθεί - μεταφερθεί στο άρθρο 2.2.3.4. α) της προκείμενης διακήρυξης, τέτοιο λόγο μπορούν να αποτελέσουν και άλλες παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας) και όχι του άρθρου 73 παρ. 2 γ' του Ν. 4412/2016, ενώ, από την άλλη πλευρά, η εν λόγω εταιρία γνώριζε ότι είχαν επιβληθεί εις βάρος της οι ποινές για τις παραβάσεις που αναφέρονται στο πιο πάνω πιστοποιητικό του Σ.Ε.ΠΕ, καθίσταται πρόδηλο ότι, δίδοντας αρνητική απάντηση («Όχι») στο σχετικό ερώτημα του Ε.Ε.Ε.Σ., / ΤΕΥΔ, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές, κατά παράβαση της παρ. 2.2.3.3. (Ζ) της διακήρυξης και, επομένως, η Επιτροπή του Διαγωνισμού όφειλε να την αποκλείσει για το λόγο αυτό. Συνεπώς η Επιτροπή του Διαγωνισμού έπρεπε να αποκλείσει την εταιρεία ... με την αιτιολογία ότι, κατά την προκαταρκτική

απόδειξη μέσω του Ε.Ε.Ε.Σ.. η εν λόγω εταιρία παρέλειψε να δηλώσει τις προαναφερθείσες παραβάσεις της ενοιακής νομοθεσίας, ενόσω η απόκρυψη των πληροφοριών αυτών μπορούσε να ασκήσει επιρροή κατά τον έλεγχο των προϋποθέσεων συμμετοχής στο διαγωνισμό, καθώς δεν γνωστοποίησε στην αναθέτουσα Αρχή ουσιώδη στοιχεία, τα οποία η τελευταία θα έπρεπε να έχει υπόψη της, ώστε να μπορεί να εξετάσει λυσιτελώς εάν, με βάση τα δηλωθέντα στοιχεία στο πλαίσιο της διαδικασίας προαπόδειξης, συντρέγει ή όχι λόγος αποκλεισμού, ως αποτέλεσμα της αθέτησης των υπογρεώσεων της στους τομείς του εργατικού δικαίου. Η Επιτροπή του Διαγωνισμού κατά παράβαση της ιδιαίτερης υποχρέωσής της να ελέγξει τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της εταιρείας ... οδηγήθηκε σε πλημμελή εισήγηση προς το ΔΣ της ... με αποτέλεσμα να εκδοθεί η προσβαλλόμενη αυτού απόφαση η οποία είναι νομικά πλημμελής. Στο σημείο δε αυτό αναφέρουμε ότι κατά τη ρητή γραμματική διατύπωση της παραγράφου 5 του άρθρου 18 του ν.4412/2016 και δη την ρητή διατύπωση της παραγράφου α) του άρθρου 2.2.3.4. της προκείμενης διακήρυξης, ως σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα νοούνται ιδίως, και όχι αποκλειστικά, οι παραβάσεις που μνημονεύονται στο άρθρο 68 παρ. 2 γ' του Ν. 3863/2010. Ως εκ τούτου, σοβαρά επαγγελματικά παραπτώματα μπορούν να αποτελέσουν και άλλες παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας, ανάλογα με τη σοβαρότητα ή/ και τη συχνότητα τέλεσής τους, ως προς τις οποίες κρίνει κατά περίπτωση η αναθέτουσα Αρχή (δεδομένου, άλλωστε, ότι πρόκειται για δυνητικούς λόγους αποκλεισμού) αν δικαιολογούν, ή όχι, την αποβολή του προσφέροντος από το διαγωνισμό. Δηλαδή έστω και αν δεν συντρέγει υπογρεωτικός λόγος αποκλεισμού κατά το άρθρο 68 παρ. 2 γ' του Ν. 3863/2010, η αναθέτουσα Αρχή δεν παραμένει αδιάφορη ή αδρανής ως προς τον έλεγχο της διάπραξης και άλλων παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας, στο βαθμό που θα μπορούσαν και αυτές να στοιχειοθετήσουν δυνητικό λόγο αποκλεισμού κατά το άρθρο 73 παρ. 4 περ α' ή θ' του Ν. 4412/2016. Κατά λογική ακολουθία των ανωτέρω, όμως, η αναθέτουσα Αρχή πρέπει να είναι επαρκώς πληροφορημένη στο πλαίσιο της διαδικασίας προκαταρκτικής απόδειξης μέσω του υποβαλλόμενου Ε.Ε.Ε.Σ., ως προς τις παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας στις οποίες έγει

υποπέσει ο υποψήφιος ανάδοχος, ώστε να έχει τη δυνατότητα να αξιολογήσει, με βάση τα σκεπτικά στοιχεία του εν λόγω εντύπου, αν συντρέγει, ή όχι, ενδεγόμενος λόγος αποκλεισμού. Στην προκείμενη περίπτωση, ωστόσο, η εταιρία «...» απαντώντας αρνητικά - και μάλιστα ανακριβώς - στο σκεπτικό ερώτημα του Ε.Ε.Ε.Σ., απέκρυψε ουσιώδη στοιχεία σκεπτικά με τις παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας στις οποίες έχει υποπέσει, αποστερώντας έτσι την αναθέτουσα Αρχή από τη δυνατότητα να ασκήσει κατά το μέρος αυτό την αρμοδιότητά της και να κρίνει η ίδια πρωτογενώς αν στοιχειοθετείτο λόγος αποκλεισμού. Πέραν των ανωτέρω, σύμφωνα με την παρ. 2.2.3.4. περ. α' της υπό κρίση διακήρυξης, ο λόγος αποκλεισμού που συνίσταται στην αθέτηση των υποχρεώσεων που προβλέπονται παρ. 2 του άρθρου 18 του Ν. 4412/2016, μπορεί να αφορά και ήσσονος σοβαρότητας παραβάσεις, εφόσον αυτές, υπό τις συνθήκες τέλεσής τους (π.χ. υποτροπή, επαναλαμβανόμενη διάπραξη πλειόνων παραπτώματων κ.λπ.) θα μπορούσαν να θέσουν υπό αμφισβήτηση την αξιοπιστία και τη φερεγγυότητα του οικονομικού φορέα (και επομένως απαιτείται σκεπτική ουσιαστική εκτίμηση της αναθέτουσας Αρχής), ενώ επίσης είναι δυνατόν, παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που δεν συγκροτούν μεν λόγο αποκλεισμού κατά την έννοια του άρθρου 68 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 6863/2010, πλην όμως είτε θεωρούνται αφ' εαυτών υψηλής σοβαρότητας, είτε, υπό τις συνθήκες που διαπράχθηκαν, μπορούν να κλονίσουν την αξιοπιστία και φερεγγυότητα του υποψηφίου, να μπορούν να εξεταστούν, ανάλογα με τα πραγματικά και νομικά δεδομένα της υπόθεσης, ως λόγοι αποκλεισμού είτε κατά την περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 73 του Ν. 4412/2016 είτε κατά την περ. θ' της ίδιας παραγράφου. Συνεπώς, μπορεί για την εν λόγω εταιρεία να μην στοιχειοθετείται ο λόγος αποκλεισμού κατά το άρθρο 68 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 6863/2010, αλλά αυτό δεν την απαλλάσσει από την υποχρέωση να δηλώσει τις παραβάσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης του άρθρου 73 παρ. 2 γ' του Ν. 4412/2016, δηλαδή δεν τελούν υπό την προϋπόθεση να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ στο ΕΕΕΣ της, ήτοι «άλλες παραβάσεις» της εργατικής νομοθεσίας, ώστε να μη ματαιώνεται, σε περίπτωση παράλειψης, η δυνατότητα άσκησης της αρμοδιότητας για

πρωτότυπο έλεγγο της αναθέτουσας αργής. Στο σημείο αυτό αναφέρουμε ότι η με αριθμ. 913/2019 απόφαση της ΑΕΠΠ (7ο Κλιμάκιο) με την οποία έγινε δεκτή η από 28-06-2019 προδικαστική προσφυγή της εταιρείας ... κατά του αποκλεισμού της στον διαγωνισμό της ... Α.Ε. έχει ήδη προσβληθεί ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης δυνάμει της ANM.../2019 αίτησης αναστολής της εταιρείας μας και αναμένεται η έκδοση σχετικής αποφάσεως. Ωστόσο, η διαφορά αυτή αφορούσε διάφορα πραγματικά περιστατικά με εντελώς ανόμοια νομικά και πραγματικά δεδομένα σε σχέση με αυτά της προκείμενης σύμβασης και ουδόλως πρέπει να συνδεθεί ως προς τα «νομολογιακά σε αυτήν κριθέντα» ή δεν μπορούν να μεταφερθούν άκριτα στην προκείμενη υπόθεση. Και τούτο ειδικά καθόσον στην προκείμενη περίπτωση η Επιτροπή όπως προκύπτει από το από 26-09-2019 προσβαλλόμενο με την παρούσα Πρακτικό της, άσκησε πλημμελώς, εσφαλμένως και άνευ νόμιμης αιτιολογίας κατά παράβαση του νόμου και των οικείων διατάξεων της διακήρυξης την αρμοδιότητά της για πρωτότυπο έλεγχο των δηλούμενων στο ΕΕΕΣ της εταιρείας ... σε συνδυασμό με το από 23-09-2019 έγγραφο του ΣΕΠΕ, καθόσον όχι μόνο όπως εμφανίζεται από το χωρίο στη σελίδα 3 του Πρακτικού δεν μνημόνευσε τις επιβληθείσες ΠΕΠ της εν λόγω εταιρείας όπως αυτές αποτυπώνονταν στην απάντηση του ΣΕΠΕ αλλά και ούτε αιτιολόγησε το για ποιο λόγο δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού των περιπτώσεων 2.2.3.4. περ. α', ζ' και θ' της οικείας διακήρυξης σε συνδυασμό με αυτές των άρθρων 18 παρ. 2-5 και 73 παρ. 4 περ. α', ζ' και θ' του ν.4412/2016. Αντίθετα, αντιπαρήλθε εν σιγή τα ως άνω αρκούμενη στην αναφορά: «από την εξέταση των υποβληθέντων στοιχείων και την αξιολόγηση της προσφοράς, διαπιστώθηκε ότι οι προσφορές των διαγωνιζομένων εταιρειών είναι εντός του προβλεπόμενου προϋπολογισμού και συμπεριλαμβάνονται σε αυτές όλες οι νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων που προτίθενται να απασχολήσουν στο πλαίσιο της σύμβασης, καθώς και οι νόμιμες ασφαλιστικές εισφορές.» Η Επιτροπή κατά παράβαση του άρθρου 3.1.2. της διακήρυξης ως αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο δεν προέβη σε ορθή αξιολόγηση των υποβληθέντων δικαιολογητικών της εταιρείας ... αλλά μάλιστα όπως προκύπτει από το λεκτικό του προσβαλλόμενου

Πρακτικού, προέβη ουσιαστικά σε μία συνεδρίαση μόνο στην αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής, των τεχνικών προσφορών και των οικονομικών προσφορών την 26η Σεπτεμβρίου 2019 συντάσσοντας ενιαίο πρακτικό για όλα τα επιμέρους στάδια της διαγωνιστικής διαδικασίας και όχι σε έκδοση δύο έστω πρακτικών όπως επιτάσσει η διακήρυξη. Έτσι, παρά τα όσα αναφέρονται ανωτέρω, η προσβαλλόμενη απόφαση του ΔΣ της ... και το σχετικό πρακτικό της Επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού που εγκρίθηκε με αυτήν, δεν περιέχουν σε κάθε περίπτωση καμία ειδικότερη αξιολογική κρίση ως προς την αξιολόγηση ακόμη και του ληφθέντος εγγράφου του ΣΕΠΕ για την πλήρωση των λόγων αποκλεισμού της εταιρείας Συνεπώς, κατά παράβαση του άρθρου 2.4.6. της οικείας διακήρυξης η αναθέτουσα αρχή δεν προέβη στην απόρριψη της προσφοράς της εν λόγω εταιρείας καθόσον αυτή παρουσίαζε αποκλίσεις ως προς τους όρους της σύμβασης. Για το λόγο αυτό μη νομίμως έγινε δεκτή η προσφορά της εταιρείας και αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος δυνάμει της προσβαλλόμενης απόφασης και γι' αυτό το λόγο πρέπει να ακυρωθεί.»

15. Επειδή, ο αναθέτων φορέας με τις απόψεις του προβάλλει συναφώς ότι «I.A Η προσφεύγουσα επικαλείται ότι η εταιρεία ..., είχε υποπέσει σε «παραβιάσεις της εργατικής νομοθεσίας» σύμφωνα με τα οικεία άρθρα του νόμου και της διακήρυξης τα οποία και αναλυτικώς (και μακροσκελώς) αναφέρει. Ισχυρίζεται δε, παράλο που, ως η ίδια αποδέχεται, οι παραβιάσεις αυτές (σύμφωνα με τα σχετικά πιστοποιητικά του ΣΕΠΕ) δεν οδηγούν, κατά νόμον, στον αποκλεισμό της ..., θα έπρεπε να ληφθούν υπ' όψιν εκ μέρους της ... Α.Ε. και να επιφέρουν, κατά την σχετική εικαζόμενη δυνατότητα/άσκηση διακριτικής ευχέρειας που εκ του νόμου παρέχεται, τον αποκλεισμό της Σημειωτέο, επίσης, ότι και η ίδια η προσφεύγουσα, σύμφωνα με το ανωτέρω πιστοποιητικό, έχει υποπέσει σε σχετικές παραβιάσεις, οι οποίες, κατά νόμον, δεν οδηγούν στον αποκλεισμό της (και ορθώς, άλλωστε, αυτή δεν απεκλείσθη). Η ... Α.Ε., δια της αρμόδιας Επιτροπής Διενέργειας του εν θέματι διαγωνισμού, και κατά πιστή τήρηση της νομιμότητας, απέστειλε προς το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ), αίτημα παροχής στοιχείων για πράξεις επιβολής προστίμων εις βάρος των διαγωνιζομένων εταιρειών, κατά τα προβλεπόμενα στο οικείο άρθρο της

Διακήρυξης (2.2.3.2), ως και στις οικείες διατάξεις, προχώρησε, δε, περαιτέρω στη διαδικασία, μόνο αφού διαπίστωσε, εκ της ληφθείσας εκ του ΣΕΠΕ απαντήσεως, ότι δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού κάποιου εκ των διαγωνιζομένων και ότι οι κατατεθείσες προσφορές είναι σύμφωνες με την ισχύουσα εργατική νομοθεσία. Τούτο όφειλε συννόμως να πράξει η ... Α.Ε. ως Αναθέτουσα Αρχή, και τούτο επιμελώς έπραξε. Παρέλκει, δε, οιαδήποτε άλλη αναφορά στον ανωτέρω αυθαίρετο ισχυρισμό της προσφεύγουσας. Ι.Β. Επιπλέον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η ... θα έπρεπε να αποκλεισθεί επειδή δεν αναφέρει τις ανωτέρω παραβιάσεις - πρόστιμα στο οικείο τμήμα του τυποποιημένου εγγράφου - δηλώσεως (του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εντύπου Σύμβασης - εφεξής ΕΕΕΣ), απαντώντας αρνητικά στην σχετική ερώτηση. Επ' αυτού, λεκτέα τα ακόλουθα: 1. Κατ' αρχήν, όπως σαφώς προκύπτει από τη σχετική, εντελώς πρόσφατη νομολογία των αρμόδιων δικαστηρίων και της ΑΕΙ 111 (βλέπε αποφάσεις 390, 391, 392/2019 7ου Κλιμακίου ΑΕΙ 111, απόφαση 2013/2019 Διοικ. Εφετείου Αθηνών), ιδίως η συνδυαστική εφαρμογή των οικείων διατάξεων και αντίστοιχων όρων της προκήρυξης (άρθρο 18, παρ. 5 του ν. 4412/2016, 68 παρ.2 περ. γ του ν. 3863/2010) εμφανίζει εύλογη ασάφεια, η οποία χρήζει εκτεταμένης ερμηνείας, υπόκειται σε διαφορετικές ερμηνευτικές εκδοχές και, σε κάθε περίπτωση, δεν δύναται να αποβαίνει σε βάρος των διαγωνιζομένων. Εξ άλλου, σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, η αρνητική απάντηση στο ανωτέρω οικείο τμήμα του ΕΕΕΣ δεν αποκρύπτει πληροφορία που απαιτούνταν για την εξακρίβωση της απουσίας νομίμου λόγου αποκλεισμού στο πρόσωπο υποψηφίου, εφόσον, σύμφωνα με το αντίστοιχο πιστοποιητικό του ΣΕΠΕ τέτοιος λόγος δεν υφίσταται. Κατά συνέπεια, ορθώς δεν απεκλείσθη η εταιρεία ... από τον εν θέματι διαγωνισμό. 2. Ως ανωτέρω ανεφέρθη, και η ίδια η προσφεύγουσα, σύμφωνα με το ανωτέρω πιστοποιητικό του ΣΕΠΕ, έχει υποπέσει σε σχετικές παραβιάσεις, οι οποίες, κατά νόμον, δεν οδηγούν στον αποκλεισμό της (και ορθώς, άλλωστε, αυτή δεν απεκλείσθη). Κατά τη λογική που αυτή προβάλλει, όμως, και αυτή υποπίπτει, κατά τα λεγόμενά της, στην ίδια παράβαση ή μη αληθή ή ανακριβή δήλωση, εφόσον ούτε αυτή (δηλαδή η προσφεύγουσα) αναφέρεται στις παραβιάσεις

αυτές κατά τη συμπλήρωση του οικείου τμήματος του ΕΕΕΣ, απαντώντας, και αυτή, αρνητικά στην σχετική ερώτηση, πράγμα που σύμφωνα με τους δικούς της ισχυρισμούς θα έπρεπε, προφανώς, να οδηγήσει στον αποκλεισμό της. 3. Επιπλέον και συμπληρωματικώς, είναι σαφές ότι η ανωτέρω περί «δυνητικού αποκλεισμού» κρίση συνιστά μιά κρίση εκτιμητική (και, εν μέρει αξιολογική), την οποία η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει, κατά την προσήκουσα χρήση της σχετικής διακριτικής της ευχέρειας, να εκδίδει με την δέουσα προσοχή και σύνεση. Σε κάθε δηλαδή περίπτωση, καθίσταται επιβεβλημένη η προσεκτική εκτίμηση των οικονομικών παραβιάσεων των υποψηφίων με βάση τις αρχές της χρηστής διοίκησης και της αναλογικότητας. Τούτο δε επιτείνεται από τον οιοδήποτε τιμωρητικό χαρακτήρα των ανωτέρω προβλέψεων της διακήρυξης και του εφαρμοστέου νομικού πλαισίου που επιβάλλει την μη διασταλτική ερμηνεία των σχετικών προβλέψεων. Τυχόν αποκλεισμός της ... (αλλά και οιοδήποτε άλλο υποψηφίου, της προσφεύγουσας συμπεριλαμβανομένης) εξ αρχής, λόγω της ύπαρξης αυτών των (ακόμα και αν υποτεθεί ως υφισταμένων) ασαφειών ή παραπτώματων, προφανώς θα συνιστούσε παραβίαση των αρχών αυτών, ιδία δε της αρχής της αναλογικότητας. Ως εκ τούτων, ο ανωτέρω λόγος της εν θέματι προσφυγής είναι αβάσιμος, δεν έχει έρεισμα επί των όρων της διακήρυξης ή των εφαρμοστέων διατάξεων (ιδία ως αυτές έχουν νομολογιακά άμνηνευθεί και διαμορφωθεί) και πρέπει να απορριφθεί».

16. Επειδή, η παρεμβαίνουσα προβάλλει συναφώς ότι «Με τον πρώτο λόγο της προσφυγής της η Προσφεύγουσα, ζητά την απόρριψη της προσφοράς μας με την αιτιολογία ότι η εταιρεία μας κατά την προκαταρκτική απόδειξη μέσω του Ε.Ε.Ε.Σ. που υπέβαλε και την απάντηση «ΟΧΙ» που έδωσε στο ερώτημα «Ο οικονομικός φορέας έχει, εν γνώσει του, αθετήσει τις υποχρεώσεις του στους τομείς του εργατικού δικαίου;» έχει παραβιάσει την παρ. 2.2.3.3. περ. ζ' της Διακήρυξης, κατά την οποία αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης, προσφέρων οικονομικός φορέας «εάν έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή

δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 2.2.9.2 της παρούσας». Για την υποστήριξη του λόγου αυτού της προσφυγής της, η προσφεύγουσα αναφέρεται σε άλλον διαγωνισμό, που είχε διενεργηθεί από την αναθέτουσα αρχή με την επωνυμία «... Α.Ε.», και αναφέρεται στις παρακάτω πράξεις επιβολής προστίμου που είχαν επιβληθεί στην εταιρεία μας, τις οποίες: [ΠΑΡΑΤΙΘΕΤΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ]. Ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος, όπως έχει πρόσφατα κριθεί και από την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών 213/2019 και την απόφαση της ΑΕΠΠ 913/2019. Ως «αθέτηση υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου», νοούνται άλλες παραβιάσεις του εργατικού δικαίου εκτός από εκείνες που περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό από την Επιθεώρηση Εργασίας για τις συγκεκριμένες παραβιάσεις του εργατικού δικαίου που περιγράφονται στο άρθρο 73 (2) (γ) του Νόμου 4412/2016. Ειδικά ως προς τις εταιρείες καθαρισμού και φύλαξης, για τις οποίες ισχύει ειδικότερο καθεστώς, νοούνται άλλες παραβιάσεις, εκτός από εκείνες που περιλαμβάνονται στο άρθρο 68 παρ. 2 περ. γ του ν. 3863/2010. Συνεπώς, η απάντηση «ΟΧΙ» της εταιρείας μας στην ερώτηση αυτή ήταν η σωστή απάντηση, όπως προκύπτει αναλυτικά από τα ακόλουθα: 1.1. Εισαγωγικά Σύμφωνα με το άρθρο 80 παρ. 1 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, «1. Οι αντικειμενικοί κανόνες και τα κριτήρια για τον αποκλεισμό και την επιλογή των οικονομικών φορέων που υποβάλλουν αίτηση προεπιλογής σε ένα σύστημα προεπιλογής, καθώς και οι αντικειμενικοί κανόνες και τα κριτήρια για τον αποκλεισμό και την επιλογή των υποψηφίων και των προσφερόντων σε ανοικτές διαδικασίες, σε κλειστές διαδικασίες, σε διαδικασίες με διαπραγμάτευση, σε ανταγωνιστικούς διαλόγους ή σε συμπράξεις καινοτομίας, μπορούν να περιλαμβάνουν τους λόγους αποκλεισμού που παρατίθενται στο άρθρο 57 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτήν. Όταν ένας αναθέτων φορέας είναι αναθέτουσα αρχή, τα εν λόγω κριτήρια και κανόνες περιλαμβάνουν τους λόγους αποκλεισμού που απαριθμούνται στο άρθρο 57 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο. Εφόσον απαιτείται από τα κράτη μέλη, τα εν λόγω κριτήρια και κανόνες περιλαμβάνουν επιπλέον τους λόγους αποκλεισμού

που απαριθμούνται στο άρθρο 57 παράγραφος 4 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο». Σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, οι λόγοι αποκλεισμού των υποψήφιων οικονομικών φορέων διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: στους υποχρεωτικούς λόγους και στους προαιρετικούς λόγους αποκλεισμού. Οι υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 57 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και έχουν την έννοια ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να τους μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο και οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να τους συμπεριλάβουν στις διακηρύξεις των δημόσιων διαγωνισμών. Αντιθέτως, οι δυνητικοί λόγοι αποκλεισμού προβλέπονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 57 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και έχουν την έννοια ότι ο εθνικός νομοθέτης έχει τη δυνατότητα είτε να τους αναγάγει σε υποχρεωτικούς λόγους αποκλεισμού είτε όχι. Μεταξύ των δυνητικών λόγων αποκλεισμού είναι και η αθέτηση των υποχρεώσεων των οικονομικών φορέων που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, όπως αναφέρονται στο άρθρο 18 παρ. 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και στο άρθρο 18 παρ. 2 του ν. 4412/2016. Όπως γίνεται δεκτό, αν οι δυνητικοί λόγοι αποκλεισμού συμπεριλαμβάνονται σε διακήρυξη, οι λόγοι αυτοί καθίσταται υποχρεωτικοί για τον οικείο διαγωνισμό. Ειδικά, ως προς την παράβαση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, ο Έλληνας νομοθέτης, κάνοντας χρήση της σχετικής δυνατότητας που του δίδει το άρθρο 57 παρ. 4 περ. α της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ μετέτρεψε σε υποχρεωτικό λόγο αποκλεισμού την περίπτωση της παράβασης της εργατικής νομοθεσίας που συνίσταται σε επιβολή προστίμων από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας για παραβιάσεις της υψηλής ή πολύ υψηλής σοβαρότητας ή για αδήλωτη εργασία. Εξάλλου, ως προς τις συμβάσεις καθαρισμού και φύλαξης, ο εθνικός νομοθέτης, με την παράγραφο Β του άρθρου 37 του ν. 4488/2017 αντικατάστησε τη διάταξη του άρθρου 68 παρ 2 περ. γ του ν. 3863/2010, η οποία έως τότε είχε δυνητικό χαρακτήρα και εισήγαγε, ως υποχρεωτικό πλέον λόγο αποκλεισμού, την επιβολή, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο ετών πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς, είτε τριών πράξεων επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του

Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά, από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, είτε δύο πράξεων επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Τέλος, με το άρθρο 107 παρ. 1 του ν. 4497/2017 αντικαταστάθηκε και η παράγραφος 5 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016 και προβλέπει πλέον ότι η αθέτηση της υποχρέωσης της παραγράφου 2 (τήρηση των υποχρεώσεων της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας) συνιστά σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα του οικονομικού φορέα κατά την έννοια της περίπτωσης θ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73, ενώ ειδικά κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή /και φύλαξης, ως σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα νοούνται ιδίως τα προβλεπόμενα στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010. 1.2 Οι οδηγίες συμπλήρωσης του Ε.Ε.Ε.Σ Στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έντυπο Σύμβασης που συμπλήρωσε η εταιρεία μας, η ερώτηση ήταν διατυπωμένη ως εξής: «Αθέτηση των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου: Ο οικονομικός φορέας έχει, εν γνώσει του, αθετήσει τις υποχρεώσεις του στον τομέα του εργατικού δικαίου;». Σύμφωνα με τον όρο 2.4.3.1. της Διακήρυξης του διαγωνισμού (σελ. 34, τελευταία παράγραφος), «... Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό πρότυπο ΕΕΕΣ το οποίο έχει αναρτηθεί, σε μορφή αρχείων τύπου XML και PDF, στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ καί αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης (Παράρτημα VI) ...». Ήδη από τον Μάιο 2019 έχει παύσει η λειτουργία της ηλεκτρονικής υπηρεσίας της ΕΕ για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης και το ΕΣΗΔΗΣ προσφέρει τη νέα ηλεκτρονική υπηρεσία Promitheus ESPDint που αφορά στη σύνταξη και διαχείριση του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ - ESPD). Στο πρότυπο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έντυπο Σύμβασης που βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., ενόψει της

παύσης λειτουργίας της ηλεκτρονικής υπηρεσίας της ΕΕ για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) (EU ESPD reference implementation), (σχετικό μενού «Promitheus ESPDint - ηλεκτρονικές υπηρεσίες eΕΕΕΣ/eΤΕΥΔ» - <https://espdint.eprocurement.gov.gr/>) σε κάθε πεδίο του ΕΕΕΣ υπάρχει επεξήγηση η οποία εμφανίζεται όταν κανείς πατήσει το πεδίο «Περισσότερες Πληροφορίες». Η συνολική εικόνα είναι η εξής: [ΠΑΡΑΤΙΘΕΤΑΙ ΕΙΚΟΝΑ] Ως προς την ερώτηση για την «αθέτηση των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου», αυτό που αναφέρει η επεξήγηση είναι ότι η ερώτηση έχει δύο πηγές απάντησης, εκ των οποίων χρήσιμη εν προκειμένω είναι η «α» (τήρηση υποχρεώσεων εργατικής νομοθεσίας): «Τήρηση υποχρεώσεων εργατικής νομοθεσίας (LAW 4412/2016 73(4)(α)). Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης οποιονδήποτε οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: α) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με κατάλληλα μέσα αθέτηση των ισχυουσών υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 ο οικονομικός φορέας τηρεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις της [...] εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α] [...]». Στη συνέχεια η σελίδα περιλαμβάνει σύνδεσμο (link) με το ακόλουθο περιεχόμενο: «1. Τήρηση υποχρεώσεων εργατικής νομοθεσίας» Πατώντας κανείς στο link αυτό οδηγείται σε μία σελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ([tps://ec.europa.eu/growth/tools-databases/ecertis/web/evidence/view/4cf0aa70-ff7e-436d-ae01-a1e801d4fdde](https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/ecertis/web/evidence/view/4cf0aa70-ff7e-436d-ae01-a1e801d4fdde)) με το ακόλουθο περιεχόμενο: [ΠΑΡΑΤΙΘΕΤΑΙ ΕΙΚΟΝΑ] Στις επεξηγήσεις (other information) αναφέρονται τα εξής: «Self declaration for all other violations of labour law, apart from those included in the certificate by the Labor Inspectorate for the specific violations of labour law described in article 73 (2) (c) of Law 4412/2016», δηλαδή «Δήλωση για όλες υα άλλες παραβιάσεις του εργατικού δικαίου εκτός από εκείνες που περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό από την Επιθεώρηση Εργασίας για τις συγκεκριμένες παραβιάσεις του εργατικού δικαίου

που περιγράφονται στο άρθρο 73 (2) (γ) του Νόμου 4412/2016». Από τα παραπάνω καθίσταται σαφές ότι, στην ερώτηση περί αθέτησης των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου του Ε.Ε.Ε.Σ. ορίζεται ρητώς και με ειδικό και συγκεκριμένο περιεχόμενο η έννοια της «αθέτησης». Η προαναφερθείσα παραπομπή έχει την έννοια ότι, όσα πρόστιμα περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό του ΣΕΠΕ και δεν συνιστούν λόγο αποκλεισμού, εξαιρούνται και δεν πρέπει να δηλώνονται στις «παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας». Έτσι, όπως προαναφέρθηκε, ως «αθέτηση υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου», νοούνται άλλες παραβιάσεις του εργατικού δικαίου εκτός από εκείνες που περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό από την Επιθεώρηση Εργασίας για τις συγκεκριμένες παραβιάσεις του εργατικού δικαίου που περιγράφονται στο άρθρο 73 (2) (γ) του Νόμου 4412/2016, ενώ ειδικά ως προς τις εταιρείες καθαρισμού και φύλαξης, για τις οποίες ισχύει ειδικότερο καθεστώς, νοούνται άλλες παραβιάσεις, εκτός από εκείνες που περιλαμβάνονται στο άρθρο 68 παρ. 2 περ. γ του ν. 3863/2010. Με δεδομένο, δε ότι η επίμαχη διακήρυξη του διαγωνισμού δεν περιλαμβάνει κάτι διαφορετικό, ούτε διαφορετικούς κανόνες, ούτε διαφορετικές οδηγίες, όλα τα παραπάνω αποτελούν συμπληρωματικούς όρους της διακήρυξης. Αυτό προκύπτει και από τις προπαρατεθείσες διατάξεις του νόμου 4412/2016. Οι παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που ελέγχονται και τιμωρούνται με πρόστιμα του ΣΕΠΕ έχουν αποτελέσει πλέον υποχρεωτικό λόγο αποκλεισμού, εφόσον ξεπερνούν τα τρία πρόστιμα που προέρχονται από τρεις διαφορετικούς ελέγχους (άρθρο 68 παρ. 2 περ. γ ν. 3863/2010) και ταυτόχρονα αποτελούν και σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 5, δεύτερο εδάφιο του ν. 4412/2016. Η επίμαχη διακήρυξη, η οποία μάλιστα ακόμα και στον όρο 2.2.3.4 (α), (σελ. 17) παραπέμπει ευθέως στο ν. 3863/2010, μέσω της παραπομπής στο άρθρο 18 παρ. 5 του ν. 4412/2010, δεν αφήνει κανένα περιθώριο ερμηνείας, προς την κατεύθυνση ότι, ακόμα και αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 68 παρ. 2 παρ. γ του ν. 3863/2010 και οι προϋποθέσεις του άρθρου 18 παρ. 5 του ν. 4412/2016, εισάγεται ως άλλος, νέος, διακριτός λόγος αποκλεισμού, η επιβολή λιγότερων των τριών προστίμων

προερχόμενων από τρεις ελέγχους και μάλιστα στα τελευταία τρία έτη (άρθρο 73 παρ 10 του ν. 4412/2016). Εφόσον, κατ' εφαρμογή του άρθρου 68 παρ. 2 περ. γ του ν. 3863/2010, απαγορεύεται ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα που δεν του έχουν επιβληθεί κατά τα δύο τελευταία έτη πριν την υποβολή της προσφοράς, τρία πρόστιμα για παράβαση της εργατικής νομοθεσίας υψηλής ή πολύ υψηλής σοβαρότητας, που να προέρχονται από τρεις ελέγχους, δεν μπορεί να επιτρέπεται ο αποκλεισμός του για λιγότερα πρόστιμα, από λιγότερους ελέγχους που έχουν επιβληθεί κατά τα τρία τελευταία έτη, κατ' εφαρμογή του άρθρου 73 παρ. 4 περ. α του ν. 4412/2016. Έτσι, η συμπλήρωση του ΕΕΕΣ σύμφωνα με τους κανόνες και με τις οδηγίες αυτές, όχι μόνο δεν παραβιάζει όρους της διακήρυξης, αλλά αποτελεί υποχρέωση των οικονομικών φορέων και οικονομικός φορέας που έχει συμπληρώσει το έγγραφο αυτό σύμφωνα με τις οδηγίες αυτές μετά βεβαιότητας δεν έχει ελαττωματική προσφορά και δεν επιτρέπεται να απορριφθεί η προσφορά του. 1.3. Οι διατάξεις περί «σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος» και η σχέση τους με την ερώτηση περί «αθέτησης των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου». Στο άρθρο 18 του ν. 4412/2016, όπως η παρ. 5 αυτού έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 107 παρ.1 του ν. 4497/2017 (ΦΕΚ Α' 171) προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «1.... 2. Κατά την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους. 3. ... 4... 5. Η αθέτηση της υποχρέωσης της παραγράφου 2 συνιστά σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα του οικονομικού φορέα κατά την έννοια της περίπτωσης θ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις. Ειδικά, κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης

παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, ως σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα νοούνται ιδίως τα προβλεπόμενα στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α' 115)». Στο άρθρο 68 παρ. 2 περ. γ' του ν. 3863/2010 «Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις» (ΦΕΚ Α 115/15.7.2010), όπως η περίπτωση αντικαταστάθηκε πιο πρόσφατα με το άρθρο 39 παρ. Β του ν. 4488/2017 (ΦΕΚ Α' 137) και ισχύει προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «γ) Η αναθέτουσα αρχή αποκλείει από τη σύναψη της σύμβασης τις υποψήφιες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης εάν έχουν επιβληθεί σε βάρος τους, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς, τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά, από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους ή δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους...». Συνεπώς, ο λόγος αυτός αποκλεισμού είναι εκ του νόμου υποχρεωτικός. Οι όροι αυτοί επαναλαμβάνονται επί της ουσίας και στην επίμαχη Διακήρυξη. Στον όρο 2.2.3. «Λόγοι αποκλεισμού» της Διακήρυξης προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης (διαγωνισμό) προσφέρων οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους: 2.2.3.1. ... 2.2.3.2. Στις ακόλουθες περιπτώσεις; α)... β)... γ) ο Αναθέτων Φορέας γνωρίζει ή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι έχουν επιβληθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς: αα) τρεις (3) πράξεις επιβολής

προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β1 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά, από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους ή ββ) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Οι υπό αα' και ββ' κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ. 2.2.3.3. ... 2.2.3.4. Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, προσφέρων οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: (α) εάν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016. Σημειώνεται ότι ειδικά, κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών φύλαξης, ως σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα νοούνται ιδίως τα προβλεπόμενα στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α' 113), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. (ζ) εάν έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 2.2.9.2 της παρούσας, (θ) εάν έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του, για το οποίο του επιβλήθηκε ποινή που του στερεί το δικαίωμα συμμετοχής σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης και καταλαμβάνει τη συγκεκριμένη διαδικασία. Σημειώνεται ότι ειδικά, κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών φύλαξης, στην περίπτωση αυτή εμπίπτουν τα προβλεπόμενα στη περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α' 113), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Επισημαίνεται ότι η ... υποχρεούται αμέσως μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών να υποβάλλει γραπτό αίτημα προς τη Διεύθυνση

Προγραμματισμού και Συντονισμού του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για τη χορήγηση πιστοποιητικού, από το οποίο να προκύπτουν όλες οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος εκάστου των υποψηφίων. Το πιστοποιητικό αποστέλλεται στη ... μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή του αιτήματος. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας, η ... δικαιούται να προχωρήσει στη σύναψη σύμβασης..... Επισημαίνεται ότι είναι, κατά την άποψή μας, ξεκάθαρο ότι ο όρος 2.2.3.4 (α) της Διακήρυξης, όπως διατυπώνεται εν προκειμένω, ταυτίζει την παράβαση των διατάξεων του άρθρου 18 παρ. 2 του ν. 4412/2016 με τα προβλεπόμενα στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α' 113). Εξάλλου, στην υπ' αρ. 20 Κατευθυντήρια Οδηγία της ΕΑΑΔΗΣΥ (ΑΔΑ: ΩΡΞ3ΟΞΤΒ-9Ρ5), με θέμα «Λόγοι αποκλεισμού από τη συμμετοχή στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων», ως προς τον δυνητικό λόγο αποκλεισμού που συνίσταται στην διάπραξη σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος που θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητα του οικονομικού φορέα (άρθρο 73 παρ. 4 περ. θ' του ν. 4412/2016) αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «... Συναφώς επισημαίνεται ότι στην έννοια του "σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος" περιλαμβάνεται και η αθέτηση της υποχρέωσης της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016, δηλαδή η μη τήρηση - εκ μέρους των οικονομικών φορέων - της οριζόντιας ρήτηρας, κατά την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων, σχετικά με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας. Ειδικά κατά τις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, ως σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα νοούνται ιδίως τα προβλεπόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α1115). ...». Όπως προκύπτει από το έγγραφο του ΣΕΠΕ που επικαλείται η προσφεύγουσα, οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν επιβληθεί από το ΣΕΠΕ σε βάρος της εταιρείας μας κατά τα δύο τελευταία χρόνια πριν την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών προέρχονται μόνο από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους και ειδικότερα τα εξής: [ΠΑΡΑΤΙΘΕΤΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ] Από τον πίνακα αυτόν προκύπτουν τα εξής, τα οποία

σημειώνουμε μόνο για λόγους επισήμανσης: Ως προς το πρώτο πρόστιμο, ο έλεγχος έχει διενεργηθεί σε χρόνο απώτερο των δύο ετών από την ημερομηνία υποβολής των προσφορών και επιβλήθηκε στις 9-11-2017. Ήδη σήμερα έχουν παρέλθει τα δύο έτη από την ημερομηνία επιβολής του. Το δεύτερο και τρίτο πρόστιμο επιβλήθηκαν την ίδια ημέρα, με βάση τον ίδιο ακριβώς έλεγχο. Σημειώνουμε ότι τα δύο αυτά πρόστιμα επιβλήθηκαν κατά την εκτέλεση σύμβασης ιδιωτικού δικαίου της εταιρείας μας για την φύλαξη μεγάλου εμπορικού κέντρου (...), δηλαδή δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 18 παρ. 2 του ν. 4412/2016, που αναφέρεται «... στην εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων.». Συνεπώς δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου ούτε για την εφαρμογή του υποχρεωτικού λόγου αποκλεισμού του άρθρου 68 παρ. 2 περ. γ του ν. 3863/2010, ούτε για την εφαρμογή του υποχρεωτικού λόγου αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016, ούτε για τον ορισμό του σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος του άρθρου 18 παρ. 5, σε συνδυασμό με το άρθρο 18 παρ. 2 του ν. 4412/2016, αφού τα πρόστιμα που μας έχουν επιβληθεί δεν προέρχονται από τρεις ελέγχους. Συνεπώς, δεν συντρέχει κανείς λόγος αποκλεισμού της εταιρείας μας. Εξάλλου, σημειώνεται ότι η εταιρεία μας έχει αμφισβητήσει τη νομιμότητα όλων των παραπάνω πράξεων επιβολής προστίμου και έχει προσβάλει με ένδικα βοηθήματα όλες τις ανωτέρω πράξεις επιβολής προστίμου ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Πρωτοδικείων. Συγκεκριμένα το πρώτο πρόστιμο έχει προσβληθεί με την αρ. καταχ. ΠΡ ... προσφυγή μας ενώπιον του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Σύρου, ενώ το δεύτερο και το τρίτο έχουν προσβληθεί με τα με τις με αρ. καταχ. ΠΡ ... και ΠΡ ... προσφυγές ενώπιον του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών. Σε όλες τις περιπτώσεις αναμένεται προσδιορισμός δικασίμου. Έτσι, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, η εταιρεία μας σωστά απάντησε «ΟΧΙ» και στην ερώτηση περί διάπραξης σοβαρού επαγγελματικού σφάλματος. Εφόσον όμως γίνεται δεκτό ότι η εταιρεία μας δεν έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα κατά την έννοια της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010, θα πρέπει να γίνει δεκτό και δεν συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού στο πρόσωπό της. Η προσφεύγουσα μη νομίμως θεωρεί ότι στην

έννοια της «αθέτησης των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου» υπό την έννοια του Ε.Ε.Ε.Σ, συμπεριλαμβάνονται και τα πρόστιμα που δεν συνιστούν «σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα» σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 5 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 68 του ν. 3863/2010. Η ερώτηση στο ΕΕΕΣ περί «αθέτησης των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου» δεν μπορεί να εισάγει λόγο αποκλεισμού εκεί που η Διακήρυξη του διαγωνισμού και το άρθρο 18 παρ. 5 ν. 4412/2018 ρητώς προβλέπει ότι δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού. Στο ίδιο συμπέρασμα οδηγεί και η απλή λογική: Υπό την εσφαλμένη ερμηνευτική εκδοχή της προσφεύγουσας, ένας οικονομικός φορέας δεν μπορεί μεν να αποκλειστεί από το διαγωνισμό αν έχει διαπράξει δύο παραβάσεις πολύ υψηλής σοβαρότητας (και συνεπώς δεν έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα), αφού δεν συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις, αλλά μπορεί να αποκλειστεί από το διαγωνισμό αν έχει διαπράξει μία παράβαση πολύ χαμηλής σοβαρότητας (αφού, υπό την ερμηνευτική αυτή εκδοχή, θα έπρεπε να απαντήσει «ναι» στο σχετικό πεδίο περί αθέτησης των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου). Το σφάλμα αποδεικνύεται και από την ακόλουθη σκέψη: Υπό την εσφαλμένη ερμηνεία της προσφεύγουσας, αθέτηση των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου δεν θα ήταν φυσικά μόνο εκείνες που χαρακτηρίζονται ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, αλλά όλες, ακόμα κι εκείνες που χαρακτηρίζονται ως «πολύ χαμηλής» σοβαρότητας από την εφαρμοστέα, κατά το 68 παρ. 2 περ. γ' του ν. 3863/2010, υπουργική απόφαση 2063/Δ1 632/03-02-2011 «Κατηγοριοποίηση παραβάσεων και καθορισμός ύψους προστίμων που επιβάλλονται από τους Επιθεωρητές Εργασίας του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ)» (ΦΕΚ Β' 266/18-2-2011), αφού δε γίνεται καμία σχετική διάκριση. Αν ο νομοθέτης ήθελε να προβλέψει ότι η οποιαδήποτε παράβαση της εργατικής νομοθεσίας θα ήταν λόγος αποκλεισμού, δεν θα υπήρχε λόγος να προβλέπει ότι λόγο αποκλεισμού αποτελεί η διάπραξη σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010, δηλαδή τα τρία πρόστιμα που προέρχονται από τρεις ελέγχους. Έτσι, αν δεν συντρέχει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα στον τομέα της εργατικής

νομοθεσίας, δεν συντρέχει και ζήτημα αθέτησης των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου και παράβασης της εργατικής νομοθεσίας (υπό την έννοια που της προσδίδει το Ε.Ε.Ε.Σ. και οι σχετικές διατάξεις) και ούτε ο σχετικός λόγος αποκλεισμού. Σημειώνεται ότι και σε παλαιότερη απόφαση της ΑΕΠΠ (ΑΕΠΠ 187/2017) είχαν κριθεί τα εξής (σκέψη 13) «...ειδικώς, όσον αφορά συμβάσεις καθαρισμού/φύλαξης, δεδομένης της ειδικής διάταξης του άρ. 68 παρ. 2 Ν. 3863/2010 περί σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος συνδεδεμένου με πράξεις επιβολής προστίμου της εργατικής νομοθεσίας, αλλά και της ομοίως ειδικής διάταξης του άρ. 18 παρ. 5 και δη του εδ. β' αυτού, η περ. α' του άρ. 73 παρ. 4 Ν. 4412/2016 η οποία παραπέμπει στο άρ. 18 παρ. 2, ακόμη και αν συμπεριληφθεί στη διακήρυξη ως δυνητικός λόγος αποκλεισμού λαμβάνεται υπόψη προεχόντως όσον αφορά την περιβαλλοντική και κοινωνική νομοθεσία ή την παράβαση εργατικών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται από συμβάσεις της ΔΟΕ του Παραρτήματος Χ του Προσαρτήματος Α' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ (αναγκαστική εργασία, ισότητα φύλων, παιδική εργασία, συνδικαλιστική ελευθερία) και σε καμία περίπτωση δεν λαμβάνεται υπόψη για τη συναγωγή λόγου αποκλεισμού βάσει μιας οιασδήποτε είδους παράβασης της εργατικής νομοθεσίας, όταν δεν πληρούνται οι ειδικές για τέτοιες συμβάσεις προϋποθέσεις περί σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος βάσει παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας». Τα ανωτέρω, άλλωστε, κρίθηκαν δυνάμει της υπ' αρ. 213/2019 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (ΙΒ' Τμήμα), με την οποία έγιναν δεκτά, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: Περαιτέρω, με την απόφαση 913/2019 της ΑΕΠΠ κρίθηκαν τα εξής: Είναι συνεπώς προφανές, ότι ως «αθέτηση» στο κρίσιμο πεδίο του ΕΕΕΣ νοείται άλλου είδους αθέτηση, πλην εκείνης που ρυθμίζεται εξαντλητικά στο άρθρο 18 παρ. 5 ν. 4412/2016 και 68 παρ. 2 ν. 3863/2010. 1.4. Πρόσθετα ερμηνευτικά επιχειρήματα. Υπέρ της άποψης που υποστηρίζουμε και του αβάσιμου των ισχυρισμών της προσφεύγουσας εταιρείας συνηγορούν και τα ακόλουθα επιχειρήματα: 1.4.1. Η ερμηνεία του όρου «αθέτηση των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου» ενόψει του περιορισμού της οικονομικής ελευθερίας σε σχέση και με την αοριστία της ερώτησης του Ε.Ε.Ε.Σ Όπως

αναφέρθηκε και παραπάνω, ο όρος «αθέτηση των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου» έχει ειδικό νόημα και ειδικό περιεχόμενο όταν αναφέρεται στο Ε.Ε.Ε.Σ. και αυτό αποδεικνύεται ιδίως από τις διευκρινίσεις που δίδονται στο σχετικό πεδίο του Ε.Ε.Ε.Σ. Επιπροσθέτως, όμως, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι το ΕΕΕΣ δεν είναι ένα οποιοδήποτε έγγραφο πληροφοριακού χαρακτήρα. Αποτελεί υπεύθυνη δήλωση με ουσιαστικό περιεχόμενο, το οποίο έχει έννομες συνέπειες. Απαντώντας «ΝΑΙ» στην ερώτηση αυτή, κάθε οικονομικός φορέας ουσιαστικά δηλώνει ότι συντρέχει λόγος αποκλεισμού στο πρόσωπό του. Ενόψει των εννόμων συνεπειών της σχετικής απάντησης, θα πρέπει να εξεταστεί αν συντρέχουν βασικές προϋποθέσεις, ώστε να είναι ανεκτός από την έννομη τάξη ο περιορισμός του θεμελιώδους δικαιώματος της οικονομικής ελευθερίας των διαγωνιζομένων, λαμβάνοντας υπόψη ταυτόχρονα ότι οι διατάξεις που περιορίζουν θεμελιώδη δικαιώματα, όπως εν προκειμένω, θα πρέπει να ερμηνεύονται στενά και όχι διασταλτικά. Ένα πρώτο στάδιο ελέγχου θα μπορούσε να είναι η διαπίστωση, αν η ερώτηση περί αθέτησης των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου διατυπώνεται με τρόπο ειδικό και συγκεκριμένο: Η απάντηση είναι αρνητική. Η ερώτηση, όπως διατυπώνεται στο ΕΕΕΣ, είναι ελλιπής. Για τον λόγο αυτό είναι πολύ κρίσιμες οι οδηγίες που παρέχονται για την συμπλήρωση του ΕΕΕΣ. Εν προκειμένω, είναι κρίσιμη και η διατύπωση του κρίσιμου όρου της Διακήρυξης της ..., που είναι και ακόμα πιο σαφής από τις διακηρύξεις άλλων διαγωνισμών. Για τον ίδιο λόγο, όμως, δεν μπορεί να είναι ανεκτό από την έννομη τάξη να δίδεται διασταλτική ερμηνεία στον όρο «αθέτηση των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου» και να συνάγεται λόγος αποκλεισμού με βάση τέτοια ερμηνεία. Για τον ίδιο λόγο δεν μπορεί να συναχθεί περιορισμός του θεμελιώδους δικαιώματος της οικονομικής ελευθερίας διά τέτοιας ερμηνείας, αφού η συνέπεια της ερμηνείας αυτής είναι ο καταρχήν αποκλεισμός του οικονομικού φορέα από όλες τις διαγωνιστικές διαδικασίες λόγω επιβολής έστω και ενός προστίμου, και μάλιστα σε ευθεία αντίθεση με την κείμενη νομοθεσία, σύμφωνα η οποία (άρθρο 68 παρ. 2 περ. γ του ν. 3863/2010 και άρθρο 73 παρ. 2 περ. γ), ειδικά για τα πρόστιμα της εργατικής νομοθεσίας προβλέπει ειδικά ότι αποκλεισμός χωρεί μόνο όταν σε

έναν οικονομικός φορέας έχουν επιβληθεί τα δύο τελευταία έτη, πριν την ημερομηνία κατάθεσης των προσφορών, τρία πρόστιμα που προέρχονται από τρεις διαφορετικούς ελέγχους και είναι «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας. Ένα δεύτερο στάδιο ελέγχου θα μπορούσε να είναι οι ουσιαστικές προϋποθέσεις θετικής ή αρνητικής απάντησης της σχετικής ερώτησης. Σε αντίθεση με την επιβολή προστίμου, που αποτελεί αντικειμενικό γεγονός, ο όρος «αθέτηση των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου», πέραν της γενικότητάς του, δεν αποτελεί αντικειμενικό γεγονός και δεν μπορεί να θεωρείται δεδομένη στις περιπτώσεις που μία πράξη επιβολής προστίμου έχει προσβληθεί και εκκρεμεί ενώπιον των Δικαστηρίων, ιδίως όταν η «αθέτηση» αποτελεί λόγο αποκλεισμού. Στις περιπτώσεις αυτές, τέτοια «αθέτηση» και συνεπώς τέτοιος λόγος αποκλεισμού από διαγωνισμούς μπορεί να διαπιστωθεί μόνο ύστερα από τελεσίδικη δικαστική κρίση. Συνεπώς «ΝΑΙ» μπορεί να απαντηθεί μόνο όταν η αθέτηση έχει διαγνωστεί τελεσίδικα από Δικαστήριο. Συναφώς, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, με δεδομένο ότι η εταιρεία μας έχει προσβάλει ενώπιον των Δικαστηρίων τις πράξεις επιβολής προστίμου που της έχουν επιβληθεί, η απάντηση «ΝΑΙ» στην ερώτηση περί παράβασης εργατικής νομοθεσίας θα αποτελούσε ομολογία - επί της ουσίας αντιφατική ενέργεια που ενδεχομένως θα μπορούσε να ερμηνευθεί ως παραίτηση από τις προσφυγές που έχει ασκήσει νόμιμα και εμπρόθεσμα κατά της νομιμότητας των εν λόγω πράξεων επιβολής προστίμου ενώπιον των αρμοδίων Δικαστηρίων. Ένα τρίτο στάδιο ελέγχου θα μπορούσε να είναι η διαπίστωση, αν ο σχετικός περιορισμός εισάγεται με προϋποθέσεις που σέβονται την ίση μεταχείριση των διαγωνιζομένων ή όχι. Ειδικότερα, προκειμένου να υιοθετηθεί νομίμως η ερμηνεία ότι κάθε παράβαση της εργατικής νομοθεσίας ή αθέτηση των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου αποτελεί λόγο αποκλεισμού, θα πρέπει να πληρούνται στοιχειώδεις αρχές της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων. Αν, δηλαδή, μπορεί να αποτελεί λόγο αποκλεισμού κάθε αθέτηση, ανεξαρτήτως αν αποτελεί σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, τούτο δεν μπορεί να γίνεται ανεξαρτήτως του είδους της αθέτησης, του αριθμού των εργαζομένων κάθε επιχείρησης και του αριθμού των ελέγχων στους οποίους υπόκειται κάθε επιχείρηση. Ως

παράδειγμα αναφέρουμε ότι το έτος 2018 η εταιρεία μας, η οποία απασχολεί τουλάχιστον 2.500 εργαζομένους, κατά μέσο όρο, σε όλη την Ελλάδα, ελέγχθηκε τουλάχιστον 65 φορές από τα αρμόδια όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας. Δηλαδή, η εταιρεία μας ελεγχόταν κατά μέσο όρο μία φορά κάθε πέντε ημέρες όλο το χρόνο (στην πραγματικότητα υπήρχαν περίοδοι που ελεγχόταν κάθε μέρα ή κάθε δύο μέρες σε διαφορετική πόλη της Ελλάδας). Άλλες διαγωνιζόμενες εταιρείες μπορεί να μην έχουν ελεγχθεί ούτε μία φορά επί έτη. Δεν παρίσταται ανεκτό, υπό την έννοια της αρχής της ίσης μεταχείρισης, να αποκλείεται από τους διαγωνισμούς μία επιχείρηση με ένα πρόστιμο ύστερα από δεκάδες ελέγχους επί χιλιάδων εργαζομένων, αλλά να παραμένει εντός των διαγωνισμών μία επιχείρηση στην οποία δεν έχει επιβληθεί πρόστιμο, αλλά και στην οποία δεν έχει διενεργηθεί οποιοσδήποτε έλεγχος. Και το επιχείρημα αυτό αποδεικνύει το ανεφάρμοστο και το εσφαλμένο της ερμηνείας που δίδει η προσφεύγουσα εταιρεία στην ερώτηση αυτή του Ε.Ε.Ε.Σ. Είναι φανερό ότι θα μπορούσαν να αναφερθούν και άλλα στάδια ελέγχου, πέραν όσων ενδεικτικά αναφέρονται παραπάνω. Σε κάθε περίπτωση, όλες αυτές οι επισημάνσεις τεκμηριώνουν το συμπέρασμα ότι η κρίση της αναθέτουσας αρχής ήταν νόμιμη και η κρινόμενη προσφυγή αβάσιμη.

1.4.2. Η διοικητική πρακτική. Σημαντική και όχι νομικά αδιάφορη είναι και η έως σήμερα διοικητική πρακτική: Σε όλους τους διαγωνισμούς που εμείς γνωρίζουμε (πλην της περίπτωσης της ..., η απόφαση της οποίας όμως ακυρώθηκε με την απόφαση 913/2019 της ΑΕΠΠ), οι αναθέτουσες αρχές ερμηνεύουν την κρίσιμη ερώτηση με τον τρόπο που την ερμηνεύουμε κι εμείς και αντίθετα από την ερμηνεία της συγκεκριμένης αναθέτουσας αρχής. Η πρακτική αυτή δεν είναι αδιάφορη νομικά, διότι λόγω αυτής και λόγω του ότι (τουλάχιστον στους διαγωνισμούς που γνωρίζουμε εμείς) το ένα ή τα δύο πρόστιμα δεν αποτελούν λόγο αποκλεισμού των οικονομικών φορέων από δημόσιους διαγωνισμούς (και μάλιστα χωρίς χρονικό περιορισμό των δύο ετών του άρθρου 68 παρ. 2 περ. γ. ν. 3863/2010), οι οικονομικοί φορείς δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις χορήγησης προσωρινής δικαστικής προστασίας κατά των συνεπειών της επιβολής των προστίμων αυτών από τα αρμόδια Διοικητικά Πρωτοδικεία, αφού δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις της

ανεπανόρθωτης βλάβης του άρθρου 202 παρ. 1 ΚΔΔ. Μία ερμηνεία, σαν αυτή που έχει υιοθετήσει η προσφεύγουσα εταιρεία, που θα σήμαινε την εισαγωγή καταρχήν λόγου αποκλεισμού από όλους τους δημόσιους διαγωνισμούς λόγω επιβολής ενός και οποιοδήποτε προστίμου, οποτεδήποτε, θα διαφοροποιούσε θεμελιωδώς τη θέση όλων των οικονομικών φορέων ως προς τη συνδρομή ή μη των προϋποθέσεων της ανεπανόρθωτης βλάβης, θα ωθούσε αναπόφευκτα όλους τους οικονομικούς φορείς να προσβάλλουν όλες, ανεξαιρέτως, τις πράξεις επιβολής προστίμων ενώπιον των αρμοδίων Δικαστηρίων και να αιτούνται προσωρινής δικαστικής προστασίας για όλες τις σχετικές πράξεις, ανεξαρτήτως βαρύτητας και ύψους προστίμου. Η αποδοχή μίας τέτοιας ερμηνείας, ενόψει και της διοικητικής πρακτικής που ισχύει έως σήμερα, θα σήμαινε περαιτέρω αιφνιδιαστική μεταβολή των προϋποθέσεων συμμετοχής στους δημόσιους διαγωνισμούς και θα αποτελούσε επιπλέον δυσμενές - και νομικά μη ανεκτό - μέτρο σε βάρος των οικονομικών φορέων. Για όλους αυτούς τους λόγους ζητούμε την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης ως προς το σημείο που αποκλείει την προσφορά της εταιρείας μας . 1.5. Δεν συντρέχει περίπτωση ανακριβούς δήλωσης. Με βάση όσα προαναφέρθηκαν και για τους λόγους που αναπτύσσονται αναλυτικά ανωτέρω, προκύπτει ότι σε καμία περίπτωση δεν υπήρξε οποιαδήποτε απόκρυψη οποιοδήποτε ζητήματος θα μπορούσε να επηρεάσει τη νομιμότητα της προσφοράς μας. Ειδικότερα: Στο ερώτημα για το αν ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, ορθά η εταιρεία μας απάντησε «ΟΧΙ». Όπως αναφέρθηκε αναλυτικά στον πρώτο λόγο της προσφυγής μας αυτής και αποδεικνύεται από το επίμαχο έγγραφο του ΣΕΠΕ οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν επιβληθεί σε βάρος της εταιρείας προέρχονται από δύο διενεργηθέντες ελέγχους. Επομένως, δεν συντρέχουν εν προκειμένω οι προϋποθέσεις διάπραξης «σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος» κατά την έννοια του άρθρου 68 παρ. 2 του ν. 3863/2010, του άρθρου 18 παρ. 5 εδ. β' του ν. 4412/2016, και του όρου 2.2.3 περ. γ' της Διακήρυξης που διέπει τον επίμαχο διαγωνισμό. Ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας, ότι η δήλωση των προστίμων είναι σημαντική, προκειμένου να εκτιμηθεί από την αναθέτουσα αρχή η διάπραξη «σοβαρού επαγγελματικού

παραπτώματος» δεν είναι βάσιμος και θα πρέπει να απορριφθεί. Ειδικά ως προς τους διαγωνισμούς για την ανάθεση συμβάσεων καθαρισμού ή φύλαξης, σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα σε σχέση με την παράβαση της εργατικής νομοθεσίας σε σχέση με πράξεις που ελέγχονται και τιμωρούνται με πρόστιμα από το ΣΕΠΕ είναι, σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 5 εδ. β, μόνο η πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 68 παρ. 2 περ. γ του ν. 3863/2010, η οποία, εν προκειμένω δεν συντρέχει. Μάλιστα, στο συγκεκριμένο διαγωνισμό, αυτό επιβεβαιώνεται με ρητή αναφορά του όρου 2.2.3.4 (α) της Διακήρυξης, η οποία δεν καταλείπει την παραμικρή αμφιβολία για την έννοια αυτή. Η αναθέτουσα αρχή δεν έχει πεδίο υποκειμενικής εκτίμησης, εν προκειμένω. Αν συντρέχουν οι αντικειμενικές προϋποθέσεις του άρθρου 68 παρ. 2 περ. γ του ν. 3863/2010, συντρέχει και περίπτωση σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος. Αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 68 παρ. 2 περ. γ του ν. 3863/2010, οι προϋποθέσεις αυτές δεν συντρέχουν. Περαιτέρω, στο Μέρος III του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ)/Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης και ειδικότερα στην Ενότητα Γ «Λόγοι που σχετίζονται με αφερεγγυότητα, σύγκρουση συμφερόντων ή επαγγελματικό παράπτωμα» περιλαμβάνονται προς συμπλήρωση, μεταξύ άλλων, τα εξής πεδία: «Αθέτηση των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου Ο οικονομικός φορέας έχει, εν γνώσει του, παραβιάσει τις υποχρεώσεις του στον τομέα του εργατικού δικαίου;». Και στην ως άνω ερώτηση η εταιρεία μας απάντησε «ΟΧΙ». Όπως, όμως, αναλυτικά αναφέρθηκε ανωτέρω, ως «παράβαση των υποχρεώσεων του οικονομικού φορέα στον τομέα του εργατικού δικαίου», σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 2 του ν. 4412/2016 και της οδηγίας 2014/24/ΕΕ που θεμελιώνουν λόγο αποκλεισμού δεν νοούνται οι παραβάσεις που ρητώς εξαιρούνται από την έννοια του «σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος» και, ως εκ τούτου, σαφώς δεν αποτελούν λόγο αποκλεισμού. Μάλιστα, όπως αναφέρθηκε αμέσως πιο πάνω, στο συγκεκριμένο διαγωνισμό, αυτό επιβεβαιώνεται με ρητή αναφορά του όρου 2.2.3.4 (α) της Διακήρυξης, η οποία δεν καταλείπει την παραμικρή αμφιβολία για την έννοια αυτή. Η αναθέτουσα αρχή δεν έχει πεδίο υποκειμενικής εκτίμησης, εν προκειμένω. Συνεπώς, η απάντηση της εταιρείας μας στο

ανωτέρω κρίσιμο ερώτημα ήταν σωστή και μη νόμιμα προβάλλεται από την Προσφεύγουσα ότι η απάντηση της εταιρείας μας συνιστά παράβαση του όρου 2.2.3.3 περ. ζ της Διακήρυξης, καθώς η εταιρεία μας ούτε έχει κριθεί ένοχη σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής ούτε έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές. Άλλως και όλως επικουρικώς, ως μας επιτραπεί και η εξής αναφορά: Η εταιρεία μας συμπλήρωσε εν προκειμένω το Ε.Ε.Ε.Σ έχοντας υπόψη της τόσο την απόφαση 213/2019 του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, όσο και την απόφαση 913/2019 της ΑΕΠΠ επί όμοιων περιπτώσεων (μάλιστα στην περίπτωση που κρίνεται ενώπιόν Σας η διατύπωση της Διακήρυξης είναι ακόμα πιο σαφής κατά της άποψης που υποστηρίζει η προσφεύγουσα). Εν προκειμένω, λοιπόν, επ' ουδενί μπορεί να γίνει λόγος για απόπειρα απόκρυψης πληροφοριών, δεν τίθεται καν ζήτημα υπαιτιότητας, ώστε να συζητήσει κανείς τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας περί δόλου, βαρείας αμέλειας κλπ. Η εταιρεία μας δεν είναι καν μέσος επιμελής διαγωνιζόμενος, αλλά έχει επιδείξει εξαιρετικά μεγάλη επιμέλεια, αφού συμπλήρωσε το Ε.Ε.Ε.Σ σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης, τις διευκρινιστικές οδηγίες που δίδονται για την συμπλήρωση του Ε.Ε.Ε.Σ. και όσα έχουν κριθεί πολύ πρόσφατα από το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών και από την ΑΕΠΠ, στοιχεία που δικαιολογούν πλήρη πεποίθηση ότι το Ε.Ε.Ε.Σ. συμπληρώθηκε σωστά. Με βάση τα δεδομένα αυτά, τυχόν περί του αντιθέτου ερμηνεία του ερωτήματος αυτού του Ε.Ε.Ε.Σ., όπως αυτή που επιχειρεί η προσφεύγουσα, δεν είναι νόμιμη, δηλαδή δεν μπορεί στο ερώτημα αυτό του Ε.Ε.Ε.Σ. να δοθεί ερμηνεία εις βάρος της εταιρείας μας χωρίς να μας δοθεί η δυνατότητα να συμπληρώσουμε την προσφορά μας (πρβλ. ΑΕΠΠ 390, 391, 392/2019, σκέψεις 42 - 43 με περαιτέρω παραπομπές). Συνεπώς, άλλως και όλως επικουρικώς, ακόμα και αν η ΑΕΠΠ δεχόταν οποιοδήποτε από τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας, συνέπεια δεν θα επιτρεπόταν να είναι ο αποκλεισμός της προσφοράς μας, αλλά η εφαρμογή του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 προς αναζήτηση διευκρινήσεων.»

17. Επειδή, η προσφεύγουσα με το Υπόμνημά της προβάλλει συναφώς ότι «Α. Η εταιρεία μας προέβαλε ως πρώτο λόγο της ασκηθείσας προδικαστικής προσφυγής της το γεγονός ότι η προσφορά της εταιρείας ...έπρεπε να απορριφθεί, με την αιτιολογία ότι, κατά την προκαταρκτική απόδειξη μέσω του Ε.Ε.Ε.Σ., η εν λόγω εταιρία παρέλειψε να δηλώσει τις παραβάσεις της ερνατικής νομοθεσίας στις οποίες είχε υποπέσει, ενόσω η απόκρυψη των πληροφοριών αυτών μπορούσε να ασκήσει επιρροή κατά τον έλεγχο των προϋποθέσεων συμμετοχής στο διαγωνισμό, καθώς δεν γνωστοποίησε στην αναθέτουσα Αρχή ουσιώδη στοιχεία, τα οποία η τελευταία θα έπρεπε να έχει υπόψη της, ώστε να μπορεί να εξετάσει λυσιτελώς εάν, με βάση τα δηλωθέντα στοιχεία στο πλαίσιο της διαδικασίας προαπόδειξης, συνέτρεχε ή όχι λόγος αποκλεισμού, ως αποτέλεσμα της αθέτησης των υποχρεώσεων της στους τομείς του εργατικού δικαίου. Συναφώς, δίδοντας αρνητική απάντηση («Όχι») στο σχετικό ερώτημα του υποβληθέντος Ε.Ε.Ε.Σ. της, όπως υποστηρίξαμε στην ασκηθείσα προδικαστική προσφυγή μας η εν λόγω εταιρεία έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές, κατά παράβαση της παρ. 2.2.3.3. (Ζ) της διακήρυξης. Στην προκείμενη περίπτωση η Επιτροπή όπως προκύπτει από το από 2609-2019 προσβαλλόμενο με την παρούσα Πρακτικό της, άσκησε πλημμελώς, εσφαλμένως και άνευ νόμιμης αιτιολογίας κατά παράβαση του νόμου και των οικείων διατάξεων της διακήρυξης την αρμοδιότητά της για πρωτότυπο έλεγχο των δηλούμενων στο ΕΕΕΣ της εταιρείας ... σε συνδυασμό με το από 23-09-2019 έγγραφο του ΣΕΠΕ, καθόσον όχι μόνο όπως εμφανίζεται από το χωρίο στη σελίδα 3 του Πρακτικού δεν μνημόνευσε τις επιβληθείσες ΠΕΠ της εν λόγω εταιρείας όπως αυτές αποτυπώνονταν στην απάντηση του ΣΕΠΕ αλλά και ούτε αιτιολόγησε το για ποιο λόγο δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού των περιπτώσεων 2.2.3.4. περ. α', ζ' και θ' της οικείας διακήρυξης σε συνδυασμό με αυτές των άρθρων 18 παρ. 2-5 και 73 παρ. 4 περ. α', ζ' και θ' του ν.4412/2016. Αντίθετα, αντιπαρήλθε εν σιγή τα ως άνω αρκούμενη στην αναφορά: «από την εξέταση των υποβληθέντων στοιχείων και την αξιολόγηση της προσφοράς, διαπιστώθηκε ότι οι προσφορές των διαγωνιζομένων εταιρειών είναι εντός του προβλεπόμενου

προϋπολογισμού και συμπεριλαμβάνονται σε αυτές όλες οι νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων που προτίθενται να απασχολήσουν στο πλαίσιο της σύμβασης, καθώς και οι νόμιμες ασφαλιστικές εισφορές.» Έτσι, παρά τα όσα αναφέρονται ανωτέρω, η προσβαλλόμενη απόφαση του ΔΣ της ... Α.Ε. και το σχετικό πρακτικό της Επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού που εγκρίθηκε με αυτήν, δεν περιέχουν σε κάθε περίπτωση καμία ειδικότερη αξιολογική κρίση ως προς την αξιολόγηση ακόμη και του ληφθέντος εγγράφου του ΣΕΠΕ για την πλήρωση των λόγων αποκλεισμού της εταιρείας Συνεπώς, κατά παράβαση του άρθρου 2.4.6. της οικείας διακήρυξης η αναθέτουσα αρχή δεν προέβη στην απόρριψη της προσφοράς της εν λόγω εταιρείας καθόσον αυτή παρουσίαζε αποκλίσεις ως προς τους όρους της σύμβασης. Η αναθέτουσα αρχή στις υποβληθείσες απόψεις της ενώπιον του Κλιμακίου Σας ως συμπληρωματική αιτιολογία αναφέρει ότι: «Η προσφεύγουσα επικαλείται ότι η εταιρεία ..., είχε υποπέσει σε «παραβιάσεις της εργατικής νομοθεσίας» σύμφωνα με τα οικεία άρθρα του νόμου και της διακήρυξης τα οποία και αναλυτικώς (και μακροσκελώς) αναφέρει. Ισχυρίζεται δε, ότι, παρόλο που, ως η ίδια αποδέχεται, οι παραβιάσεις αυτές (σύμφωνα με τα σχετικά πιστοποιητικά του ΣΕΠΕ) δεν οδηγούν, κατά νόμον, στον αποκλεισμό της ..., θα έπρεπε να ληφθούν υπ' όψιν εκ μέρους της ... Α.Ε. και να επιφέρουν, κατά την σχετική εικαζόμενη δυνατότητα/άσκηση διακριτικής ευχέρειας που εκ του νόμου παρέχεται, τον αποκλεισμό της Σημειωτέο, επίσης, ότι και η ίδια η προσφεύγουσα, σύμφωνα με το ανωτέρω πιστοποιητικό, έχει υποπέσει σε σχετικές παραβιάσεις, οι οποίες, κατά νόμον, δεν οδηγούν στον αποκλεισμό της (και ορθώς, άλλωστε, αυτή δεν απεκλείσθη).» Στο σημείο αυτό αναφέρουμε ότι η εταιρεία μας κατά την υποβολή της προσφοράς της στην εν θέματι διαγωνιστική διαδικασία με ημερομηνία την 5-09-2019, ορθώς απάντησε αρνητικά στα οικεία ερωτήματα του ΕΕΕΣ της. Ειδικότερα, η εταιρεία μας μέχρι και την 5-09-2019 οπότε και υπέβαλε την προσφορά της δεν της είχε κοινοποιηθεί ουδεμία παράβαση της εργατικής νομοθεσίας που να χαρακτηρίζονται ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας από το ΣΕΠΕ. ντίθετα, μόλις την 12-09-2019 κοινοποιήθηκε στην εταιρεία μας η με αριθμ. πρωτ. ... (αριθμός υπόθεσης ...) Πράξη

Επιβολής Προστίμου του Η εν λόγω ΠΕΠ αφορούσε την επιβολή χρηματικής κύρωσης ύψους ... ευρώ εις βάρος της εταιρείας για παράβαση του άρθρου 80 παρ. 1 περ. α' του ν.4144/2013 (ΦΕΚ 88/Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 36 του ν.4488/2017 (ΦΕΚ 137Α) και περίπτωση β', όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 12 του ν.4554/2018 (ΦΕΚ 130Α) και άρθρο 5 της αριθμ. οικ. 29147/Δ1.10258/2019 Υ.Α. (ΦΕΚ 2639/Β'/28-06-2019) για έναν θιγόμενο εργαζόμενο. Η εταιρεία μας μη αποδεχόμενη τη διάπραξή της, άσκησε εμπρόθεσμα κατά της εν λόγω ΠΕΠ ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Πρωτοδικείου ... διοικητική προσφυγή ουσίας, με αριθμό καταχώρησης ΠΡ.../2019 καθώς και αίτηση αναστολής με αριθμό καταχώρησης ΑΝ.../2019. Την 23-10-2019 μάλιστα χορηγήθηκε από τον αρμόδιο Δικαστή του Διοικητικού Πρωτοδικείου ..., κύριο ..., κατά της εν λόγω ΠΕΠ προσωρινή διαταγή που διέταξε την αναστολή της παραπάνω πράξης βάσει του άρθρου 204 παρ. 3 του Κ. Δ. Δ. Η εν λόγω προσωρινή διαταγή κοινοποιήθηκε νομίμως τόσο στο Μητρώο Παραβατών του ΣΕΠΕ όσο και στο αρμόδιο ΤΕΕΣ του ... που επέβαλε το πρόστιμο. Επιπρόσθετα, μόλις την 17-10-2019 κοινοποιήθηκαν στην εταιρεία μας οι κάτωθι ΠΕΠ: α. Η με αρ. πρωτ. ... ΠΕΠ (αρ. Υπόθεσης ...) ΠΕΠ του Αφορά την επιβολή χρηματικής κύρωσης ύψους ... ευρώ εις βάρος της εταιρείας για παράβαση του άρθρου 80 παρ. 1 περ. Α' του ν.4144/2013 (ΦΕΚ 88/ Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 12 του Ν.4554/2018 (ΦΕΚ 130/ Α') σε συνδυασμό με την Υ.Α. 32143/Δ.1 11288/2018 (ΦΕΚ 2401/Β'). Η εν λόγω ΠΕΠ αφορά έναν θιγόμενο εργαζόμενο της εταιρείας μας. Η εταιρεία μας μη αποδεχόμενη τη διάπραξή της, άσκησε εμπρόθεσμα κατά της εν λόγω ΠΕΠ ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Πρωτοδικείου ... διοικητική προσφυγή ουσίας, με αριθμό καταχώρησης ΠΡ.../2019 καθώς και αίτηση αναστολής. Την 08-11-2019 χορηγήθηκε από την αρμόδια Δικαστή του Διοικητικού Πρωτοδικείου ..., κατά της εν λόγω ΠΕΠ προσωρινή διαταγή που διέταξε την αναστολή της παραπάνω πράξης βάσει του άρθρου 204 παρ. 3 του Κ. Δ. Δ. Η εν λόγω προσωρινή διαταγή κοινοποιήθηκε νομίμως τόσο στο Μητρώο Παραβατών του ΣΕΠΕ όσο και στο αρμόδιο ... που επέβαλε το πρόστιμο. Β. Η με αρ. πρωτ. ... ΠΕΠ (αρ. Υπόθεσης ...) ΠΕΠ του Αφορά την επιβολή

χρηματικής κύρωσης ύψους ... ευρώ εις βάρος της εταιρείας για παράβαση του άρθρου 80 παρ. 1 περ. Α' του ν.4144/2013 (ΦΕΚ 88/ Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 12 του Ν.4554/2018 (ΦΕΚ 130/ Α') σε συνδυασμό με την Υ.Α. 32143/Δ.1 11288/2018 (ΦΕΚ 2401/Β'). Η εν λόγω ΠΕΠ αφορά έναν θιγόμενο εργαζόμενο της εταιρείας μας. Η εταιρεία μας μη αποδεχόμενη τη διάπραξη της, άσκησε εμπρόθεσμα κατά της εν λόγω ΠΕΠ ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Πρωτοδικείου ... διοικητική προσφυγή ουσίας, με αριθμό καταχώρησης ΠΡ.../2019 καθώς και αίτηση αναστολής με αριθμό καταχώρησης ΑΝ.../2019, της οποίας αναμένεται η εκδίκασή της. Τέλος, η με αρ. πρωτ. ... ΠΕΠ (...) ΠΕΠ του Αφορά την επιβολή χρηματικής κύρωσης ύψους ... ευρώ εις βάρος της εταιρείας για παράβαση του άρθρου 80 παρ. 1 περ. Α' του ν.4144/2013 (ΦΕΚ 88/ Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 12 του Ν.4554/2018 (ΦΕΚ 130/ Α') σε συνδυασμό με την Υ.Α. 32143/Δ.1 11288/2018 (ΦΕΚ 2401/Β'). Η εν λόγω ΠΕΠ αφορά έναν θιγόμενο εργαζόμενο της εταιρείας μας. Η εταιρεία μας μη αποδεχόμενη τη διάπραξη τους, άσκησε εμπρόθεσμα κατ' άρθρο 66 του ΚΔΔ κατά και της εν λόγω ΠΕΠ ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Πρωτοδικείου ... διοικητική προσφυγή ουσίας, ενώ αναμένεται να ασκήσει και αντίστοιχη αίτηση αναστολής του ως άνω προστίμου. Τονίζουμε ότι οι εν λόγω τρεις (3) στον αριθμό ΠΕΠ αφορούν την ίδια υπόθεση και δη τον ίδιο διενεργηθέντα έλεγχο. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τον αριθμό υπόθεσης που αναγράφεται σε αυτές αφορούν την με αριθμ. ... υπόθεση και δη τον επιτόπιο έλεγχο που διενεργήθηκε την ... από τους αρμόδιους Επιθεωρητές Εργασίας σε εργαζόμενους της εταιρείας μας που παρείχαν την εργασία τους εντός των εγκαταστάσεων του αναθέτοντος φορέα. Υπογραμμίζουμε ότι η υπό στοιχείο Β.3. ΠΕΠ αφορά επανέλεγχο που διενεργήθηκε στο ΠΣ Εργάνη για τους μισθωτούς που βρέθηκαν να εργάζονται κατά ίδιο επιτόπιο έλεγχο της 29-08-2019, σύμφωνα και με την με αρ. Υπουργική Απόφαση με αριθμό 346/2017 (ΥΑ 3462/2 ΦΕΚ Β 344/2017). Ειδικότερα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 της ως άνω Υ.Α., όπου και καθορίζεται το περιεχόμενο του δελτίου ελέγχου κατά τη διεξαγωγή επανελέγχου, αλλά και από την ίδια την αιτιολογία της εν λόγω ΠΕΠ και τον ταυτόσημο αριθμό υποθέσεως προκύπτει ότι οι ως άνω συνολικά

τρεις (3) επιβληθείσες ΠΕΠ αφορούν τον ίδιο διενεργηθέντα έλεγχο της Τούτο προκύπτει από τη γραμματική αδιάστικτη διατύπωση του άρθρου 68 του ν.3863/2010 ως τροποποιήθηκε και ισχύει που ορίζει ότι: «γ) Η αναθέτουσα αρχή αποκλείει από τη σύναψη της σύμβασης τις υποψήφιες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης εάν έχουν επιβληθεί σε βάρος τους, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς, τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266). όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά, από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους ή δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Συνεπώς, η εταιρεία μας, με δεδομένες τις χορηγηθείσες από 23-10-2019 και 8-11-2019 προσωρινές διαταγές κατά των δύο ως άνω ΠΕΠ (υπό στοιχεία) και με δεδομένο ότι οι ως άνω εν συνεχεία τρεις (3) στον αριθμό ΠΕΠ προκύπτουν από τον ίδιο διενεργηθέντα έλεγχο και την ίδια υπόθεση δεν εμπίπτει στον λόγο αποκλεισμού του άρθρου 73 του Ν. 4412/2016 όπως τροποποιημένος ισχύει, σε συνδυασμό με το άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 όπως τροποποιημένος ισχύει (δεδομένου ότι οι ζητούμενες υπηρεσίες αφορούν υπηρεσίες φύλαξης και καλείται σε εφαρμογή και το άρθρο 68 του Ν. 3863/2010). Επιπρόσθετα, σε κάθε περίπτωση αναφέρουμε ότι όλα τα ανωτέρω ουδεμία εκ του νόμου υποχρέωση είχαμε να αναφέρουμε στα σχετικά πεδία του υποβληθέντος ΕΕΕΣ μας, καθόσον μέχρι και την ημερομηνία κοινοποίησης των ως άνω ΠΕΠ στην εταιρεία μας, ουδόλως γνωρίζαμε και είχαμε νομίμως λάβει γνώση περί της επιβολής τους. Συνεπώς, εφόσον κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών και για διάστημα 2 ετών πριν την ημερομηνία αυτή, δεν υπήρχαν σε βάρος μας τρεις πράξεις επιβολής προστίμου για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, αλλά και ούτε

έστω περαιτέρω είχε επιβληθεί εις βάρος μας έστω και μία εξ αυτών πράξη (πρβλ. και με αριθμ. 968/2018 απόφαση της ΑΕΠΠ). Σε κάθε δε περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή δύνατο να αιτηθεί και από τους δύο συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς, ήτοι από την εταιρεία μας και από την εταιρεία ... διευκρινίσεις κατ' άρθρο 102 του ν.4412/2016, προκειμένου να διαπιστώσει εάν οι αναφερόμενες στο έγγραφο του ΣΕΠΕ επιβληθείσες παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας στοιχειοθετούν το λόγο αποκλεισμού τόσο του άρθρου 73 παρ. 2 περ. γ' του ν.4412/2016 όσο και του άρθρου 73 παρ. 4 περ. α' ή θ' του ν.4412/2016 ή ακόμη και της περίπτωσης ζ' αυτού. Με άλλα λόγια, εάν η αναθέτουσα αρχή διαπίστωνε την απόκρυψη ουσιωδών στοιχείων σχετικά με τις παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας στις οποίες έχει υποπέσει οιοσδήποτε συμμετέχων οικονομικός φορέας, όφειλε να αιτηθεί την παροχή διευκρινίσεων από αυτόν και μετέπειτα να διαπιστώσει τη συνδρομή και στοιχειοθέτηση στο πρόσωπό του του οικείου λόγου αποκλεισμού. Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή προς απόκρουση των βάσιμων ισχυρισμών μας παραθέτει την με αριθμ. 213/2019 απόφαση του ΔΕΦΑΘ, με βάση την οποία έχει κριθεί ότι: «η συνδυαστική εφαρμογή των οικείων διατάξεων και αντίστοιχων όρων της προκήρυξης (άρθρο 18, παρ. 5 του ν. 4412/2016, 68 παρ.2 περ. γ του ν. 3863/2010) εμφανίζει εύλογη ασάφεια, η οποία χρήζει εκτεταμένης ερμηνείας, υπόκειται σε διαφορετικές ερμηνευτικές εκδοχές και, σε κάθε περίπτωση, δεν δύναται να αποβαίνει σε βάρος των διαγωνιζομένων. Εξ άλλου, σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, η αρνητική απάντηση στο ανωτέρω οικείο τμήμα του ΕΕΕΣ δεν αποκρύπτει πληροφορία που απαιτούνταν για την εξακρίβωση της απουσίας νομίμου λόγου αποκλεισμού στο πρόσωπο υποψηφίου, εφόσον, σύμφωνα με το αντίστοιχο πιστοποιητικό του ΣΕΠΕ τέτοιος λόγος δεν υφίσταται.» Πέραν του γεγονότος ότι η διαφορά αυτή επί της οποίας παρατίθεται από την αναθέτουσα αρχή η με αριθμ. 213/2019 απόφαση του ΔΕΦΑΘ (αναστολή) αφορούσε διάφορα πραγματικά περιστατικά με ανόμοια νομικά και πραγματικά δεδομένα σε σχέση με αυτά της προκείμενης σύμβασης και δη διαδικασία ανάθεσης υπηρεσιών φύλαξης για τις ανάγκες του ... και ουδόλως πρέπει να συνδεθεί ως προς τα «νομολογιακά σε αυτήν κριθέντα» τα

οποία και δεν μπορούν να μεταφερθούν άκριτα στην προκείμενη υπόθεση, είναι γεγονός ότι στην προκείμενη περίπτωση, εντοπίζεται παράλειψη της αναθέτουσας αρχής η οποία ματαιώνει τη δυνατότητα άσκησης της αρμοδιότητάς της για πρωτότυπο έλεγχο των αναφερόμενων πράξεων επιβολής προστίμων. Η υποχρέωση δε αναγραφής και αντίστοιχα πληροφόρησης της αναθέτουσας αρχής των επιβληθέντων παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας δεν δύναται να αναιρεθεί απαλλάσσοντας την αναθέτουσα αρχή από την άσκηση της ιδιαίτερης νόμιμης υποχρέωσής της από το γεγονός ότι: «κατά την ηλεκτρονική συμπλήρωση του Ε.Ε.Ε.Σ. στο σχετικό ερώτημα, το σύνδεσμο (link) «1. Τήρηση υποχρεώσεων εργατικής νομοθεσίας, οδηγείται σε ιστοσελίδα της Ε.Ε. (πρόκειται για την ιστοσελίδα του επιγραμμικού αποθετηρίου E-Certis), όπου, στο πεδίο «Other Information», αναφέρονται τα εξής: «Self declaration for other violations of labour law, apart from these included in the certificate by the Labor Inspectorate for the specific violations of labour law described in article 73 (2) (c) of Law 4412/201611.» Με άλλα λόγια, δεν προκύπτει ότι εφόσον οι πληροφορίες που πρέπει να παρατίθενται, αφορούν άλλες παραβάσεις του εργατικού δικαίου («otherviolationsoflabourlaw»), πέραν αυτών του άρθρου 73 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4412/2016, κατ' αντιστοιχία, ως προς ό,τι αφορά ειδικότερα τις εταιρίες υπηρεσιών καθαρισμού και φύλαξης, οι σχετικές πληροφορίες αφορούν επίσης παραβάσεις άλλες από αυτές του άρθρου 68 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 3863/2010. Το πιο πάνω επιχείρημα είναι απολύτως αβάσιμο, διότι όπως προκύπτει από τη σαφή γραμματική διατύπωση του πιο πάνω πεδίου της ιστοσελίδας του αποθετηρίου E-Certis, η διάκριση που γίνεται, αφορά αποκλειστικά τις παραβάσεις της γενικής ρύθμισης του άρθρου 73 παρ. 2 γ' του Ν. 4412/2016, χωρίς να γίνεται μνεία και στις αντίστοιχες παραβάσεις του άρθρου 68 παρ. 2 γ' του Ν. 3863/2010. Συνεπώς, όπως προκύπτει από το κείμενο της σχετικής διευκρινιστικής πληροφορίας, οι παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που περιγράφονται στο άρθρο 68 παρ. 2 γ' του Ν. 3863/2010 αποτελούν, προφανώς, «άλλες παραβάσεις» σε σχέση με εκείνες του άρθρου 73 παρ. 2 γ' του Ν. 4412/2016. Υπέρ της άποψης αυτής συνηγορεί το γεγονός ότι η τελευταία αυτή διάταξη αφορά εν γένει τους οικονομικούς φορείς που

συμμετέχουν σε διαδικασίες ανάθεσης του Ν. 4412/2016, θέτοντας ως προϋπόθεση του σχετικού λόγου αποκλεισμού την τελεσιδικία και τη δεσμευτικότητα των προβλεπόμενων παραβάσεων, ενώ αντιθέτως η ρύθμιση του άρθρου 68 παρ. 2 γ' του Ν. 3863/2010 είναι ειδικότερη και αφορά αποκλειστικά τις εταιρίες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού και φύλαξης, ενώ η ουσιώδης διαφορά έγκειται στο ότι οι προβλεπόμενες στη διάταξη αυτή παραβάσεις δεν απαιτείται να έχουν καταστεί τελεσίδικες και δεσμευτικές. Σύμφωνα, λοιπόν, με όσα προαναφέρθηκαν, εφόσον ο επίμαχος διαγωνισμός αφορά την ανάθεση υπηρεσιών φύλαξης, και επομένως η διάπραξη παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας που στοιχειοθετούν λόγο αποκλεισμού, εξετάζεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 68 παρ. 2 του Ν. 3863/2010 (μάλιστα δε, σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις των παρ. 2 και 5 του άρθρου 18 του Ν. 4412/2016, τέτοιο λόγο μπορούν να αποτελέσουν και άλλες παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας) και όχι του άρθρου 73 παρ. 2 γ' του Ν. 4412/2016, ενώ, από την άλλη πλευρά, η εν λόγω εταιρία γνώριζε, εν αντιθέσει με την εταιρεία μας, ότι είχαν επιβληθεί εις βάρος της οι ποινές για τις παραβάσεις που αναφέρονται στο πιο πάνω πιστοποιητικό του Σ.Ε.ΠΕ, καθίσταται πρόδηλο ότι, δίδοντας αρνητική απάντηση («Όχι») στο σχετικό ερώτημα του Ε.Ε.Ε.Σ., έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές, κατά παράβαση της παρ. 2.2.3.3. (ζ) της διακήρυξης και, επομένως, παρίσταται απολύτως νόμιμη η αιτιολογία αποκλεισμού της. Η διατύπωση δε της σχετικής διευκρίνισης είναι απολύτως σαφής, καθώς αναφέρεται μόνον στην περίπτωση των παραβάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 73 παρ, 2 περ, γ' του Ν. 4412/2016. Εάν, λοιπόν, η εταιρία «...» διατηρούσε αμφιβολίες ως προς την έκταση των πληροφοριών τις οποίες θα έπρεπε να παράσχει, θεωρώντας ότι το αντίστοιχο θα έπρεπε να ισχύσει και για τις παραβάσεις του άρθρου 68 παρ.2 περ. γ' του Ν, 3863/2010, όφειλε να ζητήσει από την αναθέτουσα Αρχή την παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με τα στοιχεία που θα έπρεπε να δηλωθούν στο ΕΕΕΣ (Μέρος ΙΙΙ : «Λόγοι αποκλεισμού»/ τμήμα Γ: «Λόγοι που σχετίζονται με αφερεγγυότητα, σύγκρουση συμφερόντων ή επαγγελματικό παράπτωμα»/ παράγραφος «Αθέτηση υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου»),

χωρίς όμως να έχει υποβάλει σχετικό ερώτημα. Υπό το δεδομένο αυτό, είναι προφανές ότι η ως άνω εταιρία, ενόψει της σαφούς διατύπωσης της προαναφερθείσας διευκρινιστικής πληροφορίας που παρέχεται μέσω της σύνδεσης που παρέχεται στην ιστοσελίδα του επιγραμμικού αποθετηρίου E-Certis, δεν μπορούσε να αμφισβητήσει οψίμως την υποχρέωσή της να παράσχει τις ζητούμενες πληροφορίες σχετικά με παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας, όπως απαιτείται από τους σχετικούς όρους της διακήρυξης (και τις σχετικές διευκρινίσεις της αναθέτουσας Αρχής) αλλά και το περιεχόμενο του Ε.Ε.Ε.Σ, στο οποίο αυτοί παραπέμπουν. Τα δε ανωτέρω ουδόλως εντοπίζονται ή έχουν κριθεί ούτε στην αναφερόμενη από την αναθέτουσα αρχή προς επίρρωση της συμπληρωματικής αιτιολογίας απόρριψης των ισχυρισμών μας με αριθμ. 213/2019 απόφαση του ΔΕΦΑΘ, ενώ στην υπό κρίση περίπτωση προβάλλονται μάλιστα από την ήδη παρεμβαίνουσα εταιρεία. Το ζήτημα, δηλαδή, στην προκείμενη περίπτωση, δεν τίθεται υπό το πρίσμα του εάν οι παραβάσεις στις οποίες έχει υποθέσει η εταιρία «...» συνιστούν λόγο αποκλεισμού κατά το άρθρο 68 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 3863/2010, ώστε σε, αρνητική περίπτωση, να μην υπάρχει υποχρέωση μνείας αυτών στο Ε.Ε.Ε.Σ., αλλά από την άποψη ότι, με βάση την απολύτως συγκεκριμένη διατύπωση της διευκρινιστικής πληροφορίας που παρέχεται μέσω της ιστοσελίδας του αποθετηρίου E-Certis (η οποία συνιστά ιδιαίτερο στοιχείο του νομικού και πραγματικού μέρους της προκείμενης υπόθεσης. αντίστοιχο του οποίου δεν απαντάται στο διαγωνισμό τον οποίο αφορά η πιο πάνω απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών), οι διαγωνιζόμενοι δεν είχαν τη διακριτική ευχέρεια να αποσιωπήσουν πληροφορίες, που αφορούν παραβάσεις μη υποκείμενες στη ρύθμιση του άρθρου 73 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4412/2016. Τούτο, διότι με βάση την πιο πάνω διευκρίνιση, είχαν υποχρέωση να θέτουν σε γνώση της αναθέτουσας Αρχής, κατά το στάδιο της προκαταρκτικής απόδειξης, τις πληροφορίες που αφορούν «άλλες παραβάσεις» της εργατικής νομοθεσίας, ώστε να μη ματαιώνεται, σε περίπτωση παράλειψης, η δυνατότητα άσκησης της αρμοδιότητάς της να διαγνώσει η ίδια πρωτογενώς εάν τα στοιχεία αυτά θα μπορούσαν να συγκροτήσουν, ή όχι, λόγο αποκλεισμού του προσφέροντος. Στο σημείο αυτό

παραθέτουμε δε την ορθή προσέγγιση των κρίσιμων ζητημάτων από το μέλος του 7^ο Κλιμακίου της Α.Ε.Π.Π. που μειοψήφησε κατά την εξέταση της προδικαστικής προσφυγής της εταιρίας«...» σε έτερο διαγωνισμό που διεξήχθη από την ... Α.Ε. επί της οποίας εκδόθη η με αριθμ. 913/2019 (7ο Κλιμάκιο) απόφαση της ΑΕΠΠ η οποία και όπως είχαμε αναφέρει στην προδικαστική μας προσφυγή προσβλήθηκε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης δυνάμει της με αριθμ. ANM .../2019 αίτηση αναστολής της εταιρείας μας χωρίς ωστόσο να έχει μέχρι και σήμερα (ημερομηνία υποβολής του εδώ υπομνήματός μας) σχετική απόφαση. Συναφώς διατυπώθηκε η ακόλουθη σκέψη, στην οποία και αναφερόμαστε: «Επειδή κατά την ηλεκτρονική συμπλήρωση του ΕΕΕΣ, στον διαδικτυακό τόπο <https://espdint.eprocurement.gov.gr>, ως επικαιροποιημένο ίσχυε κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς του προσφεύγοντος, στο πεδίο αναφορικά με την αθέτηση των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου» εμφανίζεται καταρχήν η ερώτηση «Ο οικονομικός φορέας έχει, εν γνώσει του, αθετήσει τις υποχρεώσεις του στους τομείς του εργατικού δικαίου;» όπου, παραπλεύρως αυτής, τίθεται θετική ή αρνητική απάντηση εκ μέρους του οικονομικού φορέα. Περαιτέρω, ευθύς κάτωθι του εν λόγω πεδίου υφίσταται επιλογή με θέμα «περισσότερες πληροφορίες», αναφορικά με το ως άνω πεδίο, όπου εφόσον επιλεχθεί παραπέμπει καταρχήν στο άρθρο 73 παρ. 4 περ. α του ν. 4412/2016 με την επακριβή διατύπωση «Τήρηση υποχρεώσεων εργατικής νομοθεσίας (LAW4412/ 2016 73(4)(α)», στη συνέχεια παραπέμπει στο άρθρο 73 παρ. 2 περ. γ. με την επακριβή διατύπωση «Πράξεις επιβολής προστίμου για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας (LAW4412/2016 73(2)(γ)». Ειδικότερα, τα στοιχεία που απαιτούνται για την προ-απόδειξη του άρθρου 73 τόσο της παρ. 4 α όσο και 2γ, βάσει του ως άνω διαδικτυακού τόπου, συνίστανται, στην εκ μέρους του εκάστοτε προσφέροντας, υποβολή σχετικής υπεύθυνης δήλωσης. Περαιτέρω, δια του πεδίου «άλλες πληροφορίες», διευκρινίζεται ότι η υπεύθυνη δήλωση σχετικά με το άρθρο 73 παρ. 4 περ. α, αφορά όλες ή άλλες παραβιάσεις εργατικού δικαίου» ΕΚΤΟΣ αυτών που περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό του ΣΕΠΕ για τις συγκεκριμένες παραβιάσεις εργατικού δικαίου που περιγράφονται στο άρθρο 73 (2) (γ) του ν.4412/2016, στη δε υπεύθυνη δήλωση σχετικά με το

άρθρο 73 παρ. 2 γ, διευκρινίζεται δια του πεδίου «άλλες πληροφορίες», ότι η εν λόγω υπεύθυνη δήλωση αφορά συγκεκριμένα πρόστιμα εργατικής νομοθεσίας, όπως περιγράφονται στο άρθρο 73 παρ. 2 γ του ν. 4412/2016. Επομένως, από το σύνολο των ανωτέρω, σαφώς προκύπτει ότι σύμφωνα με τον επίσημο διαδικτυακό τόπο συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ, από το πρώτο ως άνω πεδίο που αφορά στην τήρηση υποχρεώσεων της εργατικής νομοθεσίας, εξαιρούνται ρητά μόνο οι πράξεις επιβολής προστίμου ως αυτές αναφέρονται στο άρθρο 73 παρ. 2 γ, και όγι, ως βασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή, οι πράξεις επιβολής προστίμου του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 που αφορούν ειδικά στις συμβάσεις καθαριότητας και φύλαξης. το οποίο ισχύει και στη συγκεκριμένη διαγωνιστική διαδικασία. Τα ανωτέρω, επιρρωνύονται και από τις διατάξεις της παρ, 8 του άρθρου του ν. 4412/2016, όπου ρητά αναφέρεται ότι σε περίπτωση διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, για την απόδειξη της αθέτησης των υποχρεώσεων στους τομείς του κοινωνικοασφαλιστικού και του εργατικού δικαίου της παραγράφου 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παράγραφο 4 περίπτωση α· του άρθρου 73, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται, κατ' ελάχιστον, να εφαρμόσει τα οριζόμενα στις περι- πτώσεις β' και δ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν, 3863/2010 (Α115). ήτοι να αιτηθεί εγ- γράφως από το ΣΕΠΕ, τη χορήγηση πιστοποιητικού, από το οποίο να προκύπτουν όλες οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος εκάστου των υποψήφιων εργολάβων (βλ. άρθρο 2.2,3.2 γ). Εάν ίσχυαν τα εκ μέρους του προσφεύγοντος αναφερόμενα, τότε, δεν θα απαιτούνταν στο οικείο πιστοποιητικό να αναγράφονται όλες οι πράξεις επιβολής προστίμου, αλλά απλώς εάν στοιχειοθετείται η πλήρωση των απαιτήσεων του άρθρου 73 παρ. 2γ ή του άρθρου 68 παρ.2γ. Επομένως, βάσει των αναγραφόμενων στο πιστοποιητικό του ΣΕΠΕ, ο προσφεύγων δεν διέπραξε μεν σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα κατά την έννοια του άρθρου 18 παρ. 5 του ν, 4412/2016, καθόσον οι παραβάσεις του αφενός δεν αφορούν σε αδήλωτη εργασία, αφετέρου δεν επιβλήθηκαν σε τρεις διαφορετικούς ελέγχους, ως απαιτούν οι ανωτέρω διατάξεις, αλλά σε δύο, ωστόσο υφίσταται επιβολή προστίμων λόγω παραβίασης εργατικής νομοθεσίας που δεν εδράζεται στο

άρθρο 73 παρ. 2γ του ν, 4412/2016 το οποίο και μόνο ρητά εξαιρείται, αλλά στο άρθρο 73 παρ. 4α, η οποία δεν δηλώθηκε στο ΕΕΕΣ του προσφεύγοντος. Περαιτέρω, βασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή ότι ακόμη και εάν δεν συντρέχει υποχρεωτικός λόγος αποκλεισμού, κατά το άρθρο 68 παρ. 2 γ' του Ν. 3863/2010, εφόσον συρρέουν επαναλαμβανόμενες περιπτώσεις ελασσόνων παρατυπιών, μπορεί να γεννηθούν αμφιβολίες ως προς την αξιοπιστία οικονομικού φορέα, οι οποίες μπορούν ενδεχομένως να δικαιολογούν τον αποκλεισμό του. Θα πρέπει πάντως η αναθέτουσα αρχή να έχει τη δυνατότητα να κρίνει (σε βάση τα δηλωθέντα στο Ε.Ε.Ε.Σ), εάν συντρέχει ή όχι λόγος αποκλεισμού και σε περιπτώσεις ενδεχόμενης συρροής ήσσονος σημασίας παραβάσεων, αποστερούμενης της δυνατότητας της σε περίπτωση αρνητικής απάντησης προς προσήκουσα διερεύνηση της συνδρομής (ή όχι) ενός τέτοιου λόγου αποκλεισμού». Συνεπώς, κατά παράβαση του άρθρου 2.4.6. της οικείας διακήρυξης η αναθέτουσα αρχή δεν προέβη στην απόρριψη της προσφοράς της εν λόγω εταιρείας καθόσον αυτή παρουσίαζε αποκλίσεις ως προς τους όρους της σύμβασης.»

18. Επειδή, εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η παρεμβαίνουσα, στο Μέρος ΙΙΙ “Λόγοι αποκλεισμού” Ενότητα Γ “Λόγοι που σχετίζονται με αφερεγγυότητα, σύγκρουση συμφερόντων ή επαγγελματικό παράπτωμα” του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εντύπου Σύμβασης, το οποίο υπέβαλε ηλεκτρονικά με το υποφάκελο “Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά” δήλωσε «ΟΧΙ» τόσο στην ερώτηση «Ο οικονομικός φορέας έχει, εν γνώσει του, παραβιάσει τις υποχρεώσεις του στον τομέα του εργατικού δικαίου;», όσο και στην ερώτηση «Έχει διαπράξει ο οικονομικός φορέας σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα;». Τούτο, δε, παρά το γεγονός ότι, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, αλλά και όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και δη το υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΞ-371920/18.09.2019 έγγραφο του Σ.Ε.Π.Ε. (το οποίο αποτελεί απάντηση στο κατά τους ορισμούς του άρθρου 2.2.9.2. περ. θ της διακήρυξης υπ' αριθμ. πρωτ. 14799/12.09.2019 αίτημα του αναθέτοντος φορέα), στην παρεμβαίνουσα έχουν επιβληθεί τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου με στοιχεία ελέγχου α) ..., β) ... και γ) ..., με ημερομηνία

επιβολής προστίμου 09.11.2017, 21.05.2018 και 21.05.2018 αντίστοιχα, οι δύο (2) από τις οποίες (και δη οι υπό α και γ αμέσως ανωτέρω) χαρακτηρίζονται ως «πολύ υψηλής σοβαρότητας» και η λοιπή μία (1) ως «υψηλής σοβαρότητας». Συνεπώς, τα επίμαχα πρόστιμα που επιβλήθηκαν σε βάρος της παρεμβαίνουσας, προέκυψαν κατόπιν δύο (2) και όχι κατόπιν τριών (3) διενεργηθέντων ελέγχων, κάτι που σύμφωνα με το άρθρο 68 παρ. 2 περ. γ) του Ν. 3863/2010 θα συνιστούσε λόγο αποκλεισμού.

19. Επειδή, στη διακήρυξη του διαγωνισμού, η οποία αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο αυτού δεσμεύοντας τόσο την αναθέτουσα αρχή όσον και τους διαγωνιζόμενους (βλ. Ε.Α. 523/2010, 16/2011), προβλέπονται ως αυτοτελείς λόγοι αποκλεισμού, μεταξύ άλλων α) η αθέτηση εκ μέρους του υποψήφιου οικονομικού φορέα των υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016, μεταξύ των οποίων και αυτών της εργατικής νομοθεσίας (παρ. 2.2.3.4 περ. α') και β) η διάπραξη σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος, το οποίο θέτει «εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του» (παρ. 2.2.3.4 περ. θ'), ως τέτοιο δε παράπτωμα νοείται, πλην άλλων, για τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, και η αναφερόμενη στο άρθρο 68 παρ. 2 περ. γ' εδαφ. α' του ν. 3862/2010 περίπτωση, ήτοι η επιβολή σε βάρος οικονομικού φορέα, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς, τριών (3) πράξεων επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας, «υψηλής» ή/και «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους. Περαιτέρω, από τις ως άνω διατάξεις της διακήρυξης φαίνεται να προκύπτει ότι ειδικώς κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, όπως εν προκειμένω, οι πράξεις εν γένει επιβολής προστίμου, που εκδίδονται από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας και οι οποίες, υπό τις ειδικότερες προϋποθέσεις του άρθρου 68 παρ. 2 περ. γ' εδαφ. α' του ν. 3863/2010, συνιστούν σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα και, ως εκ τούτου, λόγο

αποκλεισμού του υποψήφιου οικονομικού φορέα κατά την παρ. 2.2.3.4 περ. θ' της διακήρυξης, δεν συνιστούν λόγο αποκλεισμού του και κατ' εφαρμογή της παρ. 2.2.3.4 περ. α' αυτής (διακήρυξης), ήτοι λόγω παραβίασης της εργατικής νομοθεσίας. Αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή θα κατέληγε στο άτοπο να καταλείπει χωρίς λόγο ύπαρξης και χωρίς κανένα ρυθμιστικό περιεχόμενο τις διατάξεις της διακήρυξης περί αποκλεισμού λόγω σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος, αφού όλες οι παραβατικές συμπεριφορές των υποψήφιων αναδόχων στον τομέα του εργατικού δικαίου θα διέπονταν αποκλειστικά από την περ. α' της παρ. 2.2.3.4, θα αρκούσε δε η έκδοση έστω και μίας πράξης επιβολής προστίμου από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, και ανεξαρτήτως της βαρύτητάς της, για να αποκλειστεί ο διαγωνιζόμενος. (Δ.Εφ.Αθηνών 213/2019 Τμήμα ΙΒ' Μονομελές). Υπό τα δεδομένα αυτά, δεν στοιχειοθετείται νόμιμος λόγος αποκλεισμού της παρεμβαίνουσας από το διαγωνισμό, αφού δεν συντρέχει περίπτωση αθέτησης εκ μέρους της των υποχρεώσεών της που απορρέουν από την εργατική νομοθεσία, αλλά ούτε και διάπραξη σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος, ενώ, άλλωστε, με τις αρνητικές απαντήσεις της στα επίμαχα ερωτήματα του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εντύπου Σύμβασης δεν απέκρυψε πληροφορία, που απαιτούνταν για την εξακρίβωση της απουσίας νόμιμου λόγου αποκλεισμού στο πρόσωπό της, κατά παράβαση της παρ. 2.2.3.4 περ. ζ' της διακήρυξης. Επίσης, δεδομένου ότι τα αναφερόμενα στο πιστοποιητικό του Σ.ΕΠ.Ε. πρόστιμα εις βάρος της παρεμβαίνουσας δεν στοιχειοθετούν σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα και λόγο αποκλεισμού της, η σχετική διαπίστωση δεν έχρηζε ειδικότερης αιτιολογίας, αλλά αρκεί η αναφορά περί συμφωνίας της προσφοράς με τις διατάξεις του νόμου, ούτε από την προσβαλλόμενη προκύπτει ότι ο αναθέτων φορέας δεν προέβη σε «πρωτότυπο έλεγχο» των δηλούμενων στο ΕΕΕΣ της παρεμβαίνουσας, όπως αβασίμως προβάλλει η προσφεύγουσα. Κατόπιν των ανωτέρω, ο πρώτος λόγος της προσφυγής είναι αβάσιμος και απορριπτός.

20. Επειδή, στη διακήρυξη που διέπει εν προκειμένω το διαγωνισμό προβλέπεται ότι: *«Η συνολική εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των πέντε εκατομμυρίων ογδόντα τεσσάρων χιλιάδων Ευρώ*

Αριθμός Απόφασης: 1454 /2019

(5.084.000,00 €) συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24 % (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 4.100.000,00 €). Ο προϋπολογισμός για την αρχική διάρκεια της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων σαράντα δύο χιλιάδων Ευρώ (2.542.000,00€) συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 1.510.000,00€). Σε περίπτωση παράτασης της σύμβασης για ένα επιπλέον έτος θα ισχύουν οι ίδιοι όροι και τιμές με την αρχική διάρκεια της σύμβασης. Η συνολική προϋπολογιζόμενη δαπάνη για τις ίδιες παρεχόμενες υπηρεσίες για το χρονικό διάστημα της παράτασης ανέρχεται στο ποσό των δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων σαράντα δύο χιλιάδων Ευρώ (2.542.000,00€) συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 1.510.000,00€). Η παρούσα σύμβαση υποδιαιρείται στα κάτωθι τμήματα :

ΤΜΗΜΑ 1: «Φύλαξη των αμαξοστασίων (χώρων εναπόθεσης συρμών) του συστήματος της γραμμής 1 της ... ΑΕ», εκτιμώμενης αξίας ενός εκατομμυρίου οχτακοσίων εβδομήντα δύο χιλιάδων τετρακοσίων Ευρώ (1.872.400,00€) συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 1.510.000,00 €), για την αρχική διάρκεια της σύμβασης. Σε περίπτωση παράτασης της σύμβασης για ένα επιπλέον έτος θα ισχύουν οι ίδιοι όροι και τιμές με την αρχική διάρκεια της σύμβασης. Η συνολική προϋπολογιζόμενη δαπάνη για τις ίδιες παρεχόμενες υπηρεσίες για το χρονικό διάστημα της παράτασης ανέρχεται στο ποσό του ενός εκατομμυρίου οχτακοσίων εβδομήντα δύο χιλιάδων τετρακοσίων Ευρώ (1.872.400,00 €) συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 1.510.000,00). **ΤΜΗΜΑ 2 :** «Φύλαξη του κτιρίου γραφείων της ... Α.Ε. και του αμαξοστασίου Ελληνικού και του τερματικού σταθμού ΣΕΦ του συστήματος Τραμ της ... Α.Ε», εκτιμώμενης αξίας τριακοσίων τριάντα τεσσάρων χιλιάδων οχτακοσίων Ευρώ (334.800,00€) συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 270.000,00 €), για την αρχική διάρκεια της σύμβασης. Σε περίπτωση παράτασης της σύμβασης για ένα επιπλέον έτος θα ισχύουν οι ίδιοι όροι και τιμές με την αρχική διάρκεια της σύμβασης. Η συνολική προϋπολογιζόμενη δαπάνη για τις ίδιες παρεχόμενες υπηρεσίες για το χρονικό διάστημα της παράτασης ανέρχεται στο ποσό τριακοσίων τριάντα τεσσάρων χιλιάδων οχτακοσίων Ευρώ (334.800,00€)

συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 270.000,00 €). ΤΜΗΜΑ 3 : «Φύλαξη του χώρου καταμέτρησης στο σταθμό «Εθνική Άμυνα» της ... ΑΕ», εκτιμώμενης αξίας τριακοσίων τριάντα τεσσάρων χιλιάδων οχτακοσίων Ευρώ (334.800,00€) συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 270.000,00 €), για την αρχική διάρκεια της σύμβασης. Σε περίπτωση παράτασης της σύμβασης για ένα επιπλέον έτος θα ισχύουν οι ίδιοι όροι και τιμές με την αρχική διάρκεια της σύμβασης. Η συνολική προϋπολογιζόμενη δαπάνη για τις ίδιες παρεχόμενες υπηρεσίες για το χρονικό διάστημα της παράτασης ανέρχεται στο ποσό τριακοσίων τριάντα τεσσάρων χιλιάδων οχτακοσίων Ευρώ (334.800,00€) συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 270.000,00 €). Ο οικονομικός φορέας δύναται να καταθέσει προσφορά για ένα, περισσότερα ή για όλα τα ως άνω τμήματα. Το πρόγραμμα φύλαξης περιλαμβάνει προγραμματισμένες εργασίες φύλαξης, εξασφάλιση της διατήρησης του απαιτούμενου επιπέδου φύλαξης και αντιμετώπιση πρόσθετων, προγραμματισμένων ή έκτακτων αναγκών φύλαξης και περιγράφεται στο Παράρτημα V - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ. ... 2.1.5 Εγγυήσεις. Οι εγγυητικές επιστολές των παραγράφων 2.2.2 και 4.1. εκδίδονται από πιστωτικά ή «χρηματοδοτικά» ιδρύματα ή «ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περιπτώσεων βν και γν της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4364/2016» που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέρη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Ε.Τ.Α.Α. - Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα. Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή των οικονομικών φορέων από έναν ή περισσότερους εκδότες της παραπάνω παραγράφου. Οι εγγυήσεις αυτές περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: α) την ημερομηνία

έκδοσης, β) τον εκδότη, γ) την αναθέτουσα αρχή προς την οποία απευθύνονται, δ) τον αριθμό της εγγύησης, ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση, στ) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση (στην περίπτωση ένωσης αναγράφονται όλα τα παραπάνω για κάθε μέλος της ένωσης), ζ) τους όρους ότι: αα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, και ββ) ότι σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου, η) τα στοιχεία της σχετικής διακήρυξης και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης, ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και ια) στην περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής, τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης. Σύμφωνα με τα σχετικά υποδείγματα εγγυητικών επιστολών - Παράρτημα IV. Σημείωση: Σύμφωνα με τη διευκρίνιση (ΑΔΑ: 7ΝΣΡΟΞΤΒ-975) επί της Κατευθυντήριας Οδηγίας 12 της ΕΑΑΔΗΣΥ, «...τα γραμμάτια σύστασης χρηματικής παρακαταθήκης τον Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, για την παροχή εγγυήσεων συμμετοχής και καλής εκτέλεσης (εγγυοδοτική παρακαταθήκη) συστήνονται σύμφωνα με την ειδική νομοθεσία που διέπει αυτό και ειδικότερα βάσει του άρθρου 4 του π.δ. της 30 Δεκεμβρίου 1926/3 Ιανουαρίου 1927 (Περί συστάσεως και αποδόσεως παρακαταθηκών και καταθέσεων παρά τω Ταμείω Παρακαταθηκών και Δανείων). Ως προ το ειδικότερο ζήτημα της μη αναφοράς στο Γραμμάτιο των όρων ότι «η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται της ένστασης διζήσεως», επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τη Γνωμοδότηση 34/1992 του ΝΣΚ. στις εγγυοδοτικές παρακαταθήκες εκ της φύσεως δεν μπορεί να τεθεί τέτοιος όρος. Σχετικά πρότυπα/υποδείγματα δελτίων σύστασης χρηματικών εγγυοδοτικών παρακαταθηκών υπάρχουν στον ιστότοπο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων. Η αναθέτουσα αρχή επικοινωνεί με τους εκδότες των εγγυητικών επιστολών προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους. ...

... 2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα: Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς πρέπει: Β) Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στο διαγωνισμό θα πρέπει να διαθέτουν τουλάχιστον: - 250 άτομα για το τμήμα 1, - 80 άτομα για το τμήμα 2, - 40 άτομα για το τμήμα 3 μέσο ετήσιο μόνιμο προσωπικό με ειδικότητα «προσωπικό ασφαλείας» κατά την τελευταία τριετία ή για όσο χρόνο βρίσκεται σε νόμιμη λειτουργία εάν αυτός είναι μικρότερος από τα τρία (3) έτη. Γ) Να διαθέτουν κατ' ελάχιστο τον τεχνικό εξοπλισμό, όπως αυτός αναλυτικά προδιαγράφεται στο Παράρτημα V των Τεχνικών Προδιαγραφών της παρούσας. ... 2.4.3.2 Τεχνική προσφορά. Ο οικονομικός φορέας στην ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος καθώς και με υπεύθυνη δήλωση δηλώνει την πλήρη αποδοχή και συμμόρφωση με τις τεχνικές προδιαγραφές και τους λοιπούς όρους της διακήρυξης, και συμμορφώνεται πλήρως με αυτούς. Επίσης, με υπεύθυνη δήλωση δηλώνει ότι: i) με την έναρξη παροχής των υπηρεσιών θα αναρτά το πρόγραμμα των απασχολούμενων στην φύλαξη σε εμφανές σημείο, το οποίο θα οριστεί από τους αρμόδιους της ..., στον εκάστοτε χώρο εργασίας όπου θα παρέχει τις υπηρεσίες φύλαξης. ii) θα καταθέσει στην ..., το αργότερο με την υπογραφή του συμφωνητικού, αντίγραφο του θεωρημένου από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Απασχόλησης (Σ.ΕΠ.Ε.) προγράμματος εργασίας των απασχολούμενων του και δεσμεύεται ότι σε περίπτωση τροποποίησής του θα προσκομίζει το εκάστοτε κάθε φορά ισχύον. ... 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών. Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης, τα οριζόμενα στο Παράρτημα III της διακήρυξης και σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3863/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Η τιμή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται σε ευρώ ανά τμήμα. Στην ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος οι οικονομικοί φορείς συμπληρώνουν στην οικονομική προσφορά το συνολικό συμβατικό τίμημα του κάθε τμήματος που αφορά η προσφορά. Οι οικονομικοί φορείς θα επισυνάψουν στον (υπο)φάκελλο "οικονομική προσφορά" την οικονομική προσφορά τους ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη και τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία, σύμφωνα με το

υπόδειγμα που υπάρχει στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας διακήρυξης, σε μορφή pdf. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 0,6%. Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό Φ.Π.Α. επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα. Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται. Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 310 του Ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό ανά τμήμα, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1.3 της παρούσης. Στην προσφορά τους, οι οικονομικοί φορείς, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάψουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. Οι οικονομικοί φορείς παροχής υπηρεσιών φύλαξης, επί ποινή αποκλεισμού, υποχρεούνται να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. Τα ανωτέρω στοιχεία, επί ποινή αποκλεισμού, εξειδικεύονται σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους. ... «3.1.1. (...) Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί, ή να διευκρινίσουν το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής

προσφοράς τους, σύμφωνα με το άρθρο 310 του ν. 4412/2016. ... 4.7. Ασφαλίσεις. Ο Ανάδοχος, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, χωρίς να περιορίζονται οι ευθύνες και υποχρεώσεις του σύμφωνα με τη Σύμβαση, οφείλει να ασφαλίσει προσωπικό, μηχανήματα, υλικά, και τρίτους, με δικές του δαπάνες, με βάση τις διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας και του παρόντος άρθρου. Η επιλεχθησομένη από τον Ανάδοχο ασφαλιστική εταιρεία θα πρέπει να δύναται να ασφαλίζει παρεμφερή έργα σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις. Ο Ανάδοχος πρέπει να παραδώσει το ασφαλιστήριο συμβόλαιο δύο (2) ημέρες τουλάχιστον πριν την υπογραφή της Σύμβασης, σε διαφορετική περίπτωση, καθώς και όταν το ασφαλιστήριο δεν είναι σύμφωνο με τα παρακάτω, η ... δικαιούται να αρνηθεί την υπογραφή της.

4.7.2 Ασφάλιση αστικής και επαγγελματικής ευθύνης απέναντι σε Τρίτους

4.7.3.1 Αντικείμενο της ασφάλισης αυτής είναι η κάλυψη της αστικής και επαγγελματικής ευθύνης του Αναδόχου έναντι τρίτων και η ασφαλιστική εταιρεία υποχρεούται να καταβάλει αποζημιώσεις σε τρίτους για: σωματικές βλάβες, ψυχική οδύνη ή ηθική βλάβη και υλικές ζημιές, θετικές ή απορρέουσες από θετικές, σε πράγματα ακίνητα ή κινητά, που προξενούνται καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης εξ αιτίας ή εξ αφορμής αυτής. Ρητά συμφωνείται ότι πρέπει να αναφέρεται στο ασφαλιστήριο ότι στην έννοια των τρίτων περιλαμβάνονται: Α) οι Υλικές Ζημιές (συμπεριλαμβανομένων των απωλειών) στα περιουσιακά στοιχεία της ... που βρίσκονται υπό την φύλαξη και τον έλεγχο του ασφαλισμένου και Β) Σωματικές Βλάβες των ατόμων που βρίσκονται είτε υπό την άμεση προστασία του ασφαλισμένου είτε εντός των κτιρίων που φυλάει ή προστατεύει ο ασφαλισμένος.

4.7.3.2. Τα όρια αποζημίωσης του ασφαλιστηρίου συμβολαίου αστικής ευθύνης έναντι τρίτων είναι κατά περιστατικό τα ακόλουθα :

α. πράγματα τρίτων, ανεξάρτητα από τον αριθμό των τυχόν ζημιωθέντων τρίτων: πεντακόσιες χιλιάδες Ευρώ (500.000,00 €).

β. Για σωματική βλάβη ή θάνατο τρίτων, κατ' άτομο και ατύχημα: τετρακόσιες χιλιάδες Ευρώ (400.000,00 €).

γ. Για σωματική βλάβη ή θάνατο τρίτων μετά από ομαδικό ατύχημα, ανεξάρτητα από τον αριθμό των παθόντων: πέντε εκατομμύρια Ευρώ (5.000.000,00€)

δ. Ανώτατο όριο ευθύνης ασφαλιστών σε όλη τη διάρκεια της ασφάλειας πέντε εκατομμύρια Ευρώ (5.000.000,00 €). Ο

Ανάδοχος υποχρεούται να ζητήσει από την ασφαλιστική του εταιρεία να συμπεριληφθεί στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο ο εξής ειδικός όρος: «Σε περίπτωση που συντρέξει ασφαλισμένος κίνδυνος, η ασφαλιστική εταιρεία του Αναδόχου θα ενημερώνει εγγράφως τη ... κατά την αναγγελία της ασφαλιστικής περίπτωσης. Η ... υπό την ιδιότητά της ως συνασφαλιζόμενη, διατηρεί το δικαίωμα να ενημερώνεται για την έκβαση της υπόθεσης καθ όλη τη διάρκεια αυτής και μέχρι την οριστική επίλυσή της. Πριν την καταβολή αποζημίωσης τρίτου που αφορά υπαιτιότητα της ... και μόνο τότε, η ασφαλιστική εταιρεία θα πρέπει να έχει λάβει προηγουμένως την έγγραφη για το σκοπό αυτό συγκατάθεση της Συμφωνείται ότι οποιοδήποτε ποσό δεν έχει ασφαλισθεί ή δεν ανακτηθεί δυνάμει του πιο πάνω ασφαλιστηρίου καλύπτεται από τον Ανάδοχο σύμφωνα με τις ευθύνες του κατά τη Σύμβαση. 4.7.3.3 Στο ασφαλιστήριο περιλαμβάνονται και οι εξής ειδικοί όροι: Η ..., το εν γένει προσωπικό της, οι τυχόν σύμβουλοί της και το προσωπικό τους θεωρούνται τρίτα πρόσωπα, σύμφωνα με τους όρους και τις εξαιρέσεις της διασταυρούμενης ευθύνης έναντι αλλήλων (cross liability). Η ... θα είναι συνασφαλιζόμενη.» Επίσης, ατη σελ. δε 61 της διακήρυξης ορίζεται ότι: «Ο Ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει τα μέτρα περί Ασφάλειας που προβλέπονται από την ισχύουσα Νομοθεσία, τους Κανονισμούς της Εταιρείας καθώς και τις σύγχρονες τεχνικές και επιστημονικές μεθόδους. Ο Ανάδοχος οφείλει, για την ικανοποίηση των Συμβατικών του Υποχρεώσεων σύμφωνα με όλους τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης να διαθέτει και δηλώνει ότι διαθέτει το κατάλληλα εκπαιδευμένο, ειδικευμένο, ικανό, με τα αρμόζοντα προσόντα και εφοδιασμένο με τις απαιτούμενες άδειες και διπλώματα προσωπικό, καθώς επίσης να εφοδιαστεί με όλες τις προβλεπόμενες από την Νομοθεσία άδειες, έγγραφα, πιστοποιητικά και λοιπά δικαιολογητικά που απαιτούνται για τον εξοπλισμό που χρησιμοποιεί.» Στη σελίδα 63, δε, ορίζεται ότι: «Εκπαίδευση και Προσόντα του Προσωπικού του Αναδόχου Ο Ανάδοχος οφείλει, για την ικανοποίηση των Συμβατικών του Υποχρεώσεων και ανάλογα με τα καθήκοντα τα οποία αναθέτει σε αυτό, να διαθέτει κατάλληλα εκπαιδευμένο, ικανό και με τα αρμόζοντα προσόντα προσωπικό. Η εκπαίδευση και τα προσόντα του προσωπικού πρέπει να είναι σε

συμφωνία με την Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας του Αναδόχου, καθώς και τις τυχόν ειδικές απαιτήσεις που καθορίζονται από την Σύμβαση. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να αποδεικνύει τα προσόντα και το επίπεδο εκπαίδευσης του προσωπικού του, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην Σύμβαση. Το προσωπικό του Αναδόχου το οποίο θα εργασθεί στις εγκαταστάσεις της ... οφείλει να έχει υποστεί την Υποχρεωτική Εκπαίδευση της ... σε Κανονισμούς και Διαδικασίες που αφορούν την λειτουργία του συστήματος, σε Θέματα Ασφάλειας Τροχιάς και στην αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Εφιστάται η προσοχή του Αναδόχου στο Συνημμένο 1 το οποίο περιγράφει τις απαιτήσεις της εκπαίδευσης αυτής. Ο αριθμός των ατόμων από το προσωπικό του Αναδόχου καθώς και τα προγράμματα εκπαίδευσης που θα πρέπει να παρακολουθήσουν θα καθοριστούν πριν την υπογραφή της σύμβασης. Η ... παρέχει τη συγκεκριμένη εκπαίδευση στον Ανάδοχο με κόστος πενήντα (50,00) Ευρώ ανά άτομο και ανά ημέρα. Η χρονική διάρκεια ισχύος της ληφθείσας εκπαίδευσης παύει ισχύουσα με τη λήξη της σύμβασης του κατά περίπτωση Αναδόχου, ανεξαρτήτως χρονικής διάρκειας αυτής, η δε μέγιστη χρονική διάρκειά της, σε περίπτωση μακροχρόνιων ή επαναλαμβανομένων με τον ίδιο Ανάδοχο, συμβάσεων, ανέρχεται στα κατά τα οριζόμενα από τις διαδικασίες της Εταιρείας, αναλόγως του επιπέδου πιστοποίησης, τα οποία και είναι: - Ενημερωμένος επί Θεμάτων Τροχιάς, χωρίς ημερομηνία λήξης. - Πιστοποιημένος για Εργασίες Επί ή Πλησίον της Τροχιάς, με ισχύ δύο (2) ετών. - Όλο το προσωπικό κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης με ευθύνη του Αναδόχου πρέπει να φέρει τον απαραίτητο Εξοπλισμό Προσωπικής Προστασίας (ΠΕΠ) που είναι το φωσφορίζον γιλέκο και υποδήματα ασφαλείας πιστοποιημένα τουλάχιστον κατά EN345. Η ... διατηρεί το δικαίωμα να απαιτήσει από τον Ανάδοχο να πραγματοποιήσει πρόσθετη εκπαίδευση του προσωπικού του, όπου και όταν κρίνεται αναγκαίο. Ορισμός Υπευθύνου Περιοχής Εργασιών. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να υποδεικνύει κάθε φορά και σε κάθε χώρους εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών, τον Υπεύθυνο Περιοχής Εργασιών. Ο Υπεύθυνος αυτός του Αναδόχου γνωστοποιεί την παρουσία του στο προσωπικό και ευρίσκεται στους χώρους εργασίας καθ' όλη την διάρκεια της παραμονής του

προσωπικού του Αναδόχου σε αυτό. Παρακολουθεί συνεχώς την πρόοδο των εργασιών, κατευθύνει, επιβλέπει, δίνει οδηγίες στο προσωπικό και γενικά μεριμνά για την ασφαλή, ποιοτική και έγκαιρη πραγματοποίηση των εργασιών. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να αποδεικνύει ότι ο Υπεύθυνος Περιοχής Εργασιών είναι κατάλληλα εκπαιδευμένος και ότι πληροί τις προϋποθέσεις που επιβάλλει η ισχύουσα Νομοθεσία ανάλογα με την φύση των εργασιών, προκειμένου να διαφυλάξει την ασφάλεια του προσωπικού στους χώρους εργασίας και γενικότερα των ατόμων που ενδέχεται να επηρεαστούν από τις πραγματοποιούμενες εργασίες. Ο εκάστοτε Υπεύθυνος Περιοχής Εργασιών του Αναδόχου, υποχρεούται να αναφέρεται πριν την έναρξη των εργασιών της κάθε βάρδιας στον Εκπρόσωπο της ... που ευρίσκεται στους χώρους εργασίας, ή στον υπεύθυνο του χώρου που πραγματοποιούνται οι εργασίες, σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες για τον συγκεκριμένο χώρο. (...) Παροχή Πρώτων Βοηθειών. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει κατάλληλο εξοπλισμό παροχής πρώτων βοηθειών για το προσωπικό του σε όλους τους χώρους εργασίας. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να προβεί στην τοποθέτηση ανάλογης αυξημένης πυροπροστασίας καθώς και στη λήψη άλλων μέτρων Ασφάλειας με δικά του έξοδα, εφόσον κάτι τέτοιο κρίνεται απαραίτητο από την Χρήση Ανακλαστικών Γιλέκων. Όλο το προσωπικό του Αναδόχου που εργάζεται ή κινείται Επί ή Πλησίον της Τροχιάς ή πραγματοποιεί δραστηριότητα, στα πλαίσια της οποίας η εξασφάλιση μεγαλύτερης ορατότητας θα βελτιώσει την ασφάλειά του, ή το προσωπικό που εργάζεται σε σημεία που καθορίζονται από τη Σύμβαση, πρέπει να φορά εγκεκριμένο ανακλαστικό γιλέκο & υποδήματα ασφαλείας πιστοποιημένα τουλάχιστον κατά EN345. Το προσωπικό του αναδόχου που εργάζεται στα Αμαξοστάσια ή κινείται γύρω από αυτό πρέπει πάντα να φέρει ανακλαστικό γιλέκο. Ατομικός Προστατευτικός Εξοπλισμός. Έχοντας προβεί στην απαιτούμενη από τον Όρο 4.3 και την Νομοθεσία αξιολόγηση κινδύνων, ο Ανάδοχος υποχρεούται να είναι σε θέση να αποδείξει ότι όπου απαιτείται, χορηγείται ο κατάλληλος Ατομικός Προστατευτικός Εξοπλισμός και το προσωπικό είναι εκπαιδευμένο στην χρήση του. (βλ τις σελίδες 72-75 της διακήρυξης με τους αντίστοιχους πίνακες εκπαίδευσης). Περαιτέρω, σύμφωνα

με το Παράρτημα V - Τεχνικές Προδιαγραφές της οικείας διακήρυξης για το Τμήμα 1 ορίζεται ότι: «Το προσωπικό φύλαξης θα είναι εξοπλισμένο με φορητούς ασυρμάτους, τους οποίους θα προμηθεύσει ο Ανάδοχος και θα συντονίζονται απευθείας από το Κέντρο Ελέγχου του Αναδόχου. Οι φορητοί ασύρματοι του Αναδόχου πρέπει να έχουν δυνατότητα αμφίδρομης συνομιλίας με τους ασυρμάτους της Οι συσκευές, ο προγραμματισμός τους στον ... καθώς και τα μηνιαία τέλη της σύνδεσής τους θα βαρύνουν τον Ανάδοχο. Η κατανομή των ασυρμάτων θα είναι κατ' ελάχιστο: Μία (1) συσκευή ανά χώρο φύλαξης (αμαξοστάσιο ή εναπόθεση), Μία (1) συσκευή ο επόπτης βάρδιας του αναδόχου. Συγκεκριμένα, η κατανομή και ποσότητες φορητών των συσκευών ενδοεπικοινωνίας να είναι όπως παρακάτω : Πειραιάς δύο (2) συσκευές Φάληρο μία (1) συσκευή Θησείο μία (1) συσκευή Αττική μία (1) συσκευή Ειρήνη μία (1) συσκευή Τ Δ - 0 2 0 / 1 9 Σ ε λ ί δ α | 91 Κηφισιά μία (1) συσκευή Υποσταθμός Φαλήρου μία (1) συσκευή Επόπτης μία (1) συσκευή.» Επιπλέον στη σελ. 94 της διακήρυξης ορίζεται ότι: «ΤΠ-4 ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΝΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΦΥΛΑΞΗΣ. ΤΠ-4.3 Πριν του ανατεθεί ο ρόλος της φύλαξης του συστήματος, το προσωπικό του Αναδόχου: - Η ... έχει το δικαίωμα να ζητήσει το Προσωπικό Φύλαξης του Αναδόχου να υποβληθεί σε ψυχομετρική εξέταση σε Κέντρο το οποίο θα υποδείξει η ... με έξοδα του Αναδόχου (κόστος εξέτασης κατά άτομο και κατ' εκτίμηση 150,00 €). (...) - Θα πρέπει να έχει υποστεί την κατάλληλη Υποχρεωτική Εκπαίδευση της ... σε Θέματα Ασφάλειας με έξοδα του Αναδόχου (κόστος κατά άτομο και κατ' εκτίμηση 50,00 €). Χωρίς την Υποχρεωτική Εκπαίδευση δεν θα είναι δυνατή η εργασία στους χώρους της ΤΠ-4.4 Το προσωπικό φύλαξης θα εκπαιδευθεί από την ... σε θέματα που περιλαμβάνουν τα παρακάτω: - Το σύστημα της ... - Γενική τεχνική άποψη. - Καθήκοντα προσωπικού φύλαξης στην - Η εικόνα της Εταιρείας και η συμπεριφορά απέναντι στους επιβάτες και τους επισκέπτες των αμαξοστασίων. - Συμβάντα όπου απαιτείται συνδρομή από το προσωπικό φύλαξης. - Ο τρόπος ανάληψης υπηρεσίας. - Πιστοποίηση προσωπικού φύλαξης. ΤΠ-5.2 ΣΤΟΛΗ – ΕΞΑΡΤΗΣΕΙΣ. Ο τύπος της στολής του προσωπικού του Αναδόχου θα είναι σύμφωνος με τα οριζόμενα στην Υπουργική Απόφαση Φ.456/38/505989/Σ.4746

ΦΕΚ 3435, όπως αυτή ισχύει σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 1016/109/231-κδ' ΦΕΚ 1085. Η στολή πρέπει να είναι σε πολύ καλή κατάσταση, καθαρή και σιδερωμένη, όπως προβλέπεται από τον κανονισμό της εταιρείας. Η στολή πρέπει να φέρει τα εξής διακριτικά: - Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας, της Εταιρείας, σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 6 του Ν. 2518/97, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του Ν. 3707/ 2008, που να απεικονίζεται ο δικαιούχος και αναγράφεται το επώνυμο, το όνομα, το πατρώνυμο, η ημερομηνία γέννησης αυτού, καθώς και ο αριθμός της αδειάς εργασίας του. - Ειδικό μεταλλικό σήμα της Επιχείρησης που αναγράφεται η επωνυμία της επιχείρησης και το ονοματεπώνυμο του δικαιούχου. Το Δελτίο Ταυτότητας και το ειδικό μεταλλικό Μεταλλικό Σήμα (Security) φέρονται υποχρεωτικά από το προσωπικό ασφαλείας στη διάρκεια της υπηρεσίας του. Το σήμα φέρονται στο αριστερό ημιθωράκιο του δικαιούχου, είτε αυτός φέρει στολή, είτε πολιτική περιβολή. - Σφυρίχτρα στη δεξιά τσέπη (το γατζάκι στο τέταρτο κουμπί του πουκαμίσου). - Ώνη Εταιρείας. - Μπλοκάκι & Στυλό. - Τηλέφωνα Εταιρείας. - Κωδικοί Ασυρμάτου. - Χρήσιμα τηλέφωνα φυλακτικού σημείου. - Φακό τύπου MAGLITE κατά την διάρκεια της νύκτας. - Υποδήματα ασφαλείας και γιλέκο Hi-Vi. ΤΠ-5.5 ΕΛΕΓΧΟΣ - ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ. - Ελέγχει το χώρο ευθύνης του και ενεργεί σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό ασφαλείας. - Σε κάθε περιοχή σταθμού θα τηρούνται τα εξής βιβλία - έντυπα: - Βιβλίο Συμβάντων, Βιβλίο Έργου, Βιβλίο Εφόδου.» Αναφορικά δε με το Τμήμα 2 «Φύλαξη του κτιρίου γραφείων της ... Α.Ε. και του αμαξοστασίου Ελληνικού και του τερματικού σταθμού ΣΕΦ του συστήματος Τραμ της ... Α.Ε» στην οικεία διακήρυξη ορίζονται τα κάτωθι: «ΤΠ-2.1 ΚΤΙΡΙΟ ΑΘΗΝΑΣ 67. Το προσωπικό του Αναδόχου που θα απασχοληθεί για την φύλαξη του κτιρίου γραφείων της ... Α.Ε. δεν απαιτείται να παρακολουθήσει την Υποχρεωτική Εκπαίδευση της ..., σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο «Εκπαίδευση και Προσόντα του Προσωπικού του Αναδόχου» του παραρτήματος ΙΙ. Η προμήθεια των στολών του προσωπικού φύλαξης καθώς και του απαραίτητου εξοπλισμού τους αποτελεί υποχρέωση και ευθύνη του Αναδόχου.» (...) «ΤΠ-2.2 ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΕΡΜΑΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΣΕΦ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΡΑΜ

ΤΗΣ ... Α.Ε. ΤΠ-2.2.1 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΦΥΛΑΞΗΣ ΣΤΟ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟ ΤΕΡΜΑΤΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ ΣΕΦ ΤΟΥ ΤΡΑΜ. Το προσωπικό φύλαξης θα είναι εξοπλισμένο με φορητούς ασυρμάτους, τους οποίους θα προμηθεύσει ο Ανάδοχος και θα έχουν δυνατότητα αμφίδρομης συνομιλίας με τους ασυρμάτους της Οι συσκευές, ο προγραμματισμός τους στον ... καθώς και τα μηνιαία τέλη της σύνδεσής τους θα βαρύνουν τον Ανάδοχο. Η κατανομή και ποσότητες των φορητών συσκευών ενδοεπικοινωνίας θα είναι όπως παρακάτω : Στο Αμαξοστάσιο του Ελληνικού: Κεντρική Πύλη μία (1) συσκευή Τερματικός Σταθμός Σ.Ε.Φ: Αναπαυτήριο Οδηγών μία (1) συσκευή. ΤΠ-2.2.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΦΥΛΑΚΩΝ ΣΤΟ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟ ΤΕΡΜΑΤΙΚΟ. ΣΤΑΘΜΟ ΣΕΦ ΤΟΥ ΤΡΑΜ. Συμπληρώνει καθημερινά το Βιβλίο Κεντρικής Πύλης (ή το Βιβλίο Βόρειας Πύλης, αντίστοιχα) και τα έντυπα που αφορούν την εργασία του. Κατά τη λήξη της βάρδιάς του υπογράφει ότι έχει καταγράψει στο Βιβλίο Κεντρικής Πύλης (ή το Βιβλίο Βόρειας Πύλης, αντίστοιχα) και ενημερώνει προφορικά τον υπάλληλο που τον αντικαθιστά για τυχόν περιστατικά που συνέβησαν κατά τη διάρκεια της βάρδιάς του ή για ότι άλλο κρίνει σκόπιμο. ΤΠ-3 ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ - Όλο το προσωπικό του Αναδόχου που θα εργάζεται ή θα χρειαστεί να εισέρχεται στα αμαξοστάσια πρέπει να εκπαιδευτεί στο επίπεδο «Πιστοποιημένο άτομο για εργασίες επί ή πλησίον της τροχιάς» με την λογική ότι πρέπει ο καθένας να γνωρίζει πώς να κινηθεί μόνος του ακόμη και στην περιοχή των τροχιών. - Χρήση πυροσβεστικού εξοπλισμού. - Απεγκλωβισμός ατόμου από ασανσέρ. Το προσωπικό του Αναδόχου που θα απασχοληθεί απαιτείται να παρακολουθήσει την Υποχρεωτική Εκπαίδευση της ..., σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο «Εκπαίδευση και Προσόντα του Προσωπικού του Αναδόχου» του παραρτήματος ΙΙ. Πρέπει, προ της ανάληψης καθηκόντων, να εξασφαλίσει την έκδοση ειδικής κάρτας με φωτογραφία καταθέτοντας τα απαραίτητα στοιχεία του προσωπικού του ώστε να διακρίνεται ως προσωπικό συνεργαζόμενης εταιρείας. Δεν θα επιτρέπεται στο προσωπικό να εργαστεί χωρίς την ειδική κάρτα. Υπογραμμίζεται εδώ ότι επειδή η εκπαίδευση σε θέματα ασφαλείας αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση κάρτας προσωπικού συνεργαζόμενης εταιρείας. 7.

Προμηθεύεται φυλάσσει, διαθέτει και συντηρεί με δική του δαπάνη στολές, ρουχισμό, κατάλληλα είδη ατομικής προστασίας, εξοπλισμό, υλικά (αναλώσιμα και μη) που απαιτούνται για την εργασία του. Φροντίζει ώστε το προσωπικό του να φέρει περιποιημένη την εγκεκριμένη στολή του και τα είδη ατομικής προστασίας. (...) 11. Εξοικειώνει το προσωπικό του με τον χειρισμό του εξοπλισμού στο control room, με τον χειρισμό του πίνακα πυρανίχνευσης, συναγερμών, πυρόσβεσης, access control, βασικών στοιχείων λειτουργίας των κτηρίων, θέσεις διακοπών ηλεκτρικού ρεύματος κτλ. 12. Διαθέτει εξοπλισμό επικοινωνίας και καταγραφής των περιπολιών και εξοικειώνει το προσωπικό του με αυτόν. (...) 14. Παρέχει υπηρεσία ανταπόκρισης (emergency response team) 24 ώρες, όλες τις ημέρες του χρόνου, σε περίπτωση που η ... κατά την απόλυτη κρίση της ή και το ίδιο το υπάρχον προσωπικό φύλαξης αποφασίσει να ζητήσει την ενίσχυσή του για την αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών. Στην περίπτωση αυτή ο χρόνος απόκρισης πρέπει να είναι άμεσος και σε καμία περίπτωση μεγαλύτερος των είκοσι λεπτών. Η υπηρεσία αυτή αποχωρεί μόνο όταν εκλείπει η αιτία κλήσης της ή όταν οι ανάγκες καλυφθούν από άλλες δυνάμεις του κράτους ή όταν το ζητήσει η»

21. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 313 του Ν. 4412/2016 «1. . Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτοντες φορείς απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης του αναθέτοντος φορέα, την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφος 1 μπορεί να αφορούν ιδίως: α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων, για την προμήθεια των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή για την εκτέλεση του έργου, γ) την πρωτοτυπία του έργου, των προϊόντων ή των υπηρεσιών που προτείνονται από τον προσφέροντα, δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 253 ε) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 336, στ) το ενδεχόμενο

χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα. Ο αναθέτων φορέας αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παρ. 2. Οι αναθέτοντες φορείς απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 253.»

22. Επειδή, με το δεύτερο λόγο, η προσφεύγουσα, επικαλούμενη τους ως άνω αναφερόμενους στη σκ. 20 της παρούσας όρους της διακήρυξης, καθώς και το άρθρο 313 του Ν. 4412/2016, προβάλλει ότι «Σύμφωνα με την πάγια πλέον θέση της νομολογίας, από τους αναφερόμενους πιο πάνω όρους της διακήρυξης, τις παρατεθείσες διατάξεις των άρθρων 18 και 130 του Ν. 4412/2016 και τις συναφείς διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 (Φ.Ε.Κ. Α' 115/15-7-2010), όπως ισχύει, στις οποίες γίνεται ρητή παραπομπή με το κανονιστικό κείμενο του διαγωνισμού, καθίσταται σαφές ότι ο υποψήφιος ανάδοχος σύμβασης παροχής υπηρεσιών [μεταξύ άλλων και υπηρεσιών φύλαξης (ΣΤΕ 3439/2014)], πέραν της υποχρέωσής του να τηρεί απαρέγκλιτα τις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και να καταβάλει στο προσωπικό φύλαξης το σύνολο των νόμιμων αποδοχών του, πλέον των αναλογουσών επ' αυτών ασφαλιστικών εισφορών, οφείλει να διαμορφώνει την οικονομική προσφορά του κατά τρόπο ώστε να είναι επαρκής για την καταβολή των νόμιμων κρατήσεων αλλά και την κάλυψη των λοιπών στοιχείων κόστους που αφορούν την εκτέλεση της σύμβασης (κόστος αναλωσίμων, εργαλείων και μηχανημάτων, διοικητικής υποστήριξης, εγγυητικών επιστολών, ασφάλειας και υγιεινής κ.λπ.), ώστε, μετά την αφαίρεση και αυτών, να απομένει εύλογο ποσό κέρδους και να μην τίθεται σε κίνδυνο η εκτέλεση της σχετικής σύμβασης (ΣΤΕ 3439/2014, ΕΑΣΤΕ 108/2014, 328/2013, 187/2013, 198/2013, 970/2010, 1069/ 2009, 1257/2009, 1262/ 2009, 1297/2009, 1299/ 2009, 840/2008 κ.ά.). Άλλωστε, και λόγοι δημοσίου συμφέροντος επιτάσσουν την τήρηση της νομιμότητας κατά τη διαδικασία των διαγωνισμών για τη σύναψη

δημοσίων συμβάσεων, ώστε να γίνεται η ανάθεση σε νομίμως επιλεγέντα ανάδοχο (ΕΑ ΣτΕ 840/2008), να μην δημιουργούνται συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού και να τηρείται η αρχή της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας (πρβλ. ΔΕφΘεσ 42/2015). Πράγματι, όπως έχει κριθεί και από το Ελεγκτικό Συνέδριο, η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, εφόσον δεν αιτιολογείται επαρκώς, νοθεύει τον ανταγωνισμό και πλήττει την αρχή της ισότητας των συμμετεχόντων στους δημόσιους διαγωνισμούς, καθώς με τον τρόπο αυτό αποκλείονται οι λοιποί συμμετέχοντες κατά το στάδιο της οικονομικής αξιολόγησης από τον διαγωνιζόμενο εκείνον, ο οποίος προσφέρει τις υπηρεσίες του αντί ασυνήθιστα χαμηλού τιμήματος, αναφορικά με τα κρατούντα στην αγορά για το οικείο είδος υπηρεσιών. Επίσης, η υποβολή της προσφοράς αυτής δύναται να πλήξει και το δημόσιο συμφέρον, στο μέτρο που ο ανάδοχος που έχει υποβάλει ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά και έχει επιτύχει την υπέρ αυτού κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού, ενδέχεται, κατά λογική ακολουθία, να επιχειρήσει κατά την εκτέλεση των υπηρεσιών να καλύψει τη ζημία που υφίσταται λόγω του ασυνήθιστα χαμηλού τιμήματος που λαμβάνει, με μείωση της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (βλ. πράξη 240/2007 VI Τμ. Ε.Σ.). Σε αντίθεση, πάντως, προς το κόστος μισθοδοσίας και ασφάλισης του προσωπικού, που είναι δυνατόν να προσδιορίζεται επακριβώς με βάση αντικειμενικά δεδομένα, το διοικητικό κόστος και το κόστος αναλωσίμων αποδίδεται αναγκαστικά με ποσά που μπορεί να ποικίλλουν μεταξύ των προσφορών διαφόρων υποψηφίων. Για το λόγο ακριβώς αυτό, η αναθέτουσα Αρχή πρέπει να τα εκτιμήσει αιτιολογημένως ως εύλογα, λαμβάνοντας υπόψη το αντικείμενο και τις απαιτήσεις της οικείας διακήρυξης, προκειμένου η οικονομική προσφορά να θεωρηθεί αποδεκτή, ως καλύπτουσα στοιχειωδώς τις λειτουργικές ανάγκες εκτέλεσης της υπό σύναψη σύμβασης. Αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, εν όψει και των υποβληθεισών εξηγήσεων, ότι το αναφερόμενο στην προσφορά διαγωνιζομένου κόστος δεν είναι εύλογο, η προσφορά απορρίπτεται. Η κρίση αυτή ελέγχεται από το Δικαστήριο, ως προς την τήρηση των άκρων ορίων της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας Αρχής, σύμφωνα και με τα δεδομένα της

κοινής πείρας [ΣτΕ 3439/2014, ΕΑΣΤΕ 295/2011, Ελ.Συν. απόφ. VI Τμ. 1664/2012, 1725/2012 σκ. IV.r.vii, πρ. Ζ' Κλιμ. 409/2012, 379/2012, ΔΕφΘεσ (αναστ) 17/2017]. Επίσης, όπως συναφώς γίνεται δεκτό (βλ. σχετικώς και τα οριζόμενα στο άρθρο 88 του Ν. 4412/2016), όταν, στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάδειξης αναδόχου για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, υποβληθούν προσφορές που φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τις προς ανάθεση υπηρεσίες, η αναθέτουσα Αρχή προκειμένου να εκτιμήσει τη σοβαρότητα και την αξιοπιστία των προσφορών αυτών και, ως εκ τούτου, να διασφαλίσει την εκτέλεση της σύμβασης, σε περίπτωση κατακύρωσης του αποτελέσματος του διαγωνισμού με την προσφερόμενη, ασυνήθιστα χαμηλή τιμή, ζητά εγγράφως τις διευκρινίσεις που θεωρεί χρήσιμες σε σχέση με τα στοιχεία της προσφοράς και προβαίνει στην επαλήθευσή τους (βλ. Ε.Σ. αποφ. VI Τμ. 48/2005, 49/2005, 50/2005, ΣτΕ 805/2001, πρβλ. ΕΑΣΤΕ 187/2008, ΔΕΚ, αποφάσεις της 15ης Μαΐου 2008 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-147/06 και C-148/06, της 10ης Φεβρουαρίου 1982 στην υπόθεση 76/81, της 22ας Ιουνίου 1989 στην υπόθεση 103/88 κ.α.). Ως ασυνήθιστα δε χαμηλή προσφορά νοείται η προσφορά όχι μόνο με βάση το συνολικό κόστος της αλλά και όταν επιμέρους κόστη αυτής παρίστανται ιδιαίτερα χαμηλά σε σχέση με ζητούμενα από τη διακήρυξη είδη ή υπηρεσίες (πρβλ. Αποφ. ΠΕΚ της 25-2-2003, RencoSpA κατά Συμβουλίου της Ε.Ε, T-4/2001) και η οποία περαιτέρω δημιουργεί αμφιβολίες στην αναθέτουσα Αρχή σχετικά με τη δυνατότητα εκτέλεσης του συμβατικού αντικείμενου (Ε.Σ. απόφ. VI Τμ. 40/2005). Μάλιστα, όπως επισημαίνεται σχετικά, η υποχρέωση να δικαιολογηθεί το αναφερόμενο στην προσφορά κόστος, είναι περισσότερο έντονη όταν είναι μηδενικό ή προσδιορίζεται σε τέτοιο ύψος που κατ' ουσίαν εξομοιώνεται προς μηδενικό (ΣτΕ 3439/2014). Όπως δέχεται η νομολογία, από τις διατάξεις του άρθρου 88 και δη του 313 που εφαρμόζεται στην προκείμενη περίπτωση του Ν. 4412/2016 συνάγεται ότι είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα Αρχή η κλήση των οικονομικών φορέων για την παροχή διευκρινίσεων ως προς τη σύνθεση της οικονομικής τους προσφοράς, σε περίπτωση κατά την οποία αυτή παρίσταται ασυνήθιστα χαμηλή σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης (Δ. Ράικος κ.ά., Δημόσιες συμβάσεις Ν. 4412/2016 -

Ερμηνεία κατ' άρθρο, 2018, σελ. 861 επ., με περαιτέρω παραπομπές στη νομολογία). Εξάλλου, ειδικά για το διοικητικό κόστος και το κόστος αναλωσίμων έχει κριθεί ότι η αποδοχή από την αναθέτουσα Αρχή εξαιρετικά μικρού (έως ασήμαντου) ποσού ετησίως, με την αιτιολογία ότι δεν αντιβαίνει το νόμο και τη διακήρυξη, δεν είναι νόμιμη, καθώς και ότι δεν συνιστούν ειδική αιτιολογία τα επιχειρήματα περί εύλογης έκπτωσης ή ευχέρειας των διαγωνιζομένων να δηλώνουν ασήμαντα ποσά διοικητικού κόστους επικαλούμενοι τη δυνατότητα οργάνωσης κατά τρόπο θεμιτό της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας. Και τούτο διότι με την αιτιολογία αυτή, πέραν της αοριστίας της (μη στηριζόμενη σε συγκεκριμένα στοιχεία), και αν ακόμη θεωρηθεί ότι υφίσταται επάρκεια των τεχνικών μέσων και υλικών του διαγωνιζομένου, δεν συνεκτιμώνται στοιχεία, όπως η επίδραση επί του λειτουργικού (διοικητικού κόστους) της μακράς χρονικής διάρκειας της σύμβασης, το συνεπεία αυτής τουλάχιστον κόστος συντήρησης του εξοπλισμού κ.λπ. Δηλαδή, δεν αιτιολογείται κατά τρόπο ειδικό και συγκεκριμένο, αν το δηλωθέν ποσό, ενόψει του εξαιρετικά μικρού ύψους του, είναι, υπό τους συγκεκριμένους όρους και συνθήκες του διαγωνισμού, εύλογο, όπως απαιτεί η διακήρυξη, για την κάλυψη στοιχειωδώς των λειτουργικών αναγκών εκτέλεσης της υπό σύναψη σύμβασης, ενόψει μάλιστα και του ότι πρέπει, κατά τη διακήρυξη, να καταλείπεται και κάποιο περιθώριο εργολαβικού κέρδους, ώστε να μην τεθεί σε κίνδυνο η εκτέλεση της σύμβασης (ΔΕφΠειρ 2/2014, βλ. σχ. ΕΑΣΤΕ 187/2013, 198/2013, Ν141/2018 ΔΕφΘεσ). Τέλος, όπως παγίως γίνεται δεκτό, η μη προσήκουσα συμπλήρωση ουσιώδους στοιχείου της οικονομικής προσφοράς διαγωνιζομένου, δηλαδή στοιχείου με θεμελιώδη σημασία για τη διαμόρφωση και περαιτέρω αξιολόγηση της οικονομικής προσφοράς, δεν μπορεί να μεταβληθεί (διορθωθεί) από τη Διοίκηση ή το διαγωνιζόμενο, διότι η μεταβολή αυτή θα συνιστούσε αλλοίωση της προσφοράς ως προς ουσιώδες στοιχείο της και θα παραβίαζε την αρχή της τυπικότητας των δημοσίων διαγωνισμών, η οποία έχει ως σκοπό την εξασφάλιση της διαφάνειας και της ισότητας των διαγωνιζομένων, συνακόλουθα δε, θα αλλοίωνε τους όρους του ανταγωνισμού, (βλ. σχετικώς Απ. Γέροντα, Δίκαιο Δημοσίων Έργων, σελ. 424 επ., ΕΑΣΤΕ 351/2005, 877/2006, συναφώς ΔΕΕ, αποφάσεις της 22-6-1993,

C - 243/1989, της 25-4-1996, C - 87/1994). Συνεπώς, επιμέρους οικονομικό μέγεθος της προσφοράς που υπολείπεται του νομίμου, δεν μπορεί να αναπληρωθεί από άλλα στοιχεία της οικονομικής προσφοράς, διότι τούτο θα συνιστούσε ανεπίτρεπτη τροποποίησή της. Εν προκειμένω, η εταιρία μας, συμμορφούμενη πλήρως προς τους ανωτέρω όρους της διακήρυξης υπέβαλε απολύτως σαφή οικονομική προσφορά για το σύνολο των ζητούμενων υπηρεσιών (ήτοι για αμφότερα τα τμήματα του έργου και δη για τα Τμήματα του έργου 1 και 2), η οποία αναλύεται, εξειδικεύεται και τεκμηριώνεται σε σχετικούς αναλυτικούς πίνακες που έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις της διακήρυξης και στους οποίους γίνεται λεπτομερής παράθεση όλων των στοιχείων που έχουν ληφθεί υπόψη κατά την κατάρτιση της προσφοράς (αποδοχές προσωπικού, εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές, νόμιμες κρατήσεις, διοικητικό κόστος, εργολαβικό όφελος κ.λπ.). Επίσης, σε συμμόρφωση προς τα οριζόμενα στο άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 έχει υποβληθεί ανάλυση με όλα τα στοιχεία που ζητούνται με την παρ. 1 του άρθρου αυτού (αριθμός εργαζομένων, συλλογική σύμβαση εργασίας, ύψος προϋπολογισμένου ποσού αποδοχών και ασφαλιστικών εισφορών κ.λπ.), προκειμένου να καθίσταται εφικτός ο έλεγχος της οικονομικής προσφοράς από πλευράς συμμόρφωσης του εργοδότη προς τις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας. Σε αντίθεση με τη δική μας προσφορά, τα ποσά που έχουν δηλωθεί με την οικονομική προσφορά της εταιρείας «...» τόσο για το Τμήμα 1 όσο και για το Τμήμα 2 της υπό κρίση σύμβασης ως διοικητικό κόστος και κόστος αναλωσίμων, είναι αδικαιολόγητα χαμηλά και δεν επαρκούν για την κάλυψη του κόστους που πραγματικά απαιτείται για την προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης, ενώ, σε κάθε περίπτωση, το πραγματικά απαιτούμενο κόστος σε όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις θα απομειώσει αναπόφευκτα το δηλωθέν ποσό για την καταβολή των αμοιβών του προσωπικού και των αναλογουσών επ' αυτού ασφαλιστικών εισφορών. 2.1. Ειδικότερα, η εταιρεία «...» στην ανάλυση της οικονομικής της προσφοράς για το Τμήμα 1 της διακήρυξης δηλώνει ότι έχει υπολογίσει ως διοικητικό κόστος το ποσό των 6.474,24 ευρώ, ήτοι ποσοστό 0,50% της προσφοράς της, και ποσό 6.474,24 ευρώ για κόστος αναλωσίμων, ήτοι

ποσοστό και πάλι 0,50 % της προσφοράς της. Επίσης, με βάση την εκ μέρους της ανάλυση οικονομικής προσφοράς σύμφωνα με το άρθρο 68 του ν.3863/2010 η εταιρεία δηλώνει ότι θα απασχολήσει 89 φυσικά πρόσωπα για το Τμήμα 1 του έργου, ενώ το συνολικό της εργατικό κόστος ανέρχεται στα 1.294.848,94 ευρώ. Το ποσό όμως των 6.474,24 ευρώ που η εν λόγω εταιρεία έχει προϋπολογίσει ως διοικητικό κόστος για το Τμήμα 1 της σύμβασης δεν επαρκεί να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες της υπό ανάθεση σύμβασης. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις ανωτέρω παρατιθέμενες διατάξεις της διακήρυξης και ειδικά σύμφωνα με τη σελ. 63 της διακήρυξης ορίζεται η απαιτούμενη εκπαίδευση ως εξής: «Η ... παρέχει της υγκεκριμένη εκπαίδευση στον Ανάδοχο με κόστος πενήντα (50,00) Ευρώ ανά άτομο και ανά ημέρα. Η χρονική διάρκεια ισχύος της ληφθείσας εκπαίδευσης παύει ισχύουσα με τη λήξη της σύμβασης του κατά περίπτωση Αναδόχου, ανεξαρτήτως χρονικής διάρκειας αυτής, η δε μένιστη χρονική διάρκειά της, σε περίπτωση μακροχρόνιων ή επαναλαμβανομένων με τον ίδιο Ανάδοχο, συμβάσεων, ανέρχεται στα κατά τα οριζόμενα από τις διαδικασίες της Εταιρείας, αναλόγως του επιπέδου πιστοποίησης, τα οποία και είναι: - Ενημερωμένος επί Θεμάτων Τροχιάς, χωρίς ημερομηνία λήξης. - Πιστοποιημένος για Εργασίες Επί ή Πλησίον της Τροχιάς, με ισχύ δύο (2) ετών. Όλο το προσωπικό κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης με ευθύνη του Αναδόχου πρέπει να φέρει τον απαραίτητο Εξοπλισμό Προσωπικής Προστασίας (ΠΕΠ) που είναι το φωσφορίζον γιλέκο και υποδήματα ασφαλείας πιστοποιημένα τουλάχιστον κατά EN345. Η ... διατηρεί το δικαίωμα να απαιτήσει από τον Ανάδοχο να πραγματοποιήσει πρόσθετη εκπαίδευση του προσωπικού του, όπου και όταν κρίνεται αναγκαίο.» Σύμφωνα δε με τα οριζόμενα στη σελίδα 94 της διακήρυξης για το υπό κρίση Τμήμα ορίζεται ότι το προσωπικό «Θα πρέπει να έχει υποστεί την κατάλληλη Υποχρεωτική Εκπαίδευση της ... σε Θέματα Ασφάλειας με έξοδα του Αναδόχου (κόστος κατά άτομο και κατ' εκτίμηση 50,00 €). Χωρίς την Υποχρεωτική Εκπαίδευση δεν θα είναι δυνατή η εργασία στους χώρους της» Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την σχετική Διευκρίνιση που δόθηκε από την ... ορίζεται ότι: «Το προσωπικό φύλαξης των χώρων εναπόθεσης συρμών της Γραμμής 1 της ... παρακολουθεί εκπαίδευση διάρκειας

16 ωρών (2 ημερών) η οποία περιλαμβάνει: 1. Πιστοποίηση για εργασίες επί ή πλησίον της τροχιάς εντός των Αμαξοστασίων της Γραμμής 1, 2. Βασικές γνώσεις για τη Λειτουργία της Γραμμής 1, 3. Επίδειξη των χώρων φύλαξης. Η Εκπαίδευση είναι υποχρεωτική για όλο το προσωπικό του Αναδόχου και η χρονική διάρκεια ισχύος αυτής παύει με τη λήξη της σύμβασης. Το παρόν αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Τεύχους Διακήρυξης. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στο τεύχος της διακήρυξης ΤΔ-020/19.» Συνεπώς, σύμφωνα με τα ανωτέρω οριζόμενα προκύπτει με έναν απλό μαθηματικό υπολογισμό ότι η εταιρεία ... που δήλωσε ότι θα απασχολήσει 89 άτομα σύμφωνα με την οικονομική της προσφορά θα χρειαστεί για το ως άνω κόστος εκπαίδευσης: α. για την υποχρεωτική εκπαίδευση της διακήρυξης σελ. 94 αυτής 89 άτομα χ 50 ευρώ = 4.450 ευρώ, ενώ παράλληλα θα απαιτηθεί και εκπαίδευση - πιστοποίηση για εργασίες επί ή πλησίον της τροχιάς, όπου 89 άτομα χ 100 ευρώ (50 ευρώ η ημέρα χ 2 ημέρες) = 8.900,00 ευρώ. Συνεπώς, το σύνολο του κόστους εκπαίδευσης για τα 89 άτομα που θα απασχολήσει η εταιρεία ... ανέρχεται στο ποσό των 13.350 ευρώ. Συνεπώς, και μόνο το κόστος της εκπαίδευσης να προϋπολογιστεί δεν αρκεί να καλυφθεί από το δηλούμενο εκ μέρους της ποσό του διοικητικού κόστους ύψους 6.474,24 ευρώ για το Τμήμα 1 της σύμβασης. Αν μάλιστα προστεθεί σε αυτό και το κόστος έκδοσης εγγυητικής επιστολής, το κόστος ασφαλιστηρίου συμβολαίου κατ' άρθρο 4.7. της διακήρυξης καθώς και τα λοιπά κόστη που απαιτούνται σύμφωνα με τους ως άνω παρατιθέμενους όρους της διακήρυξης, όπως το κόστος εποπτείας της φύλαξης, γραμματειακής υποστήριξης, συστήματα ενδοεπικοινωνίας κλπ ακόμη δε η δυνητική πρόσθετη εκπαίδευση που μπορεί να απαιτηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν απομένει κανένα ποσό για την κάλυψη όλων των λοιπών στοιχείων που συνθέτουν το διοικητικό κόστος για το εν λόγω Τμήμα 1 της διακήρυξης. Στην δε οικονομική προσφορά της εν λόγω εταιρείας δεν περιέχεται καμία ειδικότερη τεκμηρίωση σχετικά με τον τρόπο κατά τον οποίο το πιο πάνω ποσό κρίνεται επαρκές για την κάλυψη όλων των προαναφερθέντων στοιχείων κόστους αλλά ούτε και εξηγείται αν για κάποια από αυτά (και δη για το κόστος ενδοεπικοινωνίας) απαιτείται να συνυπολογιστεί και το κόστος χρήσης, συντήρησης ή /και αντικατάστασης

αυτών, καθώς και οι λοιπές λειτουργικές ανάγκες. Όπως δε έχουμε αναφέρει ανωτέρω στις παραγράφους 2.1.5. και 4.1. της διακήρυξης απαιτείται η έκδοση εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, «το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί της αξίας της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, και κατατίθεται πριν ή κατά την υπογραφή της σύμβασης. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης, προκειμένου να γίνει αποδεκτή, πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2.1.5. στοιχεία της παρούσας. Το περιεχόμενό της είναι σύμφωνο με το υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV της Διακήρυξης και τα οριζόμενα στο άρθρο 302 του ν. 4412/2016. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης καλύπτει συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης και κάθε απαίτηση της αναθέτουσας αρχής έναντι του αναδόχου. Σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης κατά την παράγραφο 4.5, η οποία συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καταθέσει πριν την τροποποίηση, συμπληρωματική εγγύηση το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί του ποσού της αύξησης, εκτός ΦΠΑ.» Όπως έχει γίνει νομολογιακά δεκτό [βλ. ΔΕφΘεσ 197/2016, ΔΕφΘεσ (αναστ) 42/2015, πρβλ. ΣτΕ 3439/2014), στο διοικητικό κόστος συμπεριλαμβάνεται και το κόστος έκδοσης και διατήρησης της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης της σύμβασης. Δηλαδή, το εν λόγω απολύτως διακριτό στοιχείο κόστους περιλαμβάνεται μεταξύ των στοιχείων εκείνων που συνθέτουν το διοικητικό κόστος εκτέλεσης της σύμβασης, χωρίς να μπορεί να καλυφθεί από άλλα κονδύλια της οικονομικής προσφοράς, όπως π.χ. το εργολαβικό κέρδος (ΔΕφΘεσ 197/2016). Σύμφωνα με την κατατεθειμένη οικονομική προσφορά της εταιρείας «...» και με βάση τα τιμολόγια εργασιών των τεσσάρων «συστημικών» τραπεζών (... , ... , ... , ...) καθώς και της ... , που καλύπτουν το σύνολο σχεδόν της ελληνικής τραπεζικής αγοράς, το κόστος έκδοσης και διατήρησης εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης ανέρχεται κατ' ελάχιστο, για το Τμήμα 1, στο ποσό των 329,07 ευρώ ανά τρίμηνο, ήτοι $1.316.314,04 \text{ €} \times 5\% = 65.815,702$ (ποσό εγγύησης) $\times 0,5\%$ [(ενδεικτικό κόστος έκδοσης και διατήρησης εγγυητικής επιστολής, το οποίο μάλιστα υπολείπεται του τιμολογίου των τραπεζών) = 329,07 € ανά αδιαίρετο τρίμηνο]. Επομένως,

εφόσον η εγγυητική επιστολή πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον το χρόνο ισχύος της σύμβασης (12 μήνες), που αντιστοιχούν σε τέσσερα (4) τρίμηνα, το κόστος έκδοσης και διατήρησής της διαμορφώνεται σε 1.316,28 ευρώ κατ' ελάχιστο (= 4 τρίμηνα x 329,07 €). Εξάλλου, ακόμη και εάν υποστηριζόταν ότι η εν λόγω εταιρία θα μπορούσε να προσκομίσει εγγυητικές επιστολές άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων, πάντως, οι πιο πάνω υπολογισμοί προσδιορίζουν το μέσο εύρος (ή και κατώτερο αυτού) διακύμανσης του σχετικού κόστους, με βάση το οποίο πρέπει να γίνει η αξιολόγηση του εν λόγω στοιχείου. Τέλος, έστω και υπό την εκδοχή ότι η εταιρία «...» θα προσκόμιζε εγγυητική επιστολή του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, πάντως, ακόμη και στην περίπτωση αυτή θα απαιτείτο κόστος τουλάχιστον 30,00 ευρώ, χωρίς να υπολογίζεται η πρόσθετη χρηματοοικονομική επιβάρυνση από τη δέσμευση του ποσού της εγγύησης για όσο χρόνο ισχύει το σχετικό γραμμάτιο συστάσεως παρακαταθήκης. Με βάση λοιπόν τα παραπάνω, θα έπρεπε το δηλωθέν ποσό του διοικητικού κόστους στην οικονομική προσφορά της εν λόγω εταιρίας να είναι ικανό να καλύψει τη δαπάνη έκδοσης και διατήρησης εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης της σύμβασης, συνυπολογιζομένων και των λοιπών στοιχείων που συνθέτουν το διοικητικό κόστος και το κόστος αναλωσίμων όπως έχουν αναφερθεί πιο πάνω. Ωστόσο το ποσό που έχει υπολογίσει η εταιρία «...» είναι καταφανώς ανεπαρκές, ώστε να καλύψει αθροιστικά και το κόστος της εγγυητικής επιστολής, οσοδήποτε μικρό και εάν είναι αυτό. 4.7.3 Όπως σημειώσαμε πιο πάνω, στην παρ. 4.7 της διακήρυξης υπό τίτλο Ασφαλίσεις ορίζονται τα εξής: «Ο Ανάδοχος, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, χωρίς να περιορίζονται οι ευθύνες και υποχρεώσεις του σύμφωνα με τη Σύμβαση, οφείλει να ασφαλίσει προσωπικό, μηχανήματα, υλικά, και τρίτους, με δικές του δαπάνες, με βάση τις διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας και του παρόντος άρθρου. Η επιλεχθησομένη από τον Ανάδοχο ασφαλιστική εταιρεία θα πρέπει να δύναται να ασφαλίζει παρεμφερή έργα σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις. Ο Ανάδοχος πρέπει να παραδώσει το ασφαλιστήριο συμβόλαιο δύο (2) ημέρες τουλάχιστον πριν την υπογραφή της Σύμβασης, σε διαφορετική περίπτωση, καθώς και όταν το ασφαλιστήριο δεν είναι σύμφωνο με τα παρακάτω, η ... δικαιούται να αρνηθεί

την υπογραφή της.» Επίσης, κατωτέρω ορίζονται τα εξής: «Ασφάλιση αστικής και επαγγελματικής ευθύνης απέναντι σε Τρίτους. 4.7.3.3 ... 4.7.3.4 ... Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, η ασφαλιστική κάλυψη πρέπει να αφορά ειδικώς την προκείμενη σύμβαση και, ως εκ τούτου, μπορεί να συνομολογηθεί είτε με ξεχωριστή ασφαλιστική σύμβαση είτε με σχετική πρόσθετη πράξη σε υφιστάμενο ασφαλιστήριο, πλην όμως, σε οποιαδήποτε περίπτωση, με την καταβολή του αναλογούντος ασφαλίστρου. Εξάλλου, όπως συνάγεται, εκτός άλλων, από τις διατάξεις των άρθρων 1, 3, 4, 5 και 25 του Ν. 2496/1997 για την ιδιωτική ασφάλιση (Φ.Ε.Κ. Α' 87/16-5-1997), στις περιπτώσεις ασφάλισης ζημιών και ειδικότερα στις ασφάλισης παθητικού, όπως π.χ. στην ασφάλιση γενικής αστικής ή/ και επαγγελματικής και εργοδοτικής αστικής ευθύνης, η ασφαλιστική κάλυψη παρέχεται έναντι ασφαλίστρου, το ύψος του οποίου (τιμολόγηση της κάλυψης) συναρτάται από το είδος, την έκταση και τις ενδεχόμενες μεταβολές (επίταση, μείωση κ.λπ.) του κινδύνου που αναλαμβάνει να καλύψει ο ασφαλιστής, ο οποίος (κίνδυνος) πρέπει να περιγράφεται και να προσδιορίζεται επαρκώς ως προς όλα τα ουσιώδη σημεία του από τον λήπτη της ασφάλισης (βλ. σχετικώς Ι. Ρόκα, Ασφαλιστικό Δίκαιο, 2012, σελ. 58-62, 74-81, του ιδίου, Ιδιωτική Ασφάλιση, 1998, σελ. 113-118). Παρά τα όσα προαναφέρθηκαν, το μηδενικό κατ' ουσίαν διοικητικό κόστος που έχει προϋπολογίσει η εταιρία «...», δεν μπορεί να καλύψει το ποσό των ασφαλίστρων που πρέπει να καταβάλει (και με τα οποία βαρύνεται μέχρι τη λήξη της προκείμενης σύμβασης) για την παροχή των ζητούμενων ασφαλιστικών καλύψεων. Εξάλλου, ακόμη και εάν η εν λόγω εταιρία υποστήριζε ότι διαθέτει ήδη ασφαλιστική κάλυψη γενικής αστικής και επαγγελματικής αστικής ευθύνης, αυτό δεν σημαίνει ότι οι προκείμενες υπηρεσίες φύλαξης ασφαλιζονται άνευ κόστους, διότι, πάντως, στους δηλωθέντες ασφαλιστικούς κινδύνους, έναντι των οποίων παρέχεται η ασφαλιστική κάλυψη, (θα) περιλαμβάνεται και αυτός της παρούσας σύμβασης, στον οποίο, ευνοήτως, αναλογεί επιμεριστικώς ορισμένο ποσοστό του καταβαλλόμενου ασφαλίστρου. Συνεπώς, υπό οιαδήποτε εκδοχή, η εταιρία «...» έπρεπε να έχει υπολογίσει ένα εύλογο ποσό για τη ασφάλιση του έργου της φύλαξης, αφού πρόκειται για ρητή συμβατική υποχρέωση του αναδόχου. Ως εκ

τούτου, η παράλειψη αυτή συνιστά πρόσθετο λόγο απόρριψης της οικονομικής της προσφοράς ως απαράδεκτης. Ανεξάρτητα όμως από τα παραπάνω, πρέπει να σημειώσουμε ότι, σύμφωνα με τη διακήρυξη, υποβάλλονται προσφορές ανά τμήμα (μπορεί δηλαδή να αναδειχθεί διαφορετικός ανάδοχος για το κάθε τμήμα του έργου) και επομένως, δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν, έστω και εν μέρει, τα στοιχεία της οικονομικής προσφοράς τους ενός τμήματος για την κάλυψη του κόστους του έτερου τμήματος, δηλαδή στοιχείου (που ενδεχομένως υπολείπεται του νομίμου) με θεμελιώδη σημασία για τη διαμόρφωση και αξιολόγηση της οικονομικής προσφοράς, διότι η μεταβολή αυτή θα συνιστούσε ανεπίτρεπτη αλλοίωση της προσφοράς ως προς ουσιώδες στοιχείο της και θα παραβίαζε την αρχή της τυπικότητας των δημοσίων διαγωνισμών, η οποία έχει ως σκοπό την εξασφάλιση της διαφάνειας και της ισότητας των διαγωνιζομένων, συνακόλουθα δε, θα αλλοίωνε τους όρους του ανταγωνισμού, (βλ. σχετικά Απ. Γέροντα, Δίκαιο Δημοσίων Έργων, σελ. 424 επ., ΕΑΣΤΕ 351/2005, 877/2006, συναφώς ΔΕΕ, αποφάσεις της 22-6-1993, C - 243/1989, της 25-4-1996, C - 87/1994). Πέραν των ανωτέρω, σύμφωνα με την οικονομική προσφορά της η οποία ως ανωτέρω αναλυτικά αναφέρεται είναι ιδιαιτέρως χαμηλή έως μηδαμινή, θα έπρεπε να προϋπολογιστεί ένα ποσό διοικητικού κόστους προκειμένου για την κάλυψη του Ιατρού και Τεχνικού Ασφαλείας, γεγονός που και πάλι δεν προκύπτει ότι επαρκεί από τους ως άνω υπολογισμούς. Επομένως, δημιουργούνται σοβαρές αμφιβολίες ως προς το εάν η εταιρία «...» έχει διαμορφώσει την οικονομική προσφορά της για το Τμήμα 1 του έργου) κατά τρόπο ώστε να είναι επαρκής για την κάλυψη του διοικητικού κόστους και του κόστους αναλωσίμων που απαιτείται, ώστε, να μην τίθεται σε κίνδυνο η εκτέλεση της σύμβασης (ΣΤΕ 3439/2014, ΕΑΣΤΕ 108/2014, 328/2013, 187/2013, 198/2013, 970/2010, 1069/ 2009, 1257/2009, 1262/ 2009, 1297/2009, 1299/ 2009, 840/2008 κ.ά.). Άλλωστε, όπως έχει κριθεί, λόγοι δημοσίου συμφέροντος επιτάσσουν την τήρηση της νομιμότητας κατά τη διαδικασία των διαγωνισμών για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, ώστε να γίνεται η ανάθεση σε νομίμως επιλεγέντα ανάδοχο (ΕΑ ΣΤΕ 840/2008), να μην δημιουργούνται συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού και να τηρείται η αρχή της ισότητας των διαγωνιζομένων

και της διαφάνειας της διαδικασίας (πρβλ. ΔΕφΘεσ 42/2015). Από τα προαναφερθέντα καθίσταται σαφές ότι τα ποσά που έχουν δηλωθεί από την ανωτέρω εταιρία ως διοικητικό κόστος και κόστος αναλωσίμων, είναι αδικαιολόγητα χαμηλά και δεν επαρκούν, καταδήλως, για την κάλυψη του κόστους που απαιτείται, για την εκτέλεση αμφοτέρων των τμημάτων της σύμβασης, ενώ σε κάθε περίπτωση, το πραγματικά απαιτούμενο κόστος σε όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις θα απομειώσει αναπόφευκτα το δηλωθέν ποσό για την καταβολή των αμοιβών του προσωπικού και των αναλογουσών επ' αυτών ασφαλιστικών εισφορών. Με τα δεδομένα αυτά, όμως, είναι προφανές ότι η εν λόγω εταιρία, έχει διαμορφώσει την οικονομική της προσφορά της κατά τρόπο που αντιβαίνει στο νόμο αλλά και τη διακήρυξη, υπό όρους που δεν συνάδουν προς τις αρχές της ανάπτυξης υγιούς και πραγματικού ανταγωνισμού. Ωστόσο, παρά τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, τόσο στην προσβαλλόμενη απόφαση της του ΔΣ της ... Α.Ε., όσο και στο από 26-09-2019 σχετικό πρακτικό της Επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού που εγκρίθηκε μ' αυτήν, δεν περιέχεται καμία ειδικότερη κρίση ως προς το εάν η οικονομική προσφορά της εταιρίας «...», παρότι είναι ασυνήθιστα χαμηλή, επαρκεί για την κάλυψη του διοικητικού κόστους και του κόστους αναλωσίμων, για το Τμήμα 1 της σύμβασης με συνέπεια να καθίσταται για το λόγο πλημμελής η αιτιολογία βάσει της οποίας κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του πιο πάνω οικονομικού φορέα. 2.2. Αναφορικά με την οικονομική προσφορά της εταιρείας ... στο Τμήμα 2 της υπό κρίση διαγωνιστικής διαδικασίας λεκτέα είναι επιπρόσθετα τα κάτωθι: Η εν λόγω εταιρεία δηλώνει ότι έχει υπολογίσει ως διοικητικό κόστος το ποσό των 1.061,30 ευρώ, ήτοι ποσοστό 0,50% της προσφοράς της, και ποσό 1.061,30 ευρώ για κόστος αναλωσίμων, ήτοι ποσοστό και πάλι 0,50 % της προσφοράς της. Επίσης, με βάση την εκ μέρους της ανάλυση οικονομικής προσφοράς σύμφωνα με το άρθρο 68 του ν.3863/2010 η εταιρεία δηλώνει ότι θα απασχολήσει 16 φυσικά πρόσωπα για το Τμήμα 2 του έργου, ενώ το συνολικό της εργατικό κόστος ανέρχεται στα 212.259,72 ευρώ. Το ποσό όμως των 1.061,30 ευρώ που η εν λόγω εταιρεία έχει προϋπολογίσει ως διοικητικό κόστος για το Τμήμα 2 καθώς και το ποσό των 1.061,30 ευρώ που έχει προϋπολογίσει αντίστοιχα ως

κόστος αναλωσίμων της σύμβασης δεν επαρκεί να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες της υπό ανάθεση σύμβασης. Στην δε οικονομική προσφορά της εν λόγω εταιρείας δεν περιέχεται καμία ειδικότερη τεκμηρίωση σχετικά με τον τρόπο κατά τον οποίο το πιο πάνω ποσό κρίνεται επαρκές για την κάλυψη όλων των προαναφερθέντων στοιχείων κόστους αλλά ούτε και εξηγείται αν για κάποια από αυτά (και δη για το κόστος ενδοεπικοινωνίας) απαιτείται να συνυπολογιστεί και το κόστος χρήσης, συντήρησης ή /και αντικατάστασης αυτών, καθώς και οι λοιπές λειτουργικές ανάγκες. Προς αποφυγή δε περιπτώσεων επαναλήψεων αναφορικά με το κόστος έκδοσης εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης ως ανωτέρω αναφέρθηκε, προκύπτει ότι σύμφωνα με την κατατεθειμένη οικονομική προσφορά της εταιρείας «...» και με βάση τα τιμολόγια εργασιών των τεσσάρων «συστημικών» τραπεζών (... , ... , ... , ...) καθώς και της ..., που καλύπτουν το σύνολο σχεδόν της ελληνικής τραπεζικής αγοράς, το κόστος έκδοσης και διατήρησης εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης ανέρχεται κατ' ελάχιστο, για το Τμήμα 2, στο ποσό των 53,944 ευρώ ανά τρίμηνο, ήτοι $215.778,42 \text{ €} \times 5\% = 10.778,921$ (ποσό εγγύησης) $\times 0, 5\%$ [(ενδεικτικό κόστος έκδοσης και διατήρησης εγγυητικής επιστολής, το οποίο μάλιστα υπολείπεται του τιμολογίου των τραπεζών) = 53,944 € ανά αδιαίρετο τρίμηνο]. Επομένως, εφόσον η εγγυητική επιστολή πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον το χρόνο ισχύος της σύμβασης (12 μήνες), που αντιστοιχούν σε τέσσερα (4) τρίμηνα, το κόστος έκδοσης και διατήρησής της διαμορφώνεται σε 215,776 ευρώ κατ' ελάχιστο (= 4 τρίμηνα \times 53,944 €). Εξάλλου, ακόμη και εάν υποστηριζόταν ότι η εν λόγω εταιρία θα μπορούσε να προσκομίσει εγγυητικές επιστολές άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων, πάντως, οι πιο πάνω υπολογισμοί προσδιορίζουν το μέσο εύρος (ή και κατώτερο αυτού) διακύμανσης του σχετικού κόστους, με βάση το οποίο πρέπει να γίνει η αξιολόγηση του εν λόγω στοιχείου. Τέλος, έστω και υπό την εκδοχή ότι η εταιρία «...» θα προσκόμιζε εγγυητική επιστολή του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, πάντως, ακόμη και στην περίπτωση αυτή θα απαιτείτο κόστος τουλάχιστον 30,00 ευρώ, χωρίς να υπολογίζεται η πρόσθετη χρηματοοικονομική επιβάρυνση από τη δέσμευση του ποσού της εγγύησης για όσο χρόνο ισχύει το σχετικό γραμμάτιο συστάσεως παρακαταθήκης. Με βάση

λοιπόν τα παραπάνω, θα έπρεπε το δηλωθέν ποσό του διοικητικού κόστους στην οικονομική προσφορά της εν λόγω εταιρίας να είναι ικανό να καλύψει τη δαπάνη έκδοσης και διατήρησης εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης της σύμβασης, συνυπολογιζομένων και των λοιπών στοιχείων που συνθέτουν το διοικητικό κόστος και το κόστος αναλωσίμων όπως έχουν αναφερθεί πιο πάνω. Ωστόσο το ποσό που έχει υπολογίσει η εταιρία «...» είναι καταφανώς ανεπαρκές, ώστε να καλύψει αθροιστικά και το κόστος της εγγυητικής επιστολής, οσοδήποτε μικρό και εάν είναι αυτό. Επιπλέον, στο ποσό των 1.061,30 ευρώ του διοικητικού της κόστους πρέπει να υπολογιστεί το ποσό του ασφαλιστηρίου συμβολαίου που απαιτείται κατ' άρθρο 4.7 της διακήρυξης ως ανωτέρω περιγράφηκε, ενώ παράλληλα και κάποιο κόστος για τα συστήματα ενδοεπικοινωνίας και για το κόστος κινητής τηλεφωνίας που θα απαιτηθεί για τη χρήση των κινητών τηλεφώνων. Εκτός αυτού, με δεδομένο ότι σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης υποχρεωτική εκπαίδευση στο Τμήμα 2 δεν απαιτείται μόνο για το προσωπικό που θα απασχοληθεί για τη φύλαξη του κτιρίου γραφείων της ... επί της οδού Αθηνάς αρ. 67, ενώ για τα υπόλοιπα προσωπικό που θα απασχοληθεί στα αμαξοστάσια απαιτείται υποχρεωτική εκπαίδευση (πρβλ. σημείο διακήρυξης ΤΠ-3 Γενικές Υποχρεώσεις Αναδόχου), ευθαρσώς προκύπτει ότι σε κάθε περίπτωση $13 \times 50 = 650$ ευρώ για κόστος εκπαίδευσης. Στο κόστος δε αναλωσίμων πρέπει να συμπεριληφθεί και το κόστος των στολών, των ασυρμάτων, των φακών, βιβλία συμβάντων - αναφορών και του λοιπού εξοπλισμού που απαιτείται ως άνω περιγράφηκε από τις οικείες διατάξεις της διακήρυξης. Έτσι, από το ποσό των 1.061,30 ευρώ του διοικητικού κόστους αν αφαιρεθεί το ποσό των 650 ευρώ που απαιτείται για τα 13 άτομα (από σύνολο 16 που αναφέρει η ... στην προσφορά της μείον τα 3 φυσικά πρόσωπα που θα απαιτηθούν για την φύλαξη του κτιρίου της ... επί της οδού Αθηνάς αρ. 67 στην Αθήνα, τότε υπολείπονται μόνο 411,3 ευρώ για την κάλυψη των λοιπών στοιχείων του διοικητικού κόστους ως ανωτέρω αναφέρθηκαν. Και τούτο το ποσό και πάλι δεν είναι δυνατόν να καλύψει τις ανάγκες για ιατρό και τεχνικό ασφαλείας πλέον έκδοσης εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης και λοιπών λειτουργικών δαπανών. Επομένως, δημιουργούνται σοβαρές αμφιβολίες ως

προς το εάν η εταιρία «...» έχει διαμορφώσει την οικονομική προσφορά της και για το Τμήμα 2 του έργου) κατά τρόπο ώστε να είναι επαρκής για την κάλυψη του διοικητικού κόστους και του κόστους αναλωσίμων που απαιτείται, ώστε, να μην τίθεται σε κίνδυνο η εκτέλεση της σύμβασης. Με τα δεδομένα αυτά, όμως, είναι προφανές ότι η εν λόγω εταιρία, έχει διαμορφώσει την οικονομική της προσφορά της και για το Τμήμα 2 της διακήρυξης κατά τρόπο που αντιβαίνει στο νόμο αλλά και τη διακήρυξη, υπό όρους που δεν συνάδουν προς τις αρχές της ανάπτυξης υγιούς και πραγματικού ανταγωνισμού. Ωστόσο, παρά τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, τόσο στην δια της παρούσας προσβαλλόμενη απόφαση του ΔΣ της ..., όσο και στο σχετικό από 26-09-2019 πρακτικό της Επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού που εγκρίθηκε μ' αυτήν, δεν περιέχεται καμία ειδικότερη κρίση ως προς το εάν η οικονομική προσφορά της εταιρίας «...», παρότι είναι ασυνήθιστα χαμηλή, επαρκεί για την κάλυψη του διοικητικού κόστους και του κόστους αναλωσίμων για το Τμήμα 2, με συνέπεια να καθίσταται για το λόγο πλημμελής η αιτιολογία βάσει της οποίας κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του πιο πάνω οικονομικού φορέα. Γ. Σύμφωνα, λοιπόν, με όσα προαναφέρθηκαν, η προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας Αρχής, με την οποία η οικονομική προσφορά της εταιρίας «...» έγινε δεκτή και αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος στα Τμήματα 1 και 2 του υπό κρίση διαγωνισμού δεν είναι νόμιμη και πρέπει γι' αυτό να ακυρωθεί».

23. Επειδή, με τους ως άνω ισχυρισμούς η προσφεύγουσα προβάλλει ότι το διοικητικό κόστος και το κόστος αναλωσίμων που περιλαμβάνονται στην οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας δεν είναι επαρκή για τις ανάγκες της εκτέλεσης της σύμβασης, ως εκ τούτου, δε, η προσφορά της .παρεμβαίνουσας είναι ασυνήθιστα χαμηλή και συνακόλουθα, όφειλε ο αναθέτων φορέας να την καλέσει για διευκρινίσεις, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 313 του Ν. 4412/2016. Τα ως άνω η προσφεύγουσα στηρίζει προεχόντως στο γεγονός ότι, κατά τους ισχυρισμούς της, το απαιτούμενο από τη διακήρυξη κόστος εκπαίδευσης υπερβαίνει αυτό που έχει δηλώσει η παρεμβαίνουσα στην προσφορά της, συνακόλουθα, δε, δεν απομένει υπόλοιπο ποσό προς κάλυψη κανενός άλλου κονδυλίου από αυτά που αναφέρει η

προσφεύγουσα, όπως, της εγγυητικής επιστολής, της ασφάλισης αστικής και επαγγελματικής ευθύνης έναντι τρίτων, του εξοπλισμού προσωπικής προστασίας (φωσφορίζον γιλέκο και υποδήματα ασφαλείας), των φορητών ασυρμάτων, της στολής και της εξάρτησης. Ειδικότερα ως προς το τμήμα 1 το διαγωνισμού, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το κόστος εκπαίδευσης των φυλάκων ανέρχεται στο ποσό των 13.350€, ενώ η παρεμβαίνουσα δηλώνει ότι έχει υπολογίσει ως διοικητικό κόστος το ποσό των 6.474,24€ και ποσό 6.474,24€ για κόστος αναλωσίμων. Ωστόσο, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα από την παρεμβαίνουσα, για το σύνολο της σύμβασης (συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας παράτασης), έχει υπολογίσει ως διοικητικό κόστος το ποσό των 12.948,48€ (6.474,24€ ετησίως) και ποσό 12.948,48€ (6.474,24€ ετησίως) για κόστος αναλωσίμων. Επίσης, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα τόσο από τον αναθέτοντα φορέα, όσο και από την παρεμβαίνουσα, βάσει της υπ' αριθμ. πρωτ. 13929/28.08.2019 σχετικής διευκρίνισης του αναθέτοντος φορέα, το προσωπικό φύλαξης των χώρων εναπόθεσης συρμών της Γραμμής 1 παρακολουθεί εκπαίδευση διάρκειας 16 ωρών (2 ημερών), η οποία περιλαμβάνει: 1. Πιστοποίηση για εργασίες επί η πλησίον της τροχιάς εντός των Αμαξοστασίων της Γραμμής 2. Βασικές γνώσεις για τη λειτουργία της Γραμμής 1, 3. Επίδειξη των χώρων φύλαξης. Ως εκ τούτου, το συνολικό κόστος εκπαίδευσης στο Τμήμα 1, για την παρεμβαίνουσα, ανέρχεται στο ποσό των 8.900 € (89 άτομα x 50 ευρώ x 2 ημέρες) και αφορά στο σύνολο της διάρκειας της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης της παράτασης παροχής των υπηρεσιών για ένα (1) έτος. Σύμφωνα δε με τα οριζόμενα στην σελίδα 63 της διακήρυξης, η χρονική διάρκεια της εκπαίδευσης σε περίπτωση μακροχρόνιων ή επαναλαμβανόμενων από τον ίδιο Ανάδοχο συμβάσεων ανέρχεται στα κατά τα οριζόμενα από τις διαδικασίες της ..., αναλόγως του επιπέδου πιστοποίησης, τα οποία και είναι : - Ενημερωμένος επί Θεμάτων Τροχιάς, χωρίς ημερομηνία λήξης. - Πιστοποιημένος για Εργασίες Επί ή Πλησίον της Τροχιάς, με ισχύ δύο (2) ετών. Δεδομένου, δε, ότι η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε ένα (1) έτος με δυνατότητα παράτασης της διάρκειας ισχύος μέχρι ένα (1) επιπλέον έτος, η εκπαίδευση που θα λάβει το προσωπικό ισχύει για το σύνολο αυτής.

Συνακόλουθα, το διοικητικό κόστος που έχει υπολογίσει η παρεμβαίνουσα για τα δύο (2) έτη (12.948,48 €), υπερκαλύπτει το συνολικό κόστος εκπαίδευσης ύψους 8.900,00 €. Παρόλα αυτά, από τους ως άνω σχετικούς όρους της Διακήρυξης και τη σχετική διευκρίνιση του αναθέτοντος φορέα, προκύπτει ότι η εκπαίδευση θα λάβει χώρα εξ αρχής της σύμβασης, συνεπώς, το επίμαχο κονδύλιο των 8.900,00€ θα πρέπει να καλύπτεται από τον προϋπολογισμό των διαγωνιζομένων που αφορά στο πρώτο έτος της σύμβασης, τούτο, δε, δεν αναιρείται εκ του γεγονότος ότι το ως άνω ποσό καλύπτει και την ενδεχόμενη παράταση για ένα επιπλέον έτος. Συνακόλουθα, το διοικητικό κόστος που έχει υπολογίσει η παρεμβαίνουσα για το πρώτο έτος διάρκειας της σύμβασης για το Τμήμα 1 ανέρχεται στο ποσό των 6.474,24€, ήτοι σε ποσό που υπολείπεται του κόστους εκπαίδευσης, συνεπώς, η οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας, κατά το μέρος αυτό, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα από την προσφεύγουσα, φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή και ο αναθέτων φορέας όφειλε να την καλέσει προς διευκρίνιση, κατά το άρθρο 313 του Ν.4412/2016, οι ειδικότεροι, δε, ισχυρισμοί της προσφεύγουσας προβάλλονται αλυσιτελώς. Όσον αφορά, δε, στο Τμήμα 2 του διαγωνισμού, η παρεμβαίνουσα έχει υπολογίσει ως διοικητικό κόστος το ποσό των 2.122,60€ (1.061,30€ ετησίως) και ποσό 2.122,60€ (1.061,30€ ετησίως) για κόστος αναλωσίμων, ενώ το συνολικό κόστος εκπαίδευσης ανέρχεται στο ποσό των 650€. Συνακόλουθα, το διοικητικό κόστος που έχει υπολογίσει η παρεμβαίνουσα για το πρώτο έτος (1.061,30€), υπερκαλύπτει το συνολικό κόστος εκπαίδευσης. Οι ισχυρισμοί, δε, της προσφεύγουσας ως προς την αδυναμία κάλυψης εκ μέρους της προσφεύγουσας του ποσού των ασφαλιστρών είναι απορριπτέοι ως αόριστοι, καθώς δεν προβάλλεται συγκεκριμένο ποσό το οποίο θα έπρεπε να καλύπτει και δεν καλύπτει η προσφορά της παρεμβαίνουσας. Επίσης, και οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ως προς την μη κάλυψη εκ μέρους της προσφεύγουσας του κόστους ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας είναι απορριπτέοι ως αόριστοι, καθώς δεν προβάλλεται συγκεκριμένο ποσό το οποίο θα έπρεπε να καλύπτει και δεν καλύπτει η προσφορά της παρεμβαίνουσας. Εξάλλου βάσει των ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας, η ίδια, ενόψει του μεγάλου αριθμού

εργαζομένων που απασχολεί, συνεργάζεται ήδη με επιχείρηση (ΕΞ.Υ.Π.Π.) που παρέχει υπηρεσίες ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, στην οποία και καταβάλλει σχετική αμοιβή. Όσον αφορά, δε, στο κόστος της απαιτούμενης εγγυητικής επιστολής, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της παρεμβαίνουσας, στην οικονομική της προσφορά έχει υπολογιστεί το κόστος της απαιτούμενης εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, εκδόσεως του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, το οποίο, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς και της ίδιας της προσφεύγουσας, ανέρχεται στο ποσό των 30,00€, ποσό το οποίο καλύπτεται από το υπολογισθέν εκ μέρους της διοικητικό κόστος για το τμήμα 2. Επίσης, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας περί ομοιότητας ισχυρισμών του αναθέτοντος φορέας και της παρεμβαίνουσας, οι οποίοι δεν κατατείνουν σε καμία αιτίαση, προβάλλονται αλυσιτελώς. Κατόπιν των ανωτέρω, η προσφορά της παρεμβαίνουσας ως προς το Τμήμα 2 δεν φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή, συνακόλουθα, νομίμως ο αναθέτων φορέας δεν κάλεσε αυτήν για διευκρινίσεις κατά το άρθρο 313 του Ν. 4412/2016. Εξάλλου οι ισχυρισμοί που οι προσφεύγουσα προβάλλει με το Υπόμνημά της, σύμφωνα με τους οποίους *«εμφαίνεται προδήλως ότι ενώ η αναθέτουσα αρχή εντοπίζει το εκ πρώτης όψεως χαμηλό ύψους του διοικητικού - λειτουργικού κόστους ή /και του ποσοστού κέρδους που περιλαμβάνεται στην οικονομική προσφορά της εταιρείας ...»*, διότι ο αναθέτων φορέας στις απόψεις του αναφέρει ότι *«Από το σύνολο του ως άνω νομοθετικού πλαισίου προκύπτει το συμπέρασμα ότι το ενδεχομένως εκ πρώτης όψεως χαμηλό ύψος του διοικητικού - λειτουργικού κόστους ή του ποσοστού κέρδους που περιλαμβάνεται σε μια οικονομική προσφορά, δεν μπορεί από μόνο του να οδηγήσει σε αποκλεισμό κάποιου διαγωνιζόμενου, για το λόγο ότι αυτό δεν προσδιορίζεται με συγκεκριμένο ποσοστό στο άρθρο 68 του Νόμου 3863/2010, και, άρα, ο υπολογισμός του επαφίεται στην απόλυτη διακριτική ευχέρεια του κάθε διαγωνιζόμενου και στον επιχειρηματικό κίνδυνο που αυτός είναι διατεθειμένος να αναλάβει (βλ. ad hoc την απόφαση 2090/2011 του VI Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου).»* είναι αβάσιμοι και απορριπτέοι. Τούτο, διότι το ως άνω χωρίο των απόψεων του αναθέτοντος φορέα αναφέρεται εν γένει σε νομολογιακή παραδοχή, όπως

εξάλλου σαφώς προκύπτει από τη διατύπωσή του και δεν αναφέρεται στην προσφορά της παρεμβαίνουσας.

24. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή και να γίνει απορριφθεί η ασκηθείσα παρέμβαση κατ' αντίστροφο μέρος.

25. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο ύψους 8.900,00€ που κατέβαλε η προσφεύγουσα, κατά τις διατάξεις του άρθρων 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει κατ' αντίστροφο μέρος την παρέμβαση.

Ακυρώνει την με αριθ. 3426/8-10-2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της κατά το μέρος που με αυτήν έγινε δεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας και αναδείχθηκε αυτή προσωρινή ανάδοχος του Τμήματος 1 της σύμβασης κατά τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου ύψους 8.900,00€ στην προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2019 και εκδόθηκε στις 27 Δεκεμβρίου 2019 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ευαγγελία Μιχολίτση

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Φωτεινή Μαραντίδου